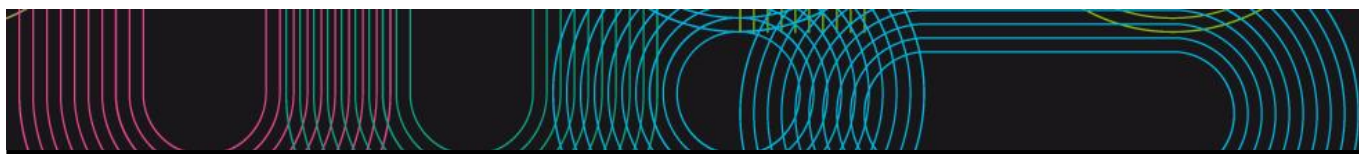

TABLA DE ERROS

Lugar do erro	Descrición
Apartado de titulación 'Recursos e infraestructuras para a docencia dos TI'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php, liña: 223]: fopen(https://seix.uvigo.es/docnet_2.2/docencia/admin/images/ico_ver.gif) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.1 404 Not Found
Apartado de titulación 'Recursos e infraestructuras para a docencia dos TI'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php, liña: 231]: fopen(https://seix.uvigo.es/docnet_2.2/docencia/admin/images/ico_ver.gif) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.1 404 Not Found

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Recursos e infraestructuras para a docencia dos Tí

El edificio, donde se ubica <?xml:namespace prefix = "st1" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:smarttags" />la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo ocupa una superficie de 7.996 m². Allí, además de las aulas enumeradas existen despachos para profesores, concretamente, 57 despachos.

Otras instalaciones de interés son las siguientes: Biblioteca y Salas de Lectura, Sala de Juicios, Delegación de alumnos, Conexión inalámbrica, Web de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo, recursos docentes en Red. Como apoyo a la docencia, la Universidad de Vigo ha puesto a disposición de profesorado y alumnado la plataforma FAITIC (<http://faitic.uvigo.es/>) con recursos en línea destinados a la teleformación, Servicio de reprografía y Cafetería .

Coordinación da mobilidade

A coordinación dos programas de mobilidade Erasmus, Sicue Séneca, Isep realizase pola Prfa. Dna. Regina Ibáñez Paz (Despacho A-206, e-mail ripaz@uvigo.es, tfno. (00.34).986.813.823 sen perxucio da labor de orientación e información da ORI.

Titulacions impartidas no Centro

Neste Centro impártense as seguintes titulacions: Grado en Dereito, Grado en Relacions laborais e Recursos Humanos, Licenciatura en Dereito (rama económico-empresarial), Diplomatura en Relacions Laborais, Master en Ordenación Xurídica do mercado e mailo Master en menores en situación de desprotección e conflito social. A información específica sobor de cada un atoparase de seguido no seu apartado propio.

E de importancia suliñar que o MASTER EN XESTIÓN E DIRECCION LABORAL ATÓPASE EN SUSPENSION TEMPORAL para el CURSO 2009/2010.

Outra información

Na páxina <http://www.uvigo.es/alumnado/index.gl.htm> a/a alumno/a atopará información de interese sobor asociacions, biblioteca, bolsas, créditos, emprego, mobilidade, premios, outros (actividades extracadémicas e recreativas), residencias, Secretaría virtual, servicios informáticos, transportes, acceso á Universidade e convalidacions.

Calendario académico

Calendario escolar curso 2009-2010

Estudos oficiais de grao e posgrao

(Aprobado en Consello de Goberno do día 20-04-2009)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre inicio: **21** de setembro de 2009.

remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre inicio: **4** de febreiro de 2010.

remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas

oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Denominación	Datas das probas de avaliación	Data límite de rexistro das cualificacións en xescampus
Primeiro cuadrimestre	entre o 21 de xaneiro e o 3 de febreiro de 2010.	18 de febreiro de 2010
Segundo cuadrimestre	entre o 25 de maio ao 7 de xuño de 2010.	25 de xuño de 2010
Xullo	entre os días 1 ao 15 de xullo de 2010.	26 de xullo de 2010

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, en cada Centro terán carácter festivo a data da festa do Centro. Todas as que non coincidan en luns ou venres, pasaranse a eses días.

E.T.S. Enxeñeiros de Telecomunicación	29-09-09, martes
E.U. Enx. Téc. Forestal	04-10-09, domingo
Facultades de Bioloxía// Ciencias do Mar// Química//Ciencias	15-11-09, domingo
E.U. Formación do Profesorado de E.X.B.	27-11-09, venres
E.T.S. Enxeñaría de Minas	04-12-09, venres
Fac. de Dereito // Fac. CC. Xurídicas e do Traballo	07-01-10, xoves
E.S. Enxeñaría Informática	25-02-10, xoves
E.T.S. Enx. Industrial // E.U. Enx. Téc. Industrial	19-03-10, venres
Facultade CC.EE.EE. // CC.EE e Turismo // E.U.Est. Empresariais	05-04-10, luns
Fac. Historia//Filoloxía e Tradución//Fac. CC. da Educación//Fac. CC.Educ. e Dep.	26-04-10, luns
Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación	29-04-10, xoves
Fac. CC. Xurídicas e do Traballo (Relacións Laborais)	01-05-10, sábado
Facultade de Belas Artes	08-05-10, sábado
EE.UU. de Enfermería	12-05-10, mércores

Normativa e lexislación

Dentro da noramtiva destacamos:

- Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro de Universidades.
- Lei Orgánica 4/2007, do 12 de abril, pola que se modifica a Lei 6/2001 de Univeridades.
- O regulamento de Estudantes.

Ista e outra normativa atópase na páxina web da Univeridade na información relativa ao alumnado.

d.- A normativa de permanencia na Universidad de Vigo, foi aprobada polo Consello Social o 13 de xuño do 2001 e modificouse pra adaptalo o longo do tempo. Regula as seguintes materias:matriculación no 1º curso de acceso ou reinicio de estudos, convocatorias, rendimento académico mínimo, comisión de permanencia, requisitos da matrícula, avaliación curricular e reinicio de estudos.O Seu contido pode consultarse no enlace:

http://webs.uvigo.es/sxeralweb/images/normativa/ordenacion_academica/normativa_de_permanencia_na_universidade_de_vigo.pdf

---

Información xeral do centro

EQUIPO DECANAL

Decana

Ana María Pita Grandal

Vicedecanos/as

Pilar Allegue Agüete

María del Mar Rodríguez Domínguez

Ángel Aday Jiménez Alemán

Secretaria

Patricia Valcárcel Fernández

Campus Univ. Vigo
36200 Vigo Tel: 986814010 Fax 986814011
e-mail sdfdev@uvigo.es

<http://webs.uvigo.es/cienciasxuridicasedotraballo/>

A Xunta de Facultade da Fac de CCXX e do Traballo de Vigo e un órgano colexiado de representación, decisión e control do centro. Está composta polo Decano/a, que a preside, e polos demais membros determinados no artigo 4 da súa normativa de réximen interno aprobada no Consello de Goberno do 5 de outubro de 2005.

Atopamos tamén as seguintes Comisións Delegadas da Xunta de Facultade:

a.- Comisión Permanente da Xunta de Facultade.

b.- Comisión de Docencia.

c.- Comisión de Convalidacións e Validacións.

d.- Comisión de Biblioteca e Extensión Universitaria.

De unha especial importancia é a Comisión de Calidade.

Tamén sulñamos o destacado papel, pola súa transcendencia, das Xuntas de Titulación encargadas de elaborar, aprobar e modificar as propostas dos plans de estudos. Atopamos de unha banda a Xunta de Titulación de Relacións Laborais e pola outra a Xunta de Titulación de Dereito Económico.

Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G211V01101	Dereito: Teoría do dereito	1c	6
V08G211V01102	Estatística: Estatística	1c	6
V08G211V01103	Socioloxía: Introducción á socioloxía das relacións laborais	1c	6
V08G211V01104	Economía: Principios de economía	1c	6
V08G211V01105	Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo	1c	6
V08G211V01201	Dereito: Dereito constitucional	2c	6
V08G211V01202	Empresa: Organización da empresa	2c	6
V08G211V01203	Psicoloxía: Psicoloxía	2c	6
V08G211V01204	Economía: Economía española	2c	6
V08G211V01205	Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa	2c	6

Curso 2

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G211V01301	Contabilidade	1c	6
V08G211V01302	Dereito do traballo I	1c	6
V08G211V01303	Dereito mercantil	1c	6
V08G211V01304	Psicoloxía do traballo	1c	6
V08G211V01305	Socioloxía do traballo	1c	6
V08G211V01401	Dereito administrativo	2c	6
V08G211V01402	Dereito da seguridade social I	2c	6
V08G211V01403	Dereito do traballo II	2c	6
V08G211V01404	Técnicas de investigación social	2c	6
V08G211V01405	Recursos humanos I	2c	6

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G211V01501	Dereito da seguridade social II	1c	6
V08G211V01502	Dereito sindical I	1c	6
V08G211V01503	Recursos humanos II	1c	6
V08G211V01504	Dereito financeiro e tributario I	1c	6
V08G211V01505	Economía laboral	1c	6
V08G211V01601	Dereito sindical II	2c	6

V08G211V01602	Regulación administrativa da economía	2c	6
---------------	---------------------------------------	----	---

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G211V01701	Dereito do emprego	1c	6
V08G211V01702	Dereito financeiro e tributario II	1c	6
V08G211V01703	Introdución ao dereito procesual	1c	6
V08G211V01704	Traballo autónomo	1c	6
V08G211V01705	Prevención de riscos laborais	1c	6
V08G211V01801	Dereito procesual laboral	2c	6

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G211V01901	Análise contable	2c	6
V08G211V01902	Dereito de sociedades e cooperativas	2c	6
V08G211V01903	Dereito social comunitario	2c	6
V08G211V01904	Selección e avaliación do persoal	2c	6
V08G211V01905	Políticas sociolaborais	2c	6
V08G211V01906	Dirección estratéxica de empresas	2c	6
V08G211V01907	Investigación cualitativa aplicada ás relacións laborais	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G211V01908	Práctica Fiscal	2c	6
V08G211V01909	Auditoría laboral	2c	6
V08G211V01910	Emprego público	2c	6
V08G211V01911	Técnicas de negociación colectiva	2c	6
V08G211V01912	Igualdade e mercado de traballo	2c	6
V08G211V01913	Dereito civil patrimonial	2c	6
V08G211V01981	Prácticas en empresas	2c	6
V08G211V01991	Traballo de Fin de Grao	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Teoría do dereito**

Materia	Dereito: Teoría do dereito			
Código	V08G211V01101			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Pacho Blanco, José Manuel			
Profesorado	Bonorino Ramírez, Pablo Raúl Pacho Blanco, José Manuel			
Correo-e	xmpacho@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia de formación básica necesaria para coñecer os conceptos fundamentais do Dereito, así como as fontes normativas, a interpretación das normas, e outros aspectos fundamentais do ordenamento xurídico.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE1	El alumno comprenderá el concepto de estructura del derecho con la finalidad de poder resolver pacíficamente los conflictos económicos y sociales del ámbito laboral
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
	CB2	CG1	CE1	CT1
O/a alumno/a comprenderá o concepto e estrutura do Dereito coa finalidade de poder resolver pacíficamente os conflitos económicos e sociais do ámbito laboral	CB3	CG2		CT3
	CB4	CG3		CT4
	CB5	CG4		CT5
		CG5		

Contidos

Tema

TEMA 1. Conceptos fundamentais do Dereito	1. Concepto e definicións de Dereito. Problemas de definición. O positivismo xurídico. O iusnaturalismo xurídico. 2. A norma xurídica. Xusticia, validez e eficacia. Tipos de normas xurídicas. Normas e principios xurídicos. 3. O Dereito como sistema normativo: unidade, coherencia e integridade.
TEMA 2. As fontes do Dereito	1. Concepto e tipoloxía. A complexidade do ordenamento xurídico. 2. O sistema de fontes do dereito. A Constitución. A lei. Os regulamentos. O costume. Os principios xerais do Dereito. 3. A xurisprudencia.
TEMA 3. A interpretación e a creación normativa	1. A interpretación do dereito e das normas. 2. Os criterios de interpretación das normas. 3. A interpretación da Constitución. 4. A argumentación xurídica e a interpretación.
TEMA 4. A eficacia da norma e a súa validez	1. A aplicación e a eficacia das normas. 2. A nulidade e o fraude de lei. 3. A renuncia e a exclusión voluntaria da lei. 4. Os ámbitos de validez das normas. A entrada en vigor das leis. O dereito transitorio. 5. A xerarquía normativa e o principio de competencia. As normativa autonómica e a normativa local. A normativa internacional. O Dereito da Unión Europea.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	36	72
Estudo de casos	15	15	30
Exame de preguntas obxectivas	2	30	32
Estudo de casos	1.5	14.5	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecerlo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Exame con varias preguntas obxectivas a desenvolver. Será necesario alcanzar unha nota mínima de 5 puntos sobre 10 para que se valore a avaliación continua de prácticas e traballos.	70	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CE1 CT1
Estudo de casos	Resolución de casos prácticos. Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	30	CB3 CG2 CG4 CG5 CE1 CT1 CT3 CT4 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Primeira Convocatoria ordinaria.

-Sistema de avaliación continua. Os alumnos e alumnas que se acollan ao sistema de avaliación continua serán avaliados según os criterios sinalados anteriormente. Na proba final, o examen suporá o 70% da cualificación final, tendo que acadar o estudante unha cualificación mínima de 5 sobre 10, para que sexan tidas en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. O exame consistirá no desenvolvemento de preguntas de resposta longa, de conformidade

coas indicacións que no seu momento se concretarán. as notas obtidas no proceso de avaliación continua conservaranse para a segunda convocatoria sempre que o estudante alcance a calificación mínima de 5 sobre 10.

-Sistema de exame final. Os alumnos e alumnas que non seguiron ou non superaron a avaliación continua Terán dereito a un exame final teórico e práctico no que se avaliarán as competencias globais da materia e constituirá o 100% da cualificación da materia. O exame consistirá nunha parte teórica donde se farán preguntas de resposta longa e na parte práctica se desenvolverá un caso práctico e se contestará a una serie de preguntas relacionados co mesmo.

Segunda Convocatoria ordinaria. Os estudantes que superando a avaliación continua non alcanzasen a cualificación mínima farán un exame similar o da primeira convocatoria, e se lles conservarán as cualificacións obtidas no proceso de avaliación continua. Os estudantes que non se acollesen a avaliación continua terán dereito a un exame final teórico e práctico similar o da primeira convocata, que constituirá o 100% da cualificación da materia.

Terceira Convocatoria, fin de carreira Para aqueles estudantes que se matriculen na convocatoria de fin de carreira a proba consistirá nun exame sobre a amteria obxeto do programa da asignatura. As datas de exame de todas as convocatorias estarán fixadas e a disposición dos estudantes tanto na propia Facultde de Ciencias Xurídicas e do Traballo como na súa páxina web.

Recomendase os estudantes que participen na avaliación continua que suban a súa ficha de estudante á plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

DE LUCAS, J. (Ed.) AA. VV., **Introducción a la Teoría del Derecho**, Tirant lo blanch, 1999

BONORINO RAMÍREZ, P., **Introducción á teoría do Dereito**, Servizo de Publicacións Universidade de Vigo, 2011

Bibliografía Complementaria

PECES-BARBA MARTINEZ, G., **Curso de Teoría del Derecho**, Marcial Pons, 2000

PEREZ LUÑO, A.E. y otros, **Teoría del Derecho**, Tecnos, 2011

LUMIA, G, **Principios de teoría e ideología del derecho**, Debate, 2016

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultáneamente

Economía: Principios de economía/V08G211V01104

Outros comentarios

Preténdese con esta asignatura que o estudante enfoque axeitadamente o estudo das asignatiras e que obteña una comprensión adecuada do que son as leis e o dereito para o seu desempeño futuro

---

Plan de Continxencias

Descrición

ADAPTACIÓN METODOLÓXICA

Se por razóns de urxencia sanitaria derivada da crise do Covid-19, se tomase a decisión de suspender as sesións presenciais, a docencia desta asignaturá farase do seguinte xeito:

-Campus virtual.

As correspondentes sesións desta asignatura serán impartidas polo profesorado mediante a plataforma da Universidade de Vigo, ou de ser necesario por calquera outra plataforma virtual, de conformidade coa guía docente da asignatura (traballo autónomo, titorías, sesións adicionais, etc.).

-Faitic e correo electrónico.

A través desta plataforma daráselle ao estudante os materiais necesarios para a preparación e o desenvolvemento da asignatura.

BIBLIOGRAFÍA

A indicada como esencial na propia Guía Docente servirá como referencia para complementar a preparación da asignatura.

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

Se por razóns de urxencia sanitaria, non fose posible a presencialidade ordinario, modificarase o sistema recollido na Guía Docente, de 70% exame, e 30% práctica e avaliación continua, polo sistema seguinte:

-Exame oral online, 50%

Proba obxectiva dirixida a provocar a lembranza da aprendizaxe previa. Poderá consistir na realización dunha pregunta longa, de varias preguntas curtas, segundo as circunstancias sanitarias existentes.

Para superar a materia será necesario acadar nesta proba un mínimo de 5 sobre 10.

-Prácticas online, 30%

Resolución de casos prácticos, destinados a valorar a correcta comprensión e aplicación dos contidos da materia, a análise e o razoamento crítico, mediante a plataforma virtual.

-Presentación on line, 20%

Presentación dun tema ou dun libro relevante para o estudo da teoría do Dereito e do pensamento xurídico, e análise crítico do mesmo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Estatística				
Materia	Estatística: Estatística			
Código	V08G211V01102			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Rodríguez Campos, María Celia			
Profesorado	Rodríguez Campos, María Celia			
Correo-e	mcrdiguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estatística é unha materia de formación básica na que se estudarán temas de estatística descritiva, números índice, cálculo de probabilidades, variables aleatorias e inferencia. Con esta materia preténdese que o alumno sexa capaz de manexar a información contida nun conxunto de datos.			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE18	Adquirir conocimientos estadísticos teóricos y la capacidad para aplicarlos a la práctica
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Saber aplicar os coñecementos estadísticos para interpretar datos derivados da realidade.	CB2	CG1	CE18	CT3
	CB4	CG2		CT4
	CB5	CG3		
		CG4		
		CG5		

Contidos	
Tema	
Tema 1. Análise descritiva dunha variable.	Medidas de posición. Medidas de dispersión. Medidas de forma.
Tema 2. Análise descritiva de dúas variables	Distribucións bidimensionais de frecuencias. Táboas de correlación e continxencia.
Tema 3. Técnicas de regresión e correlación.	Regresión lineal e correlación lineal.
Tema 4. Números índices.	Números índices simples e complexos. Aplicación dos números índices.
Tema 5. Introducción ao cálculo de probabilidades.	Conceptos básicos do cálculo de probabilidades. Probabilidades condicionadas e concepto de independencia.

Tema 6. Variables aleatorias.

Características dunha variable aleatoria.
Principais distribucións de probabilidade.
Aplicacións do Teorema Central do Límite.

Tema 7. Introducción á inferencia estatística

Inferencia estatística.
Estimadores puntuais.
Estimadores por intervalos.
Contrastes de hipóteses

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	20	56
Resolución de problemas de forma autónoma	15	44.5	59.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2.5	32	34.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia
Resolución de problemas de forma autónoma	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática do tema en cuestión.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de exercicios nas clases prácticas de maneira colectiva e individual	30	CB2 CG1 CE18 CT3 CB4 CG2 CT4 CB5 CG3 CG4 CG5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame final teórico-práctico da materia	70	CB2 CG1 CE18 CB4 CG4 CB5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno/a deberá alcanzar unha nota mínima de 4 (sobre 10) no exame final para que se lle some a cualificación obtida na avaliación continua.

Os alumnos que non poidan seguir a avaliación continua farán un único exame co que poderán alcanzar o 100% da nota. Convocatoria extraordinaria (xuño/xullo): os alumnos que non seguiron ou non superaron a avaliación continua poderán facer un exame teórico-práctico co que poderán alcanzar o 100% da nota.

O sistema de avaliación da convocatoria fin de carreira será un exame teórico-práctico co que o alumno poderá alcanzar o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Martín-Pliego López, F.J y Ruiz Maya Pérez, L, **Fundamentos de Inferencia Estadística**, Thomson, 2005

Martín Pliego, F. J. y Ruiz Maya, L, **Estadística I**, Thomson, 2004

Montero Lorenzo, J.M., **Estadística para Relaciones Laborales**, AC, 2000

Bibliografía Complementaria

Esteban García,J. y otros, **Estadística Descriptiva y nociones de Probabilidad**, Thomson, 2005

Montero Lorenzo, J. M., **Estadística Descriptiva**, Thomson, 2007

Juan Verdoy, P.;Mateu Mahiques, J. y Porcu, E. ;, **Introducción a la estadística y probabilidad**, Tilde, 2008

Tomeo Perucha, V;Uña Juárez, I., **Lecciones de Estadística Descriptiva.**, Garceta, 2009

Cao Abad, R.;Presedo Quindimil,M. y Naya Fernández,S., **Introducción a la Estadística y sus aplicaciones**, Piramide, 2001

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de que as autoridades tivesen que tomar medidas que imposibilitasen a docencia presencial os profesores desta materia tentaremos adaptarnos á nova situación seguindo as directrices que ben a Xunta de Galicia, ben a universidade de Vigo ditén respecto diso.

En canto á metodoloxía docente nosa idea é cambiar as clases presenciais por unhas virtuais a través do campus remoto. Os contidos que se impartirán non cambiarán e, por tanto, non se vai a necesitar nova bibliografía.

En canto ao sistema de avaliación a nosa idea é cambiar os exames presenciais por uns virtuais a través dalgunha das plataformas que a universidade habilite a tales efectos.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Socioloxía: Introducción á socioloxía das relacións laborais**

Materia	Socioloxía: Introdución á socioloxía das relacións laborais			
Código	V08G211V01103			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Durán Vázquez, José Francisco			
Profesorado	Durán Vázquez, José Francisco			
Correo-e	joseduran@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia ten como obxectivo fundamental coñecer os conceptos básicos de a sociología para poder aplicalos a o coñecemento crítico de as sociedades e a o papel determinante que ten a relación social laboral e o proceso de traballo na configuración da estruturación social, a inclusión social, os conflitos e os procesos de cambio social.			

Competencias

Código				
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
CE20	Aplicar los conocimientos de la sociología para interpretar social y críticamente la relación laboral por el efecto o resultado que produce en el proceso de trabajo (vida de la empresa), en las divisiones sociales del mercado laboral y en la estructuración social de las sociedades			
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal			
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O alumno ten capacidade para analizar e entender o feito laboral según se produce condicionado ou imbricado nunha diversidade de problemáticas interactuantes que confluen para facer realidade a mesma relación laboral, a empresa e os determinantes normativos do ámbito laboral e institucional, e social ou sistémico.	CB2	CG1	CE20	CT3
	CB3	CG2		CT4
	CB4	CG3		
	CB5			

Contidos

Tema				
TEMA I: O MARCO DA INDUSTRIALIZACIÓN MODERNA E O TRABALLO INDUSTRIAL COMO ORIXE, FUNDAMENTO E OBXECTO DE ESTUDO DA SOCIOLOXÍA.	1.As orixes da Socioloxía e o nacemento da sociedade moderna: o traballo e a produción como núcleos da orde social.			
	2.A perspectiva Sociolóxica. A realidade social como obxecto de estudo sociolóxico.			

TEMA 2: PRINCIPAIS TEORÍAS E METODOLOXÍA DA INVESTIGACIÓN SOCIOLÓXICA.

- Marx: Cambio social e loita de clases.
- Durkheim: Solidariedade Social, integración e conciencia moral.
- Weber: Modernización, racionalización e desencanto.
- Simmel: Modernidade, Suxeito, Cultura.
- Norbert Elias: O proceso de civilización.

TEMA 3: CARACTERÍSTICAS E EVOLUCIÓN DAS SOCIEDADES INDUSTRIAIS CONTEMPORÁNEAS E TEORÍAS DO CAMBIO SOCIAL.

- 1.Os cambios no mundo do traballo.
- 2.As novas formas de integración no mercado do traballo: inseguridade, risco e desemprego.
- 3.Desenrolo e transformación das sociedades de consumo.

TEMA 4: AS TEORÍAS DOS GRUPOS SOCIAIS: A IDENTIDADE E A SOCIEDADE NO MARCO DA CONVIVENCIA SOCIAL E DO CONTROL SOCIAL.

- 1.Socialización e construción da identidade: o universo da familia.
- 2.Socialización, institucionalización e subxetivación: o mundo da educación
- 3.Integración social, identidade e reprodución das sociedades: entre a institucionalización e a individualización.

TEMA 5: AS TEORÍAS DA DESIGUALDADE SOCIAL E A SÚA APLICACIÓN AO MARCO DA EMPRESA E AO MERCADO DE TRABALLO.

- 1.Teorías da desigualdade e a estratificación social.
- 2.Clase social e estilos de vida. O mercado de traballo e o universo do consumo.
- 3.A mobilidade social.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	72	108
Estudo de casos	15	25	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Lección maxistral	Desenrolo teórico dos contidos temáticos do programa de socioloxía, tratando de desenvolver a capacidade de pensamento e de análise sobre a realidade social actual nas súas distintas dimensións, destacando a influencia estratéxica do proceso socio-laboral na articulación da sociedade, a súa estruturación social e os procesos de cambio social. Si, ante calquer eventualidade, as leccións maxistrais non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online a través de videoconferencia e FAITIC.
Estudo de casos	En cada un dos seminarios do curso proporase un texto, correspondente a cada unha das unidades nas que se estrutura o temario, para contestar a unha serie de preguntas relacionadas co seu contido, coa finalidade de que o alumnado sexa capaz de comprender, analizar e explicar adecuadamente un texto sociolóxico. Preténdese, así mesmo, que o alumnado profundice e consolide os coñecementos adquiridos en cada unha das sesións maxistrais do curso. Si, ante calquer eventualidade, os Seminarios non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online a través de videoconferencia e FAITIC.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	En cada unha das Sesións Maxistrais atenderanse todas as dúbidas do alumnado relacionadas co desenvolvemento de cada unha das unidades do temario. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que realizarse na modalidade mixta ou online, as dúbidas atenderanse por videoconferencia, FAITIC, telefónicamente ou por correo electrónico.
Estudo de casos	En cada un dos Seminarios do curso resolveranse todas as dúbidas do alumnado relacionadas coa realización dos traballos propostos, e tamén todas aquelas vinculadas co contido da materia. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que realizarse na modalidade mixta ou online, as dúbidas atenderanse por videoconferencia, FAITIC, telefónicamente ou por correo electrónico.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Nas Sesións Maxistrais, nos Seminarios e nas horas de tutorías aclararanse todas as cuestións expostas polo alumnado relacionadas coa proba de desenvolvemento. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que realizarse na modalidade mixta ou online, as dúbidas atenderanse por videoconferencia, FAITIC, telefónicamente ou por correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Estudo de casos	En cada un dos Seminarios o alumnado deberá responder a unha serie de preguntas relacionadas cos textos fundamentais propostos para a súa análise e comentario.	40	CB3 CB4	CG1 CG2	CE20
Exame de preguntas de desenvolvemento	Haberá unha proba de cuestións de desenvolvemento, que incluírá os contidos explicados durante o curso.	60	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3	CE20

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado en *modalidade presencial* terá que asistir polo menos ao **75%** das *Clases Maxistrais* e dos *Seminarios* para ser avaliado nesta modalidade.

No caso de que o alumnado teña que incorporarse a *modalidade virtual*, deberá acceder os medios telemáticos postos a súa disposición (videoconferencia, FAITIC), para realizar as tarefas propostas, coa mesma frecuencia porcentual (**75%**) que se esixe o alumnado presencial.

En todo caso, o alumnado que se acolla en principio a avaliación continua, poderá renunciar a ela solicitándollo por escrito ao profesorado da materia, tendo como data límite a **3ª semana de docencia**.

Será necesario obter polo menos un **4** na Proba de preguntas de desenvolvemento sobre todos os contidos da materia, para ter en conta a nota obtida nos Seminarios.

AVALIACIÓN FINAL

O alumnado que non siga a modalidade de avaliación continua realizará un examen final sobre todos os contidos da materia. Dito examen suporá o **100%** da nota.

NOTA

As datas e horarios das probas de avaliación final serán as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobadas pola "Xunta de Facultade" para o curso 2021-22.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Beck, Ulrich, **El normal caos del amor**, 1ª, Paidós, 2001

Beck, Ulrich, **La sociedad del riesgo. Hacia una nueva modernidad**, 2ª, Paidós, 2006

Boltanski, L y Chiapello, E, **El nuevo espíritu del capitalismo**, 1ª Ed., Akal, 2002

Giddens, Anthony, **El capitalismo y la moderna teoría social**, 6ª Ed., Labor, 1998

Giddens, Anthony, **Sociología**, 5ª Ed., Alianza Editorial, 2007

Macionis, John y Plummer, John., **Sociología**, 4ª Ed., Pearson, 2012

Requena, M-Salazar, L-Radl, J, **Estratificación social**, 1ª Ed., Mc Graw Hill, 2013

Ritzer, George, **Teoría Sociológica Clásica**, 3ª Ed., Mc Graw Hill, 2001

Ritzer, G, **Teoría Sociológica Moderna**, 3ª Ed., Mc Graw Hill, 2001

Sennett, R, **La corrosión del carácter**, 5ª Ed., Anagrama, 2000

Bibliografía Complementaria

Bauman, Z, **Vida de consumo**, 1ª, FCE, 2007

Beck, U.; Beck-Gernsheim, E., **La individualización. El individualismo institucionalizado y sus consecuencias sociales y políticas**, 1ª, Paidós, 2003

Bourdieu, Pierre.; Passeron, Jean-Claude, **la reproducción. Elementos para una teoría del sistema de enseñanza**, 2ª, Laia, 1981

Castel, Robert, **Las metamorfosis de la cuestión social.**, 1ª, Paidós, 2001

Durán Vázquez, JF.; Duque, E., **Las transformaciones de la educación. De la tradición a la modernidad hasta la incertidumbre actual.**, 978-84-1324-251-4, 1ª, Dykinson., 2019

Featherstone, M, **Featherstone**, 1ª, Amorrortu, 2000

Lipovestky, G, **La felicidad paradójica**, 1ª, Anagrama, 2007

Willis, Paul, **Aprendiendo a trabajar**, 1ª, Akal, 1988

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Socioloxía do traballo/V08G211V01305

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo/V08G211V01105

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Se en calquera situación eventual derivada do COVID-19, a actividade docente tivese que realizarse de xeito non presencial, farase a través do Campus Remoto co apoio da plataforma FAITIC, onde se atoparán todos os recursos bibliográficos para preparar a materia.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Se a docencia, en caso de producirse algunha eventualidade derivada do COVID-19, non se puidese realizar na modalidade presencial, manterase tanto a Clase Maxistral como o Estudo de Casos, que se desenvolverán a través do Campus Remoto, co apoio da plataforma FAITIC.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica ningunha das metodoloxías de ensino previstas

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Si a presencialidade non é posible, as titorías poderán realizarse por correo electrónico, a través do despacho virtual, ou ben telefonicamente chamando o teléfono do despacho, desviado o móbil do profesorado da materia.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non están previstas modificacións dos contidos da materia

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía para preparar a materia, tanto a adicional como a básica, estará accesible, para cada un dos temas dos que se compón a materia, na plataforma FAITIC

* Outras modificacións

Non están previstas outras modificacións.

=== ADAPTACIÓN DE LA EVALUACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Estudio de Casos: [Peso anterior 40%] [Peso Proposto 40%]

Examen de preguntas de desenvolvemento: [Peso anterior 60%] [Peso Proposto 60%]

* Probas pendentes que se manteñen

Estudio de Casos: [Peso anterior 40%] [Peso Proposto 40%]

Examen de preguntas de desenvolvemento: [Peso anterior 60%] [Peso Proposto 60%]

* Pruebas que se modifican

Non hai modificacións

* Nuevas pruebas

Non hai novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Economía: Principios de economía**

Materia	Economía: Principios de economía			
Código	V08G211V01104			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Manzano González, Baltasar			
Profesorado	Giménez Fernández, Eduardo Luís González Savignat, María del Mar Manzano González, Baltasar			
Correo-e	bmanzano@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A economía é unha ciencia social cuxo obxecto de estudo é a sociedade, analizando a toma de decisións dos individuos e como se interrelacionan. O obxectivo desta materia será transmitir aos estudantes de *RRL e *RRHH a forma de pensar dun economista, ao mesmo tempo, os alumnos descubrirán como o estudo da economía permite coñecer mellor o mundo. O programa da materia ofrece unha visión *panorámica das grandes ideas que se repiten en Economía como o custo de oportunidade, a toma de decisións en termos marxinais, o papel dos incentivos, a eficiencia das asignacións de mercado, e así ata dez Principios de Economía que constitúen o fundamento da maior parte da análise económica. Os temas estrutúranse de tal modo que, sen deixar ao carón a teoría económica formal, ponse especial fincapé nas aplicacións e nas cuestións relacionadas coa política económica. Cada capítulo contén casos prácticos que mostran como se aplican os Principios de Economía.			

Competencias

Código				
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional			
CE23	Entender la forma de pensar de un economista, a través de las grandes ideas que se repiten en Economía como el coste de oportunidad, la toma de decisiones en términos marginales, el papel de los incentivos, la eficiencia de las asignaciones de mercado, y así hasta diez Principios de Economía que constituyen el fundamento de la mayor parte del análisis económico			
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O alumno avanzará na comprensión dos problemas económicos e se familiarizará coas ferramentas analíticas que permitan analizalos.	CB2	CG1	CE23	CT1
	CB4	CG2		
	CB5	CG3		
		CG5		

Contidos

Tema	
------	--

PARTE I: INTRODUCCIÓN	Tema 1. Os principios básicos da Economía.
	Tema 2. Pensar como un economista.
PARTE II: O FUNCIONAMENTO DOS MERCADOS	Tema 3. As forzas do mercado da oferta e a demanda.
	Tema 4. A elasticidade e as súas aplicacións.
PARTE III: OS MERCADOS E O BENESTAR	Tema 5. Os consumidores, os produtores e a eficiencia dos mercados.
	Tema 6. Fallos de mercado e a intervención do estado.
PARTE IV: OS DATOS MACROECONÓMICOS	Tema 7. A medición da renda dun país.
	Tema 8. A medición do custo da vida.
PARTE V: OS PROBLEMAS MACROECONÓMICOS	Tema 9. O desemprego.
	Tema 10. O crecemento económico.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	15	39	54
Lección maxistral	36	40	76
Exame de preguntas obxectivas	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do aprendido nas leccións maxistrais. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia dos contidos aprendidos en teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións. Estas clases prácticas impártense cada semana despois da docencia maxistral.
Lección maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	As titorías individuais terán lugar no despacho (físico ou virtual) do profesor da materia, segundo a normativa vixente na Universidade de Vigo.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Faranse exercicios e/ou controis periódicos de avaliación.	40	CB2 CG1 CE23 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5
Exame de preguntas obxectivas	Exame final. Proba tipo test e/ou proba de resposta curta.	60	CB2 CG1 CE23 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final da materia constará de dous bloques. Por unha banda, o exame final que valerá ata un 60% da nota (6 puntos) e por outra banda, a avaliación continua que pesará ata un 40% na nota final (4 puntos). A avaliación continua poderá incluír a entrega de follas de exercicios, así como a nota dos controis que periódicamente se poidan facer. Na convocatoria de xullo mantense a nota da avaliación continua, polo que ese exame valerá un máximo de 6 puntos. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2021-22. **NOTA IMPORTANTE** Os alumnos que non poidan realizar a avaliación continua, poderán realizar na data oficial establecida no calendario de exames, un exame polo 100% da nota. No devandito exame avaliaranse as competencias globais da materia. Este exame será distinto ao que realizarán os alumnos que participen na avaliación continua. Para que un alumno poida acollerse a esta segunda modalidade (exame final polo 100% da nota) será necesario que o comuniquen aos profesores responsables da materia antes do 15 de outubro de 2021, e sexan autorizados por estes. Noutro caso considerarase que se acollen ao sistema de avaliación continua. Convocatoria Fin de Carreira Os alumnos

matriculados na convocatoria fin de carreira realizarán, na data oficial establecida no calendario de exames, un exame polo 100% da nota. No devandito exame avaliarase ao alumno dos contidos da guía docente do curso académico anterior.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mankiw, N. G., **Principios de Economía**, 6ª edición,

Díaz-Giménez J., **Macroeconomía: Primeros conceptos**,

Bibliografía Complementaria

Bernanke, B. S. y Frank, R. H., **Principios de Economía**, 3ª edición,

Krugman P., Wells R. y Graddy, K., **Fundamentos de Economía**, 3ª edición,

Samuelson, P. A. y Nordhaus W. D., **Economía**, 19ª edición,

Acemoglu, D., Laibson, D. y List, J.A., **Economics**,

Mankiw, N.G. y Taylor, M.P., **Economía**, Paraninfo,

Recomendacións

Outros comentarios

Non é necesario ter cursado ningunha materia de Economía anteriormente.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A través do despacho do profesor no Campus Remoto

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Ningún

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Ningunha

* Outras modificacións

Non hai

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non se require ningunha adaptación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo**

Materia	Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo			
Código	V08G211V01105			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Lago, José Ramón			
Profesorado	Rodríguez Lago, José Ramón			
Correo-e	jrlago@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia pretende ofrecer a o alumnado de a titulación unhas destrezas básicas para o coñecemento de os fundamentos e de as dinámicas históricas que permiten entender o mundo de as relacións laborais con os seus actores e os seus procedementos.			

Competencias

Código				
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional			
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional			
CE27	Analizar y sintetizar los factores condicionantes de los procesos históricos respecto al mundo del trabajo, enmarcándolos siempre en un tiempo y un espacio concreto de la contemporaneidad			
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión			
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal			
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad			
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O alumno analiza os acontecementos e os condicionantes que incidiron e inciden no mundo do traballo en cada contexto histórico	CB1	CG1	CE27	CT1
	CB2	CG2		CT3
	CB3	CG3		CT4
	CB4	CG4		CT5
	CB5	CG5		

Contidos	
Tema	
O concepto do traballo e a súa evolución na historia	O traballo antes da contemporaneidade O traballo e o liberalismo O traballo e os socialismos O traballo na era da globalización
Os traballadores e as súas organizacións.	Evolución da cultura do traballo Os traballadores nas sociedades preindustriais Os traballadores nas sociedades industrializadas Os traballadores nas sociedades postindustriais
Os empresarios e as súas organizacións	Evolución da cultura empresarial. As empresas nas sociedades pre-industriais As empresas nas sociedades industriais. As empresas nas sociedades post-industriais
Os Estados e a regulación do mundo do traballo	A regulación legal do traballo anterior aos Estados Modernos. O traballo nos Estados Modernos. O traballo nos Estados liberais. O traballo nos Estados reguladores. O traballo nos Estados *totalitarios. O traballo nos Estados do benestar. O traballo e os Estados ante a globalización
O mundo do traballo e os organismos internacionais.	As internacionais obreiras As internacionais empresariais A Organización Internacional do Traballo (OIT) A Unión Europea e a regulación do traballo.
O traballo e as relacións laborais na España do século XX.	A España liberal. Da Comisión ao Instituto de Reformas Sociais (1883-1923) Entre a dictadura de Primo de Rivera e a II República (1923-1936) Guerra civil e franquismo (1936-1975) Entre a transición e democracia (1975-2018) A formación técnico-profesional en España A emigración española a América A emigración española a Europa
A evolución do traballo e da súa regulación no século XX. Unha perspectiva internacional comparada.	Os EE.UU. do Fordismo ao New Deal (1908/45) Plan Marshall e integración europea (1947/57) Entre J. M. Keynes e W. Beveridge (1919/45) Entre o Laborismo e o Thatcherismo (1945/90) China de Mao ao capitalismo de Estado (1945/90) A URSS de Lenin a Stalin (1917/53) A URSS de Jruschov a Gorbachov (1953/91) Alemaña de entreguerras (1919/45) Alemaña dividida: RFA e RDA (1945/90) Xapón da Era Meiji á Era Toyota (1880-1990)
O traballo "dos outros". Marxinalidade e economías non oficiais no século XXI	Migracións e traballo O traballo infantil O traballo feminino O traballo escravo O traballo solidario. As ONGs

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	6	12	18
Traballo tutelado	3	15	18
Prácticas con apoio das TIC	6	12	18
Lección maxistral	36	36	72
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	20	20
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	1	1
Exame de preguntas obxectivas	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o profesor e o grupo de estudantes dos resultados da investigación en equipo sobre contidos dos temas 6, 7 e 8. Cada equipo terá entre 2 a 4 persoas.

Traballo tutelado	Elaboración por parte do alumnado dun traballo de investigación relacionado con algún dos contidos propostos nos temas 6, 7 e 8. O profesor indicará unha bibliografía e unha documentación inicial para cada tema. Os equipos de traballo terán entre 2 a 4 persoas.
Prácticas con apoio das TIC	Busqueda en diferentes webs de fontes e documentos que permitan profundar no tema da presentación
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Explicación do profesor dos conceptos fundamentais do primeiros cinco temas. A explicación ten como soporte unha presentación visual que recolle os principais contidos da materia.
Presentación	Presentación do alumnado ante os seus compañeiros de grupo, do traballo de investigación realizado polo seu equipo sobre os contidos escollidos dos temas 7 e 8. A presentación pode ter calquera ferramenta didáctica que achegue claridade e creatividade á exposición dos contidos
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo de investigación en equipo, *tutorizado pola orientación e supervisión do profesor
Prácticas con apoio das TIC	Elaboración do traballo de equipo en rede. Procura e análise de fontes e documentación histórica para desenvolver o traballo. Diálogo e debate na rede na plataforma virtual da Uvigo

Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resposta dalgunhas preguntas de resposta extensa relacionadas cos contidos explicados durante as sesións maxistrais
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Presentación na plataforma Fatic no prazo sinalado polo profesor, dun informe de Autoavaliación sobre o traballo individual e de equipo desenvolvido polo alumno/a.
Exame de preguntas obxectivas	O alumno/deberaa responder o prazo sinalado e na plataforma Tema/Fatic o tres cuestionarios sinalados polo profesor sobre diversos contidos do temario

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Presentación	Presentación ante o grupo do traballo realizado e participación nos debates posteriores.	15	CB3 CB4	CG2 CG4	CT3 CT4 CT5
Traballo tutelado	Valoración do traballo en grupo proposto que debe ser entregado na plataforma TEMA no prazo estipulado	15	CB2 CB4 CB5	CG2 CG4	CT1 CT3 CT5
Prácticas con apoio das TIC	Participación e traballo en rede	5		CG3 CG4	CT1
Lección maxistral	Participación activa durante as clases: preguntas, respostas, iniciativas...	5	CB1 CB5	CG3	CT4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba final de modalidade escrita e presencial (preferentemente) ou de modalidade oral e virtual (se as circunstancias sanitarias así o aconsellan) sobre os contidos expostos nas clases teóricas. A Proba terá un número de preguntas de desenvolvemento que estará entre 2 e 4.	40	CB1 CB5		CE27 CT1
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informe escrito do traballo de investigación realizado en equipo	5	CB2 CB3 CB5	CG1	CT1 CT4
Exame de preguntas obxectivas	Valoración das respostas a próbalas tipo TEST realizadas na plataforma dixital TEMA	15	CB2 CB5	CG1 CG3	CE27

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para o alumnado que participou na Avaliación Continua durante o curso:

- Tanto na primeira como na segunda convocatoria o alumnado realizará unha proba final (escrita/presencial ou oral/virtual) de entre 2 e 4 preguntas de desenvolvemento. Esta proba suporá o 40 % da calificación final, e versará sobre os contidos expostos durante as sesións teóricas. Para facer media coa nota obtida na Avaliación Continua, o alumnado debe acadar na proba unha **nota mínima de 4** (sobre os 10 puntos posibles).

Para o alumnado que non participou na Avaliación Continua durante o curso:

- É moi oportuno que o alumnado que non poida participar na Avaliación Continua poida poñerse canto antes en contacto co profesor da materia (no seu despacho - presencial ou virtual - por e-mail, ou mediante a plataforma Tema-Faitic) para recibir as indicacións máis importantes que permitan organizar o traballo da materia. O alumnado deberá superar cunha **nota mínima de 5** unha proba de 4 ou 5 preguntas de desenvolvemento, coa que poderá acadar o 100 % da calificación final. Os contidos a examinar incluírán a totalidade do temario oficial, tanto das clases teóricas como das probas prácticas realizadas durante o curso. Isto motivará o alumnado a desenvolver as súas competencias na aprendizaxe autónoma, na toma de decisións, no traballo individual e nas relacións inter-persoais.

Para o alumnado que non superou a Proba Final, pero si a Avaliación Continua:

- **Poderá manter a nota obtida na Avaliación Continua para o curso seguinte**, pero deberá superar a Proba Final (escrita/presencial ou oral/virtual) cunha **nota mínima de 5 puntos (sobre 10)**.

Para o alumnado da convocatoria Fin de Carreira:

- O alumnado deberá superar cunha **nota mínima de 5** unha proba de preguntas de desenvolvemento, coa que poderá acadar o 100 % da *calificación final. Os contidos a examinar incluírán a totalidade do temario oficial, tanto das clases teóricas como dos contidos prácticos. Isto motivará o alumnado a desenvolver as súas competencias na aprendizaxe autónoma, na toma de decisións, no traballo individual e nas relacións inter-persoais.

DATAS SINALADAS PARA AS PRBAS FINAIS (escritas/presenciais ou orais/virtuais):

As datas e horarios das probas de Avaliación Final das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de Avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2021-2022. Tamén serán comunicadas coa debida antelación a través da plataforma TEMA-FAITIC.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Barrios Alonso, Angeles, **Por la razón y el derecho. Historia de la negociación colectiva en España 1850-2012**, Comares, 2014

Aizpuru, Mikel y Rivera, Antonio, **Manual de historia social del trabajo**, Siglo XXI, 1994

Arenas Posadas, Carlos, **Historia económica del Trabajo (Siglos XIX y XX)**, Tecnos, 2003

Valdaliso, Jesús M^a y López García Santiago, **Historia económica de la empresa**, Crítica, 2007

Pons Pons, J; Arenas Posadas, C; Florencio Puntas, A., **Trabajo y relaciones laborales en la España contemporánea**, Mergablum, 2001

Moreno Fernández, José Ramón; Gómez Urdáñez, Gracia; Galán García, Agustín, **Materiales para la Historia de las Relaciones Laborales**, Tecnos, 2003

Bibliografía Complementaria

Judt, Tony, **Pensar el siglo XX**, Taurus, 2012

Judt, Tony, **Postguerra. Una historia de Europa desde 1945**, Taurus, 2012

Lewin, Moshe, **El siglo soviético**, Crítica, 2006

Huff, Darrell, **Cómo mentir con estadísticas**, Crítica, 2011

Hobson, John M., **Los orígenes orientales de la civilización occidental**, Crítica, 2006

Hobsbawm, Eric J., **Industria e Imperio. Historia de Gran Bretaña desde 1750 hasta nuestros días**, Crítica, 2001

Thompson, E. P., **La formación de la clase obrera en Inglaterra**, Capitán Swing, 2012

Coriat, B., **El taller y el robot**, Siglo XXI, 1993

Owen, Jones, **El Establishment**, Seix Barral, 2015

Owen, Jones, **Chavs. La demonización de la clase obrera**, Capitán Swing, 2012

Recomendacións

Outros comentarios

(1) A plataforma TEMA-FAITIC, o E-mail, e as titorías son recursos que o alumnado debe utilizar para alcanzar unha organización máis idónea e constante do seu traballo. É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC e estar atento das datas das diversas probas de Avaliación.

(2) A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo (individual ou en equipo), ou en calquera exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

(3) A avaliación terá sempre en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística (oral ou escrita).

(4) Valorase moi positivamente a participación activa nas clases, a presentación de iniciativas e a capacidade para traballar en equipo.

(5) Recoméndase intensamente o uso dos numerosos e valiosos recursos a disposición do alumnado nas bibliotecas da Uvigo.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen:

Mantéñense todas as metodoloxías docentes previstas.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

As Metodoloxías Docentes que por motivos sanitarios non poidan realizarse de forma presencial, desenvolveranse sempre a través da aula Virtual e dos recursos da Plataforma virtual da Uvigo.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

As Titorías realizaranse a través do Despacho Virtual do profesor (Aula Virtual 2231). Poderán acordarse reunións individuais ou grupales a través do e-mail do profesor (jrlago@uvigo.es) ou dos FOROS abertos na plataforma virtual da Uvigo.

* Modificacións (se proceden) dos contidos a impartir:

Non proceden modificacións.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe:

O profesor indicará para cada un dos temas e coa antelación suficiente o material complementario dispoñible para o traballo de todo o alumnado a través da plataforma virtual da Uvigo.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

*Todas e cada unha das probas poderán realizarse de maneira presencial (preferentemente) ou de maneira virtual (no caso de que non fose posible desenvolvealas presencialmente). A aula Virtual, o despacho Virtual e a Plataforma virtual da Uvigo exercerán como ferramentas válidas para a Avaliación.

* Información adicional: Como xa se sinala na Guía Docente, a proba final disporá dunha modalidade escrita/presencial que será preferente, e doutra, oral/virtual que se desenvolverá en función das circunstancias sanitarias. En calquera caso, o profesor anunciará coa debida antelación ao alumnado por correo electrónico e a través da plataforma virtual da Uvigo a modalidade de cada proba (presencial ou virtual) en función das circunstancias sanitarias.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Dereito constitucional**

Materia	Dereito: Dereito constitucional			
Código	V08G211V01201			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua impartición	#EnglishFriendly Castelán Inglés			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Jiménez Alemán, Ángel Aday			
Profesorado	Jiménez Alemán, Ángel Aday			
Correo-e	adayjimenez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O estudo desta materia permitirá ao alumnado comprender a organización do Estado e das institucións internacionais e adquirirá a capacidade de interpretar e aplicar as normas que afecten as Relacións Laborais e Recursos Humanos			
	Materia do programa English Friendly: Os/as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as tutorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE2	Comprender la Organización del Estado y de las Instituciones y Organizaciones internacionales con competencias constitucionales, para la correcta interpretación de su funcionamiento y de la aplicación de las normas que afecten a las relaciones laborales
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el traballo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O alumnos comprenderá a organización do Estado e das institucións internacionais e adquirirá a capacidade de interpretar e aplicar a normas que afectas ás Relacións Laborais e Recursos Humanos	CB2	CG1	CE2	CT3
	CB3	CG2		CT4
	CB4	CG3		CT5
	CB5	CG5		

Contidos

Tema	
Tema 1. O Estado e o seu Ordenamento xurídico	1. Concepto, elementos e formas de Estado 2. Orixes e transformacións do Constitucionalismo 3. Elaboración e aprobación da Constitución española de 1978. Características da súa estrutura constitucional
Tema 2. Organización do Estado: Institucións, as súas funcións, competencia e relacións	1. Xefatura do Estado 2. Cortes Xerais 3. Goberno e Administración 4. Poder Xudicial 5. Tribunal Constitucional
Tema 3. A produción normativa no Ordenamento Xurídico español	1. Valor normativo da CE 1978 2. Constitución e Ordenamento Xurídico 3. Fontes do Dereito: Tratados Internacionais; Dereito da Unión europea; A lei e tipos de Leis; Estatutos de autonomía; normas con rango de Lei; outras fontes do Dereito
Tema 4. Principios constitucionais da intervención do Estado nos procesos económicos e sociais	1. A iniciativa pública na actividade económica 2. A potestade tributaria 3. Os Orzamentos Xerais do Estado 4. O principio de estabilidade orzamentaria
Tema 5. Os Tratados Internacionais: a produción normativa no ámbito internacional e a súa integración no Ordenamento xurídico español	1. As relacións entre Dereito Internacional e Dereito interno 2. O Dereito Internacional xeral como fonte do Dereito español 3. O Dereito Internacional Convencional como fonte do Dereito español
Tema 6. As organizacións e Institucións internacionais con competencias constitucionais	1. A Unión Europea 2. O Consello de Europa e o Tribunal Europeo de Dereitos Humanos 3. Outras institucións e órganos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	15	26	41
Lección maxistral	36	60	96
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10
Exame oral	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Os traballos da aula centraranse na realización de diversas actividades onde o principal protagonista é o alumno. As actividades consisten basicamente na resolución de casos prácticos así como a exposición de traballos na aula
Lección maxistral	Nas sesións maxistras presentarase e explicará ao alumno os aspectos principais da disciplina

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación cos contidos da materia impartidos durante as sesións maxistras.
Traballo tutelado	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado con motivo da realización dos traballos de aula obxecto da avaliación continua.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas e/ou exercicios	O traballo de aula desenvolvida nos seminarios e clases prácticas avaliarase tanto a través de exposicións do alumnado como da entrega por escrito dos exercicios prácticos.	40	CB2 CG1 CE2 CT4 CB3 CG2 CT5 CB4 CG3 CB5 CG5
Exame oral	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta oral.	60	CB4 CG2 CE2

Outros comentarios sobre a Avaliación

Será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba oral. Suporá o 60% da avaliación final.

Aqueles/as alumnos/as que non poidan participar no desenvolvemento do curso de maneira presencial terán unha avaliación final que implicará un examen oral, que suporá o 60% da avaliación, e a resolución dun suposto práctico, que suporá o 40% da avaliación.

O alumnado gozará de atención personalizada nas tutorías individualizadas nos días e as horas establecidas, que se darán a coñecer ao alumnado ao comezo do período lectivo.

Na segunda convocatoria diferenciaranse as seguintes modalidades:

(a) Os/as alumnos/as presenciais serán avaliados daquela parte da programación docente que non superasen durante o curso.

(b) Os/os alumnos/as que se presentasen á avaliación final e non a superasen, deberán repetir esa mesma modalidade de avaliación na súa totalidade.

Convocatoria fin de carreira:

A avaliación constará de preguntas orais e do desenvolvemento dun caso práctico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

López Guerra, Luis et al., **Derecho Constitucional**, 11ª, Tirant Lo Blanch, 2018

Rodríguez-Zapata, Jorge, **Teoría y práctica del derecho constitucional**, 4ª,

Ferres Combla, Victor, **The Constitution of Spain: A Contextual Analysis**,

Aguilera Vaqués, Mar y Serra Cristóbal, Rosario, **Rights and Freedoms in the Spanish Constitution**,

Bibliografía Complementaria

Kelsen, Hans, **Teoría General del Derecho y del Estado**,

Schmitt, Carl, **Teoría de la Constitución**,

Mosca, Gaetano, **Derecho constitucional**,

Mortati, Costantino, **La Constitución en sentido material**,

Bergareche Gros, Almudena, **El Concepto de Constitución Interna en la Restauración española**,

Bergareche Gros, Almudena, **La costituzione in senso materiale : l'importanza della realtà dell'organizzazione , La costituzione materiale : percorsi culturali e attualità di un'idea / a cura di Alessandro Catelan, 2001,**

Pérez Tremps, Pablo; Saiz Arnaiz, Alejandro, **Comentario a la Constitución Española**, 1, Tirant lo Blanch, 2018

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito administrativo/V08G211V01401

Dereito da seguridade social I/V08G211V01402

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Dereito da seguridade social II/V08G211V01501

Dereito financeiro e tributario I/V08G211V01504

Dereito sindical I/V08G211V01502

Dereito sindical II/V08G211V01601

Dereito social comunitario/V08G211V01903

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Teoría do dereito/V08G211V01101

Outros comentarios

Durante o curso 2021/2022 implantarase un grupo de docencia en inglés. A guía docente é común para este grupo, coa recomendación de bibliografía en inglés. Ao comezo do curso facilitarase ao alumnado o cronograma co contido, actividades e lecturas detalladas en inglés.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una

planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Manteranse as metodoloxías docentes. A docencia impartirase a través de [https:// campusremotouvigo.gal](https://campusremotouvigo.gal)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías, previa cita, atenderanse mediante [https:// campusremotouvigo.gal](https://campusremotouvigo.gal)

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Realizarase a través de <https://campusremotouvigo.gal> e FAITIC.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Empresa: Organización da empresa

Materia	Empresa: Organización da empresa			
Código	V08G211V01202			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Caballero Fernández, Gloria			
Profesorado	Caballero Fernández, Gloria			
Correo-e	gloriacf@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é o de obter uns coñecementos básicos da empresa e do seu funcionamento. Dentro do funcionamento da empresa, o alumnado deberá ser quen de identificar as áreas funcionais (producción, marketing e finanzas) e saber as súas características.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Contidos

Tema

Tema 1: Coñecemento do concepto e evolución da empresa e do empresario dentro da función económica xeral.	Concepto de empresa, a empresa como sistema, os elementos da empresa e teorías do empresario e da empresa
Tema 2: Modelos de organización dentro da empresa	Organización, división do traballo, decisións, motivación, liderado, etc.
Tema 3: Coñecemento das actividades dentro da zona de produción	Formas de organización da produción, capacidade, programación, distribución en planta, calidade, xestión de stocks, localización etc.
Tema 4: Coñecemento das actividades dentro da área do marketing	Prezo, promoción e publicidade; distribución e canle; produto e marca, entre outros.
Tema 5: Coñecemento das actividades e dos elementos de decisión dentro da esfera económica financeira da empresa	Tipos de costes, financiamento interno e externo da empresa, rentabilidades, umbral de rentabilidade, etc.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	40	76
Resolución de problemas	15	57	72
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	A sesión maxistral divídese en dúas tarefas: 1. Exposición, por parte do profesor, dos contidos teóricos (36 horas). 2. O traballo autónomo do alumno para a preparación das clases teóricas (40 horas).
Resolución de problemas	A resolución de problemas e/ou exercicios divídese en dous: 1. A formulación e resolución de supostos prácticos relacionados cos contidos teóricos (clases prácticas: 15 horas). 2. O estudo e resolución dos exercicios e casos prácticos polo alumno de xeito autónomo (57 horas).

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Resolveranse as dúbidas dos contidos teóricos expostos na lección maxistral
Resolución de problemas	Realizaranse casos prácticos baseados en problemas e situación reais dunha empresa. O alumnado os resolverá de maneira individual ou tras unha discusión cun grupo de compañeiros. Os exercicios realizaranse de maneira individual co apoio do profesor

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e fundamentos teórico-prácticos para a resolución de problemas e/ou exercicios obxecto de avaliación continua, que ten que desenvolver o alumno. Se incentivará a asistencia e participación activa do alumnado no desenvolvemento desta metodoloxía.	5	
Resolución de problemas	Asistencia e participación/entrega na resolución de problemas, casos prácticos e/ou exercicios nas clases prácticas Probas de avaliación sobre a práctica ou exercicios realizados cando o profesor considéreo en Moovi	35	
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de test e algunha corta en caso de ser considerado polo profesor	60	

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A puntuación obtida pola evluacion continua (ata un 40% da nota), será válida só nas convocatorias do ano académico no que se alcanzou a mesma (sexa convocatoria común ou ben de fin de carreira).

2. O tipo de exame para os alumnos que se atopen na convocatoria de fin de carreira será similar os demais alumnos (apartado "recomendacións")

Este apartado complétase co apartado de Recomendacións.

As datas de exame apróbaas a Xunta de Facultade e publícanse na web da Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MIRANDA GONZÁLEZ, F.C. et al., **Bibliografía básica: Manual de Dirección de Operaciones**, Madrid: Thomson, 2005,

KOTLER, P, et al., **Bibliografía básica: Fundamentos de marketing**, Mexico, D.F. : Pearson Educación, 2017,

KEOWN, A, et al., **Bibliografía básica: Introducción a las finanzas. La práctica y la lógica de la dirección financiera**, Madrid: Prentice Hall, 1999. 2ª ed.,

BUENO CAMPOS, E., **Bibliografía básica: Curso básico de economía de la empresa un enfoque de organización**, Madrid: Pirámide, 2005. 4ª ed.,

PIÑEIRO, et al., **Bibliografía básica: Introducción a la economía de la empresa: una visión teórico-práctica**, Madrid: Delta, 2010,

Bibliografía Complementaria

DOMINGUEZ MACHUCA, J.A., **Bibliografía complementaria: Dirección de operaciones**, Madrid: Mc Graw-Hill, 1994.,

BUENO CAMPOS, E. et al., **Bibliografía complementaria: Economía de la empresa. Análisis de las decisiones empresariales**, Madrid: Pirámide, 2002,

AGUIRRE SADABA, A., **Bibliografía complementaria: Fundamentos de economía y administración de empresa**, Madrid: Pirámide, 1995.,

Recomendacións

Outros comentarios

1. Os alumnos que non opten pola avaliación continua poderán presentarse ao exame final cunha valoración desta do 100% da nota final. Este exame será máis amplo que el dos alumnos que optan pola avaliación continua.

2. No exame final o profesor poderá esixir unha nota mínima para poder engadirse ao resto da avaliación.

3. A proba de valoración de tipo test, poderá levar engadido algún exercicio práctico no caso que o profesor da materia considéreo necesario.

Descrición

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense as metodoloxías docentes, pero serán impartidas de xeito virtual síncrono a través da plataforma de campus remoto

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías serán por correo electrónico e a través de campus remoto no despacho individual do profesor

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Ningunha

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Poderase facilitar á estudiantado a través de faitic algúns novos recursos virtuais

* Outras modificacións

Ningunha

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Manterase o seu peso

* Probas pendentes que se manteñen

Todas aínda que será necesario a súa continuidade a través da plataforma virtual da UVigo.

* Probas que se modifican

Ningunha

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psicología: Psicología				
Materia	Psicología: Psicología			
Código	V08G211V01203			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Domínguez Rubira, María Carmen			
Profesorado	Domínguez Rubira, María Carmen			
Correo-e	carmenrubira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura proporciona unha perspectiva da organización como un sistema social tendo en conta os factores materiais, temporais e sociais que tamén lle afectan. Así mesmo esta materia estuda a importancia dos aspectos psicosociais como a motivación, a satisfacción, o manexo do poder e a comunicación que influen no comportamento laboral.			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE22	Ser capaz de comprender la relación entre los procesos psicosociales y la dinámica de las relaciones laborales
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidade y multiculturalidade

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno interpreta os feitos que acontecen nas organizacións e comprende que nas relacións laborais hai procesos psicolóxicos e sociais implicados	CB2 CG1 CE22 CT4 CB4 CG2 CB5 CG3 CG4 CG5

Contidos	
Tema	
Tema 1: Aproximación á Psicología do traballo.	Definición de psicología e campos de especialización. Principios da psicología do traballo. Breve desenvolvemento histórico. Principais áreas de investigación.
Tema 2:: Factores psicosociais que inflúen na conduta e nas relacións humanas no traballo.	Intelixencia y personalidad. Actitudes. Estereotipos. Conformismo. Percepción. O funcionamento dos grupos humanos.
Tema 3: Factores do contexto do traballador: Condicións de traballo, cultura organizacional e clima laboral	O concepto de condicións de traballo. As condicións ambientais de traballo. O estrés no traballo. Mobbing. Burnout. Concepto de cultura organizacional, características e dimensións culturais das organizacións. Concepto de clima laboral. Componentes do clima laboral e consecuencias do mesmo.

Tema 4: Motivación laboral e satisfacción no traballo	Introducción ao estudo da motivación humana. Concepto de motivación laboral. Principales enfoques teóricos. Concepto de satisfacción laboral. Componentes da mesma. Medida da satisfacción. Relación con outras variables.
Tema 5: Organización do traballo nos seus aspectos materiais, temporais e sociais.	Tareas, postos e funcións. Tempo biolóxico, psicolóxico e social. Horarios de traballo. Roles no traballo.
Tema 6: O Conflicto nas organizacións.	Análisis do poder. Proceso de conflito nas organizacións. Xestión eficaz do conflito. Dinámica do conflito.
Tema 7: A Negociación	Definición de negociación. Estilos de negociación. Estratexias e tácticas de negociación. A comunicación entre os negociadores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Traballo tutelado	7.5	48	55.5
Estudo de casos	7.5	48	55.5
Exame de preguntas obxectivas	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O estudante, de xeito individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resúmenes de lecturas, conferencias, etc.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adiestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual o en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia o prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resúmenes de lecturas, conferencias, etc. Xeneralmente tratase de unha actividade autónoma dos estudantes que inclúe a búsqueda e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resúmenes de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	15	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE22 CT4
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adiestrarse en procedementos alternativos de solución.	15	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE22 CT4
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	70	CB5 CG3 CE22

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a segunda convocatoria haberá un examen tipo test das mesmas características que na primeira. Conservarase a cualificación obtida na avaliación continua(30%).

Se debe alcanzar unha calificación mínima de 4 na proba test final para que se poda ter en conta a calificación obtida nas demais traballos do cuadrimestre.

Para aqueles alumnos que non houberen realizado a avaliación continua o examen constará dun maior número de preguntas, de tipo test e de desenvolver que constituirá o 100% da nota.

A nota acadada na avaliación continua manterase para o curso seguinte.

Para a convocatoria de Fin de Carreira haberá un examen final de toda a asignatura que constituirá o 100% da nota final.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de facultade para o curso 2021-2022

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Peiró J. y Prieto A., **Tratado de Psicología del trabajo.**, 4ª Edición., Síntesis, 2014

Newstrom, J.W, **Comportamento humano en el trabajo.**, 13va Edición, McGraw-Hill, 2007

Alonso,C., **Psicología social y de las organizaciones: desarrollo institucional**, 3ª Edición, Dykinson, 2004

Alcover de la Hera,C, **Introducción a la Psicología do traballo.**, 1ªEdición, McGraw-Hill, 2004

Muchinsky, P.M, **Psicología aplicada al traballo.** ., 3ª Edición, Paraninfo, 2000

Guillén Gestoso, C y Casco Pirri, **Psicología del Trabajo: Gestión de los recursos humanos. Skill management**, 3ª Edición., Ariel, 2010

Gibson, J; Ivancevich, J y Donnell, **Las organizaciones.**, Última edición, McGraw-Hill, 2006

Ovejero Bernal, A, **Técnicas de negociación: cómo negociar eficaz y exitosamente.**, 2ª Edición, McGraw-Hill, 2004

Andrade, H, **Comunicación organizacional interna: proceso, disciplina y técnica.**, Última edición, Netbiblo, 2005

Francisco Morales, J., **Psicología social**, 3ª Ed., McGraw-Hill, 2007

Peiró, J.M, **Desencadenantes del estrés laboral**, 2ª Ed., Pirámide, 2005

Munduate Jaca, L., **Gestión del conflicto, Negociación y Mediación.**, 2ª, Pirámide, 2005

Bibliografía Complementaria

Kenneth W. Thomas, **La motivación intrínseca en el trabajo.**, Última edición, Centro de estudios ramón Areces, 2005

Piñuel, I, **Mobbing: cómo sobrevivir al acoso psicológico en el trabajo.**, 1ª, Sal Terrae, 2001

González Fernández, R., **Psicosociología de los grupos pequeños: comunicación, procesos de influencia y aprendizaje del trabajo en equipo.**, 2ª, Universitas, 2005

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Psicoloxía do traballo/V08G211V01304

Recursos humanos I/V08G211V01405

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Socioloxía do traballo/V08G211V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Socioloxía: Introducción á socioloxía das relacións laborais/V08G211V01103

Outros comentarios

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen: se manteñe a metodoloxía realizada a través da plataforma: (Prácticas) e o , isto levarase a cabo a través da plataforma Faitic (versión Moodle).

Seguirase a realizar de comprobación do aprendizaxe ó final de cada bloque temático con tempo prefixado para a súa realización.

Metodologías docentes que se modifican: a exposición de contidos teóricos en clase.
Mecanismo non presencial de atención al alumnado (tutorías): cando o alumno o requira pode dirixirse ó profesor no seu horario de tutorías vía correo electrónico o nas aulas virtuales concertadas.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Adaptación da avaliación a docencia non presencial:

A avaliación continua consistente na realización de casos prácticos a finalización de cada tema, un traballo tutelado, a realización de cuestionarios de comprobación do aprendizaxe e a participación na elaboración dun glosario da asignatura, constituirá o 100% da nota.

Os alumnos que non houberen elixido avaliación continua farán un exame final virtual de toda a asignatura vía Moodle que constituirá o 100% da nota.

|

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Economía española				
Materia	Economía: Economía española			
Código	V08G211V01204			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Cal Bouzada, María Isabel			
Profesorado	Cal Bouzada, María Isabel			
Correo-e	ical@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Conquerir coñecementos da vida económica española que permitirá ter unha idea do estado do mundo económico español para axudar a comprender a situación económico-social de España.			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE24	Interpretar magnitudes macroeconómicas básicas para tomar decisiones en el ámbito de la economía española
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno interpreta a realidade da economía española e ten capacidade para elaborar xuízos críticos	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE24 CT4

Contidos	
Tema	
Tema1: Crecemento Económico	1.1. Conceptos básicos 1.2. Evolución da Economía Española 1.3. Distribución da renda
Tema 2: Determinantes do crecemento económico	2.1. Recursos humanos 2.2. Recursos materiais
Tema 3: Sectores productivos	3.1. Sector agrario 3.2. Sector industrial 3.3. Sector servizos 3.4. Sector enerxético

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	12	29	41
Prácticas con apoio das TIC	15	32	47
Lección maxistral	20	38	58
Observación sistemática	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Permite ao alumnado implementar de forma efectiva os coñecementos teóricos adquiridos a partir das sesións maxistras a través da realización de actividades tales como exercicios e problemas. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia no manexo dos contidos aprendidos así como ilustrar as súas potenciais aplicacións.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedementais en relación coa materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Acompañar aos alumnos no seu proceso de aprendizaxe e darlles un feedback continuo e personalizado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	outras evidencias da avaliación continua	30	CB2 CG2 CE24 CT4 CB4 CG4 CB5 CG5
Observación sistemática	percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.	10	CB2 CG2 CE24 CT4 CB4 CG4 CB5 CG5
Exame de preguntas obxectivas	2 controis tutoriais	60	CB2 CG2 CE24 CT4 CB4 CG4 CB5 CG5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno poderá elixir o sistema de avaliación que desexa apliquenlle na materia. Para o que debe optar, nos primeiros 15 días do cuatrimestre, entre avaliación continua ou exame final (100% da nota). Para tal fin, habilitarase un contrato que deberá ser asinado obrigatoriamente por todo o alumnado. Se algún alumno non asina este contrato enténdese que opta polo examen final e renuncia á avaliación continua.

A CUALIFICACIÓN DA AVALIACIÓN CONTINUA será o resultado da suma de: controis tutoriais (60%), observación sistemática (10%) e outras evidencias (30%). O docente poderá establecer unha nota mínima nos controis tutoriais como condición necesaria para obter o 100% da cualificación. No caso de non alcanzar dita nota mínima, a cualificación por avaliación continua será, tan só, o resultado de multiplicar por 0,6 a nota media obtida en devanditos controis tutoriais.

AVALIACIÓN 2ª CONVOCATORIA: exame teórico-práctico no que se avaliarán as competencias globais da materia e co que se pode alcanzar o 100% da cualificación.

As datas dos exames serán as aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información**Bibliografía Básica**

García Delgado, J. L. y otros, **Lecciones de Economía Española**, 15ª edición, ARANZADI, S.A. EDITORIAL (THOMPSON REUTERS), 2020

Bibliografía Complementaria

Instituto Nacional de Estadística,
Eurostat,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Economía laboral/V08G211V01505

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía/V08G211V01104

Outros comentarios

Ao longo do curso facilitarase bibliografía adicional e específica para completar determinados puntos do temario.

Plan de Continxencias

Descrición

A GUÍA DOCENTE NON SE MODIFICA

No caso de que sexa necesaria a suspensión total ou parcial da docencia presencial por razóns de seguridade sanitaria, a única diferenza co recollido na guía docente é que todas as tarefas, tanto por parte do profesorado da asignatura como do alumnado, realizaranse de forma non presencial co apoio das TICs (correo electrónico, despacho virtual, aulas virtuales, Moodle, etc). É dicir, todas as tarefas (tutorización, avaliación de aprendizaxes, etc) faranse de forma non presencial a través do Campus Remoto da Universidade de Vigo.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa**

Materia	Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa			
Código	V08G211V01205			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Orge Míguez, José Carlos			
Profesorado	Orge Míguez, José Carlos			
Correo-e	jcorge@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecementos básicos sobre a materia contable xeral			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desenvolver su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE26	Interpretar información económica, procesarla e transmitirla mediante informes específicos
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadano e como profesional, respetando a diversidade e multiculturalidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno interpreta os feitos que acontecen na empresa, procésaos según o método contable e elabora con eles unha información significativa que se reflicte nos Estados Contables	CB2 CG1 CE26 CT4 CB4 CG2 CB5 CG3 CG4 CG5

Contidos

Tema	
Tema 1 FUNDAMENTOS BÁSICOS DA CIENCIA CONTABLE	1.1 Definición 1.2 A contabilidade como sistema de información 1.3 A riqueza e o patrimonio 1.4 Análise do Activo 1.4 Análise do Pasivo 1.5 O Balance de Situación

Tema 2 O MÉTODO CONTABLE	2.1 O método contable 2.2 O feito contable 2.3 Teoría das contas 2.4 Método da partida dobre 2.5 Leis de funcionamento das contas 2.6 Métodos para levar as contas de Balance
Tema 3: O PROCESO CONTABLE	3.1 O exercicio contable 3.2 Cálculo do resultado: ingreso e gastos 3.3 Axustes e regularizacións 3.4 A apertura
Tema 4: Existencias	4.1 Método de compras e vendas 4.2 Contas a utilizar 4.3 Normas de valoración das operaciones 4.4 Cálculo do marxe bruto 4.5 Métodos de valoración de existencias
Tema 5 A NORMALIZACIÓN E AS NORMAS CONTABLES EN ESPAÑA	5.1 A normalización contable en España: o Plan Xeral de Contabilidade 5.2 Marco conceptual 5.3 Normas de rexistro e valoración 5.4 Cuentas anuais 5.4 Cadro de contas 5.5 Definicións e relacións contables

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	36	18	54
Resolución de problemas	0	24	24
Lección maxistral	15	0	15
Traballo	0	30	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	25	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Resolución de problemas	Exame final
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Asistencia e participación	10	CB2 CB4 CB5 CE26 CT4
Lección maxistral	Asistencia e participación	10	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE26 CT4
Traballo	Traballos propostos polo profesor	20	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG4 CG5 CE26
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame final	60	CG1 CG3 CG4 CG5 CE26

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para que se poidan ponderar o resto das probas, é necesario acadar como mínimo un catro (4) no exame final.

Na segunda convocatoria (xullo) farase una proba práctica tipo examen final con o mesmo valor e conservaranse as restantes notas obtidas na primeira convocatoria (xuño).

Na convocatoria universal farase un examen que contará o 100% da cualificación.

Na convocatoria FIN DE CARREIRA farase un examen que contará o 100% da cualificación.

Datas de exames: Son as aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na web da Facultade

---

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Plan General de Contabilidad, Ediciones Pirámide 11ª Edición 2017,

Sáez Ocejo, José Luis, **Fundamentos de Contabilidad Financiera**, Andavira Editora 2018,

Wanden-Berghe Lozano, José Luis, **Contabilidad financiera**, Ediciones Pirámide edición 2011-12 2 volúmenes,

Carlos Mallo, **Contabilidad financiera**, Paraninfo 2008,

Pilar Yubero, **Contabilidad financiera: Introducción**, CTO Editorial 2010,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Contabilidade/V08G211V01301

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa/V08G211V01205

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Tanto a docencia como a avaliación da materia están deseñadas para adaptarse ás tres modalidades docentes previstas: presencial, non presencial ou mixta.

En cada caso, a única diferenza será que o alumno estaría nuns casos con presenza física ou, noutros, con presenza telemática.

Polo tanto, non haberá diferenzas nin de avaliación nin de planificación docente, independentemente do escenario que nos plantexa a pandemia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Contabilidade				
Materia	Contabilidade			
Código	V08G211V01301			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Orge Míguez, José Carlos			
Profesorado	Orge Míguez, José Carlos Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
Correo-e	jcorge@uvigo.es			
Web				
Descrición	Aplicación dos coñecementos básicos da materia contable segundo o Plan Xeral de Contabilidade xeral			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE26	Interpretar información económica, procesarla y transmitirla mediante informes específicos
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno interpreta os feitos que acontecen na empresa, procésaos según o método contable e elabora con eles unha información significativa que se reflicte nos Estados Contables	CB2 CG1 CE26 CT4 CB4 CG2 CB5 CG3 CG4 CG5

Contidos	
Tema	
Tema 1 A contabilización do imposto do valor engadido: o IVE	1.1 Implicacións contables do iva 1.2 Contas a utilizar 1.3 Liquidación do imposto 1.4 Bases impositivas e tipos impositivos 1.5 Devengo do iva 1.6 Excepcións ao devengo do iva
Tema 2 Operacións comerciais	2.1 Efectos comerciais 2.2 Créditos de dubidoso cobro 2.3 Deterioros de valor 2.4 Gastos de persoal e outros suxeitos a retención 2.5 Valoración e axustes de saldos en moeda estranxeira

Tema 3 Inversións financeiras	3.1 Concepto e clases 3.2 Valoración das inversións financeiras 3.3 Rendementos das inversións financeiras
Tema 4 O Inmobilizado	4.1 Inmobilizado Material 4.2 Inmobilizado Material en curso 4.3 Correccións de valor do Inmobilizado: Amortizacións e Deterioro de Valor
Tema 5 A periodificación do resultado	5.1 Introducción 5.2 Gastos e ingresos anticipados 5.3 Gastos e ingresos diferidos
Tema 6 Financiación propia e allea	6.1 Os fondos propios 6.2 Os recursos alleos
Tema 7 A consideración contable do imposto de beneficios	7.1 O imposto como gasto 7.2 O resultado negativo e o gasto fiscal 7.3 A periodificación do imposto

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	18	54
Traballo tutelado	15	14	29
Traballo	0	20	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	45	47

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atenderanse dudas suscitadas nas sesións teóricas e prácticas
Lección maxistral	Atenderanse dudas suscitadas nas sesións teóricas e prácticas

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Asistencia e participación	10	CB2 CB4 CB5
Traballo tutelado	Asistencia e participación	10	CB2
Traballo	Traballos individuais propostos polo profesor	20	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Examen final	60	CB2 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para que se poidan ponderar o resto das probas, é necesario acadar como mínimo un catro (4) no examen final.

Na segunda convocatoria (xullo) farase una proba práctica tipo examen final con o mesmo valor e conservaranse as restantes notas obtidas na primeira convocatoria (xuño).

Na convocatoria universal farase un examen que contará o 100% da cualificación.

onvocatoria FIN DE CARREIRA farase un examen que contará o 100% da cualificación.

Datas de exames: As aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na web da Facultade

---

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Plan General de Contabilidade, Ediciones Pirámide 11ª Edición 2017,

Sáez Ocejo, José Luis, **Fundamentos de Contabilidad Financiera**, Andavira Editora 2018,

Wanden-Berghe Lozano, José Luis, **Contabilidad financiera**, Ediciones Pirámide Edición 2011-12 2 volúmenes,

Carlos Mallo, **Contabilidad financiera**, Paraninfo 2008,

Pilar Yubero, **Contabilidad financiera: Introducción**, CTO Editorial,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa/V08G211V01205

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Tanto a docencia como a avaliación da materia están deseñadas para adaptarse ás tres modalidades docentes previstas: presencial, non presencial ou mixta.

En cada caso, a única diferenza será que o alumno estaría nuns casos con presenza física ou, noutros, con presenza telemática.

Polo tanto, non haberá diferencias nin de avaliación nin de planificación docente, independentemente do escenario que nos plantexa a pandemia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito do traballo I**

Materia	Dereito do traballo I			
Código	V08G211V01302			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Pazos Perez, Alexandre			
Profesorado	Pazos Perez, Alexandre			
Correo-e	alexpazos@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aproximación ao estudo do Dereito individual do Traballo, a súa configuración, as súas fontes e aos distintos modelos contractuais laborais.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE7	Conocer el marco normativo regulador de las relaciones laborales y capacidad de asesoramiento laboral
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer o marco normativo regulador das relacións laborais e capacidade de asesoramento laboral.	CB2	CG1	CE7	CT1
	CB3	CG2		CT3
	CB4	CG3		CT4
	CB5	CG4		CT5
		CG5		

Contidos

Tema

O TRABALLO OBXECTO DE O DEREITO DE O TRABALLO: DELIMITACIÓN, EXCLUSIONES E INCLUSIÓNS ESPECIAIS

- Tema 1. Concepto da disciplina.
- . Os seus presupostos configuradores.
  - . Especial referencia á ajenidad do traballo.
  - . A dependencia: xénese e evolución actual.
  - . O traballo autónomo.
  - . A contratación laboral na era dixital.

- Tema 2. Exclusiones legais.
- . Traballos familiares e servizos benévolos.
  - . Conselleiros de sociedades.
  - . Funcionarios públicos e demais persoal estatutario.
  - . Prestacións persoais obrigatorias.
  - . Transportistas.
  - . Axentes mercantís

- Tema 3. Relacións laborais de carácter especial
- . Persoal de alta dirección e asimilados.
  - . Servidores do fogar familiar.
  - . Penados nas institucións penitenciarias.
  - . Deportistas profesionais.
  - . Artistas en espectáculos públicos.
  - . Representantes de comercio. Similitud e diferenza cos axentes mercantís.
  - . Traballadores discapacitados en centros especiais.
  - . Avogados en despachos profesionais.
  - . Médicos residentes.

- Tema 4. Traballos singulares
- . A distancia. Teletraballo
  - . Traballo en grupo. O auxiliar asociado.
  - . Socios de cooperativas de traballo asociado e de sociedades laborais.
  - . Profesores de relixión, contratos de investigación.
  - . Persoal laboral ao servizo das Administracións Públicas. O Estatuto do Empregado Público.

FONTES DE DEREITO DE O TRABALLO: SUPRAESTATALES, ESTATAIS E COLECTIVAS

- Tema 5. Lexislación estatal
- . A Constitución.
  - . Leis orgánicas e ordinarias. Normas con rango de lei.
  - . Reglamentos e normas sectoriales da Administración.
  - . Resolucións de extensión das normas colectivas. Referencia.
  - . Normativa das Comunidades Autónomas.
  - . O ámbito de aplicación da Lei do Reino de España. O Regulamento 593/2008, de 17 de xuño. O art. 1.4 ET.

- Tema 6. Normas colectivas
- . O convenio colectivo. Concepto.
  - . O art. 37 da Constitución. Eficacia do convenio.
  - . Noción de autonomía colectiva.
  - . Tipoloxía de convenios.

- Tema 7. Fontes do dereito do traballo
- . Usos e costumes profesionais.
  - . A xurisprudencia. Do Tribunal Constitucional. Do Tribunal da Unión. Dos tribunais da orde social. Doutras tribunais.
  - . Os principios xerais do dereito.
  - . Principios laborais. Respecto aos mínimos, norma máis favorable, condición máis beneficiosa, irrenunciabilidade de dereitos, prol operario.

- Tema 8. Lexislación supraestatal.
- . Tratados bilaterais e multilaterais.
  - . Convenios e recomendacións.
  - . A Carta Social europea.
  - . Normativa da Unión Europea.
  - . Dereito orixinario. Do Tratado de Roma ao Tratado de Lisboa. A Carta Europea de Dereitos Fundamentais. O Tratado de Lisboa.
  - . Dereito derivado.
  - . Normas doutras organizacións internacionais.
  - . O Dereito común.
-

O CONTRATO DE TRABAJO: ELEMENTOS E MODALIDADES

Tema 9. O contrato de traballo. Consentimento, obxecto e causa. Partes.
. Concepto.
. Partes. Traballador e empresario. Comunidades de bens e grupos de empresas.
. Capacidade. Do traballador. A idade. Limitacións ao traballo dos menores. O traballo infantil.
. Estranxeiros e nacionais de Estados membros da Unión Europea. Referencia aos dereitos dos estranxeiros irregulares.

Tema 10. Validez. Forma. Precontrato e proba.
. Nulidad do contrato.
. Consentimento e forma. Presunción de contrato.
. Copia básica e dereitos de transparencia e información do traballador.
. Precontrato.
. Período de proba.

Tema 11. Modalidades de contrato de traballo

Modalidades de contrato de traballo (I)

. Contratos indefinidos.
. Ordinario.
. Fixo discontinuo.

Modalidades de contrato de traballo (II)

. Contratos formativos. Os dereitos formativos.
Contrato para a formación e a aprendizaxe. Contrato en prácticas.

Modalidades de contrato de traballo (III)

. Obra ou servizo determinado.
. Eventual.
. Interinidad. Modalidades.
. Temporais de formento do emprego. Discapacitados. Regras xerais aplicables a todos os contratos temporais.

Modalidades de contrato de traballo (IV).

Contrato a tempo parcial.
. Concepto. Forma.
. Voluntariedad. Tránsito a xornada completa e viceversa.
. Horas complementarias.
. O principio de igualdade.
. Contrato de relevo

EMPREGO E COLOCACIÓN

Tema 12. Colocación, fomento do emprego e prestamismo laboral. Trazos xerais da Lei de Emprego.
. Obrigacións en materia de colocación.
. Empresas de inserción.
. Oficinas de emprego e axencias privadas de colocación.
. Preferencias de emprego.
. Fomento do emprego. Subvencións e bonificacións.
. Política de emprego.

Tema 13. Empresas de traballo temporal.

. Requisitos.
. Contrato de posta a disposición.
. Contrato de traballo.
. Relación do traballador coa empresa usuaria.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	0	34
Seminario	15	0	15
Estudo de casos	14	9	23
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	34	36
Exame de preguntas obxectivas	2	20	22
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	19	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.
Seminario	Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais.
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe
Estudo de casos	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Seminario	La participación e intervención en las clases teóricas y prácticas, la preparación de los supuestos prácticos o de las sesiones teóricas, cuando así proceda, la realización de cuestionarios en la plataforma faitic, la asistencia a actividades formativas organizadas por el Área de Derecho del Trabajo y, en general, cualquiera actividad desarrollada por el alumnado al margen de las pruebas objetivas parciales y finales, serán evaluados por el docente durante todo el cuatrimestre, teniendo un valor sobre la calificación final del 15%. EN TODO CASO, PARA QUE LA CALIFICACIÓN FINAL OBTENIDA EN LA PARTICIPACIÓN EN CLASE Y EN LAS PRUEBAS TIPO TEST PUEDA SUMARSE A LA CALIFICACIÓN OBTENIDA EN LAS PRUEBAS FINALES DE RESPUESTA LARGA Y DE CASO PRÁCTICO, EN ESTAS DOS ÚLTIMAS PRUEBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNA NOTA MEDIA DE 4.00. DE LO CONTRARIO, LA CALIFICACIÓN OBTENIDA EN LA EVALUACIÓN CONTINUA NO SE TENDRÁ EN CUENTA, AUNQUE PODRÁ CONSERVARSE PARA LA CONVOCATORIA DE JULIO, EN LA QUE SE APLICARÁ LA MISMA REGLA.	15	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.	30	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta proba suporá o 25% da nota final.	25		

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA COMÚN DECEMBRO/XANEIRO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final). a) Avaliación continua. Ao comezo do curso, o alumnado deberá manifestar a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso

contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

b) Avaliación final. O alumnado que non se acolla ao sistema de avaliación continua, será avaliado nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final, na que a parte teórica terá un valor do 70 por 100 e a práctica dun 30 por 100. CONVOCATORIA COMÚN DO MES DE XULLO: Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria común do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a terá que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: Na convocatoria fin de carreira o/a alumno/a será avaliado/a nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final (70 por 100 a teoría e 30 por 100 a práctica) . As datas de exames son aprobadas pola Xunta da Facultade e publicadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AA.VV (dir. Montoya Melgar, A), **Derecho del Trabajo. Textos y materiales**, Aranzadi, última edición

AA.VV. (dir. MOLERO MANGLANO, C.), **Manual de Derecho del Trabajo**, Civitas, última edición

CRUZ VILLALÓN, J, **Compendio de Derecho del Trabajo**, Tecnos, última edición

MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ SAÑUDO, F. y GARCÍA MURCIA, J., **Derecho del Trabajo**, Tecnos, última edición

PALOMEQUE LÓPEZ, C., **Derecho del Trabajo**, Centro Estudios R. Areces, última edición

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

No caso de que as condicións sanitarias obriguen a suspender a docencia presencial, continuarase a docencia de xeito virtual a través da plataforma de Teledocencia Faitic e das aulas virtuais da Universidade de Vigo. Na medida do posible os contidos da asignatura non se alterarán e, se fose necesaria bibliografía adicional, o profesorado a colgará en Faitic. Os estudantes serán atendidos de xeito personalizado a través do correo electrónico ou ben de tutorías virtuais.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A avaliación poderá ser adaptada, tendo sempre en conta o obxectivo de favorecer o aprendizaxe do alumnado. As adaptacións dependerán do momento en que se produza a cancelación da docencia presencial. En todo caso, se conservarán as notas obtidas en probas presenciais ou ben na asistencia e participación nas clases.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito mercantil**

Materia	Dereito mercantil			
Código	V08G211V01303			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Costas Comesaña, Julio			
Profesorado	Costas Comesaña, Julio López López, Alejandra			
Correo-e	jcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A finalidade desta asignatura é acadar un coñecemento xeral sobre a función actual do Dereito Mercantil centrándose no seguinte:			
	Cómo se adquire a condición de empresario e qué implicacións ten a nivel de responsabilidade?			
	Qué tipos de formas sociais existen?			
	Qué contratos utilizan habitualmente os empresarios no mercado?			
	Qué papel xogan os títulos valores (cheques, letras de cambio etc.) na actualidade?			
	Qué regulación existe para as situacións de insolvencia?			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CE15	Conocer los aspectos esenciales del estatuto jurídico del empresario, líneas básicas del derecho de sociedades, derecho concursal, instrumentos de pago de crédito y contratación mercantil
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Interpretación e aplicación dos contidos citados a casos prácticos.	CB2	CG1	CE15	CT1
	CB4	CG2		CT5
	CB5	CG3		

Contidos

Tema

Módulo I.- ESTATUTO XURÍDICO DO EMPRESARIO	1. CONCEPTO E CARACTERES XERAIS DO DEREITO MERCANTIL 2. O EMPRESARIO E OS SEUS COLABORADORES 3. NOCIONES SOBRE O REXISTRO MERCANTIL E A CONTABILIDADE DO EMPRESARIO 4. ELEMENTOS MATERIAIS DA ORGANIZACIÓN EMPRESARIAL 5. O DEREITO DA COMPETENCIA E A PROPIEDAD INDUSTRIAL
Módulo II.- DEREITO DE SOCIEDADES	6. NOCIONES XERAIS SOBRE AS SOCIEDADES MERCANTILES 7. AS SOCIEDADES DE CAPITAL I 8. AS SOCIEDADES DE CAPITAL II 9. AS SOCIEDADES DE CAPITAL III 10. AS SOCIEDADES COOPERATIVAS
Módulo III.- INSTRUMENTOS DE PAGO E DE CRÉDITO.	11. TEORÍA XERAL DOS TÍTULOS VALORES 12. A LETRA DE CAMBIO. DECLARACIÓN CAMBIARIAS: ACEPTACION, ENDOSO E AVAL DA LETRA DE CAMBIO 13. CUMPRIMENTO DAS OBRIGACIONES CAMBIARIAS. O VENCIMIENTO DA LETRA 14. O CHEQUE E O PAGARE
Módulo IV.- CONTRATACIÓN MERCANTIL	15. AS OBRIGACIONES E OS CONTRATOS MERCANTIS. 16. CONTRATOS DE COLABORACIÓN 17. CONTRATO DE COMPRAVENDA MERCANTIL E CONTRATO DE TRANSPORTE 18.- CONTRATOS NO MERCADOS DE VALORES E CONTRATOS BANCARIOS 19.- CONTRATO DE SEGURO
Módulo V.- DEREITO CONCURSAL	20.- NOCIÓN DE DEREITO CONCURSAL

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	10	0	10
Seminario	5	25	30
Lección maxistral	36	35	71
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	38	39

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	- Presentación de liñas básicas do tema a estudar polo docente. - Intervención dos alumnos. - Dúvidas e debate. - Conclusións e recollida das prácticas. - Entrega de actividade de seminario cando proceda.
Seminario	- Presentación de conclusións e informe polo alumnado. - Recepción de infome e valoración polo docente.
Lección maxistral	- Esquema e documentación en Plataforma TEMA: tres días antes da clase. Conterá os obxectivos e bibliografía específica. - Explicación dos epígrafes seguindo un esquema de presentación. - Conclusións. - Presentación de dúvidas. - Presentación e reparto da clase práctica cando proceda.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	No horario de titorías atendendo individualizadamente ao alumnado que teña dúvidas sobre a materia explicada nas sesións teóricas.
Prácticas de laboratorio	Na propia sesión de prácticas atendendo individualizadamente aos diversos grupos de traballo.
Seminario	No horario de titorías atendendo individualizadamente ao alumnado que teña dúvidas ou cuestión sobre os seminarios.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Prácticas de laboratorio	Entre tódalas prácticas, realizaránse 2 cuestionarios de tipo teórico/práctico puntuables . Cada un punturá, como máximo, 1 punto sobre o total da nota. Máxima nota por este concepto: 2 puntos.	20	CB2 CB4 CB5	CG1 CG3	CE15	CT5
	Valoración da participación activa nas sesión de prácticas. Ata un máximo de 0.25 puntos sobre o total da nota da asignatura.					
Seminario	Plantearase 1 actividade de seminario ao longo do cuatrimestre a realizar en grupo. Dita actividade deberá ser entregada por escrito e presentada oralmente. Puntuará, como máximo, 1 punto sobre o total da nota.	10		CG1 CG2	CE15	CT1 CT5
Lección maxistral	Valoración de participación nas sesións maxistraís a efectos de complementar a nota por avaliación continua.	0		CG2 CG3	CE15	CT1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1 examen final cun valor de 7 puntos sobre o total da nota	70	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3	CE15	CT1 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Para acollerse ao sistema de avaliación continua o alumnado terá que asistir regularmente ás clases teóricas e prácticas. A estes efectos, efectuaranse controis aleatorios de asistencia, e se considerará que un/unha alumno/a ten incumplido este requisito si acumula mais de dúas faltas sin xustificar.

2.- As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-.

3.- Para que o exame faga media será necesario acadar unha nota superior a 2 puntos.

4.- O alumnado que non participe en ningunha actividade da avaliación continúa será avaliado sobre 10 puntos nun exame final de carácter teórico e practico. Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia.

5.- As datas dos exames poderanse consultar na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sánchez Calero, Fernando, **Principios de Derecho Mercantil (BIBLIOGRAFÍA BÁSICA)**, última edición, Aranzadi, Jiménez Sánchez, Guillermo (coord.), **Lecciones de Derecho Mercantil (BIBLIOGRAFÍA BÁSICA)**, última edición, Tecnos,

Bibliografía Complementaria

Broseta Pont-Martínez Sanz, **Manual de Derecho Mercantil**, última edición, Tecnos,

Westlaw-Aranzadi, **Base de datos jurídica**,

Tirant On Line, **Base de datos jurídica**,

Actualidad jurídica Uría Menéndez, www.uria.com/es/revista,

Códigos BOE Derecho Mercantil, https://www.boe.es/biblioteca_juridica/index.php?tipo=C,

Guías Jurídicas Wolters Kluwer, <https://guiasjuridicas.wolterskluwer.es/Content/Inicio.aspx>,

Noticias Jurídicas, <http://noticias.juridicas.com/>,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito de sociedades e cooperativas/V08G211V01902

Outros comentarios

1.- A materia Dereito Mercantil desta titulación non precisa de coñecementos xurídicos previos. De todas formas, a primeira das sesións prácticas adicarase íntegramente ao estudo dos diferentes tipos de normas e a facilitar información sobre bases de datos de carácter xurídico onde poder buscar a lexislación vixente e actualizada.

2.- Aínda que o idioma seleccionado para a elaboración da guía docente e do material repartido ao longo do curso sexa o galego, ás clases desenvolveránse en castelán ca finalidade de facilitar a súa comprensión aos estudantes ERASMUS que queiran cursar esta materia.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as actividades docentes (leccións maxistras, prácticas de resolución de exercicios, preparación de traballos[]) manteranse mediante a utilización combinada de FaiTic e Campus Remoto.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modificarán as metodoloxías.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada realizarase mediante a utilización combinada de FaiTic (foros, corrección comentada de tarefas[]) e do Campus Remoto (titorías persoais e en grupo) a través do despacho virtual de cada un dos docentes da materia.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non se modificarán os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Para facilitar o acceso online á bibliografía o profesorado ampliou no posible as referencias a recursos electrónicos e dixitalizados.

O alumnado ten á súa disposición todo o material elaborado pola profesora e utilizado nas aulas.

* Outras modificacións

Non se realizarán outras modificacións.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Consérvanse as probas e porcentaxes de avaliación da materia. Non obstante, no caso de suspensión das clases presenciais e peche do Centro e Bibliotecas da Universidade, o examen final será realizado de xeito virtual utilizando Campus remoto e/ou a plataforma faitic.

* Información adicional

Os exames realizaranse a través das aulas do Campus Remoto e das actividades, ferramentas e recursos de FaiTic.

Cando sexa necesario utilizar materiais específicos para realizar as probas, estes poderán proxectarse na aula virtual do Campus Remoto e/ou descargarse a través dunha tarefa en FaiTic.

A entrega dos exames realizarase tamén, sempre que sexa posible, a través dunha tarefa en FaiTic. De existiren problemas técnicos insalvables, poderanse utilizar como vías alternativas o correo electrónico ou unha fotografía da proba enviada a través dun móbil.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología do traballo**

Materia	Psicología do traballo			
Código	V08G211V01304			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Análise e intervención psicossocioeducativa			
Coordinador/a	Domínguez Rubira, María Carmen			
Profesorado	Domínguez Rubira, María Carmen			
Correo-e	carmenrubira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura pretende introducir ó alumno nas cuestións relacionadas coa xestión dos recursos humanos nas organizacións como a selección, a socialización e a capacitación dos empregados, así como en novas formas de xestión dos recursos humanos como é a xestión por competencias e os novos modelos de liderazgo nas organizacións.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidade
CG3	Capacidade para o aprendizaxe continuado e autónomo que permita a actualización de coñecementos en o exercicio de su actividade profesional
CG4	Capacidade para o aprendizaxe continuo de novas tecnoloxías aplicables al exercicio profesional
CG5	Capacidade para desenvolver su actividade profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE22	Ser capaz de comprender a relación entre los procesos psicosociales y la dinámica de las relaciones laborales
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como cidadano y como profesional, respetando a diversidade y multiculturalidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno interpreta os feitos que acontecen nas organizacións e comprende que nas relacións laborais hai procesos psicolóxicos e sociais implicados	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE22 CT4

Contidos

Tema	
Tema 1: Introducción á dirección de Recursos Humanos.	Do departamento de persoal á xestión do capital humano. Perfil do do departamento e funcións.
Tema 2: Incorporación do individuo á organización	Proceso de recrutamento, selección e toma de decisións.
Tema 3: Programas de acollida e socialización do persoal.	Proceso de inducción. Plans de acollida para persoal de novo ingreso.
Tema 4: Formación e plans de carreira para o persoal.	Detectar necesidades de formación. Etapas do proceso formativo. Avaliación. Itinerarios de carreira.
Tema 5: Xestión de recursos humanos por competencias.	Beneficios do uso das competencias na xestión dos recursos humanos. Dicionarios de competencias.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Estudo de casos	7.5	48	55.5
Traballo tutelado	7.5	48	55.5
Exame de preguntas obxectivas	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre la materia obxecto de estudo, bases teóricas e directrices dun traballo, exercicio o proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema o suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e entrenarse en procedimentos alternativos de solución.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual o en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia o prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resúmenes de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente tratase dunha actividade autónoma dos estudantes que inclúe a búsqueda e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual o en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia o prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resúmenes de lecturas, conferencias, etc. Xeneralmente tratase de unha actividade autónoma dos estudantes que inclúe a búsqueda e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	15	CB2 CG1 CE22 CT4 CB4 CG2 CB5 CG3 CG4 CG5
Traballo tutelado	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resúmenes de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	15	CB2 CG1 CE22 CT4 CB4 CG2 CB5 CG3 CG4 CG5
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	70	CB5 CG3 CE22

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a segunda convocatoria haberá un exame tipo test das mesmas características que na primeira. conservarase a cualificación obtida na avaliación continua (30%).

Se debe alcanzar unha calificación mínima de 4 na proba test final para que se poda ter en conta a calificación obtida nas demais traballos do cuadrimestre

Para a segunda convocatoria haberá tamén un examen tipo test, das mesmas características que na primeira convocatoria e se conservarán as calificacións obtidas no traballo.

Para aqueles alumnos que no houberen realizado o traballo, o examen test constará dun maior número de preguntas, que constituirá o 100% da nota.

A nota acadada na avaliación continua manterase para o curso seguinte.

Para a convocatoria de Fin de Carreira haberá un examen final tipo test de toda a asignatura que constituirá o 100% da nota final.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PUCHOL, L., **DIRECCIÓN y GESTIÓN DE RECURSOS HUMANOS.**, 7ª EDICION, Díaz de Santos, 2006

CHIAVENATO, **GESTIÓN DEL TALENTO HUMANO: EL NUEVO PAPEL DE LOS RRHH EN LAS ORGANIZACIONES.**, 2ª EDICION, MacGraw-Hill, 2009

NEWSTROM, **COMPORTEAMENTO HUMANO EN ELTRABAJO.**, 13ª EDICION, MacGraw-Hill, 2011

FERNÁNDEZ RIOS, **ANÁLISIS E DESCRIPCIÓN DE PUESTOS DE TRABAJO. TEORÍA.MÉTODOS Y EJERCICIOS.**, 3ªEDICIÓN, Díaz de Santos, 2005

ALCOVER DE LA HERA, C., **EL CONTRATO PSICOLÓGICO:el componente implícito de las relaciones laborales**, 1ªED., ALJIBE, 2002

PUCHOL, L., **EL LIBRO DE LA ENTREVISTA DE TRABAJO: COMO SUPERAR LAS ENTREVISTAS Y CONSEGUIR EL TRABAJO QUE DESEAS.**, 4ªEDICIÓN, Díaz de Santos, 2006

BONACHO, **DIRECCION DE PERSONAS: EVIDENCIAS Y PERSPECTIVAS PARA EL SIGLO XXI.**, 2ªED., PRETINCE-HALL, 2005

SASTRE CASTILLO, **DIRECCION DE RECURSOS HUMANOS: UN ENFOQUE ESTRATEGICO.**, 2ªED., MCGRAW-HILL, 2003

GILL RODRÍGUEZ,F., **INTRODUCCIÓN A LA PSICOLOGÍA DE LAS ORGANIZACIONES**, 1ª ED., ALIANZA, 2008

Bibliografía Complementaria

ALLES, M., **CONSTRUYENDO TALENTO**, 1ª ED., GRANICA, 2009

DURO MARÍN, **PSICOLOGÍA DE LA CALIDAD DE VIDA LABORAL.**, 1ªED., PIRÁMIDE., 2013

<http://www.enop.ee/enop/>, **Red Europea de Psicología de las Organizaciones**,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Recursos humanos I/V08G211V01405

Materias que se recomenda cursar simultáneamente

Socioloxía do traballo/V08G211V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía/V08G211V01203

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

===ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen: se manteñe a metodoloxía realizada a través da plataforma: (Prácticas) e o , isto levarase a cabo a través da plataforma Fatic (versión Moodle).

Seguirase a realizar de comprobación do aprendizaxe ó final de cada bloque temático con tempo prefixado para a súa realización.

Metodoloxías docentes que se modifican: a exposición de contidos teóricos en clase.

Mecanismo non presencial de atención al alumnado (tutorías): cando o alumno o requira pode dirixirse ó profesor no seu horario de tutorías vía correo electrónico ou nas aulas

virtuales concertadas.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Adaptación da avaliación a docencia non presencial:

A avaliación continua consistente na realización de casos prácticos a finalización de cada tema, un traballo tutelado, a realización de cuestionarios de comprobación do aprendizaxe e a participación na elaboración dun glosario da asignatura, constituirá o 100% da nota.

Os alumnos que non houberen elixido avaliación continua farán un exame final virtual de toda a asignatura vía Moodle que constituirá o 100% da nota.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Socioloxía do traballo**

Materia	Socioloxía do traballo			
Código	V08G211V01305			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Durán Vázquez, José Francisco			
Profesorado	Durán Vázquez, José Francisco Varela Caruncho, María Luz			
Correo-e	joseduran@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura ten os seguintes obxectivos: Describir e analizar os procesos sociais que conformaron as actuais sociedades de o traballo. Mostrar e analizar a obra de os principais sociólogos clásicos que reflexionaron sobre as sociedades industriais de o traballo. Explicar e analizar as actuais sociedades postindustriais de o traballo atendendo a as principais dimensións que as articulan.			

Competencias

Código				
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional			
CE21	Interpretar información sobre el mundo del trabajo, procesarla y transmitirla mediante informes específicos			
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión			
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal			
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad			
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecimento do traballo como vertebrador da identidade individual e social, da orde da división social do traballo e a súa evolución nos marcos críticos e ideolóxicos do proceso técnico-productivo, organizativo e de relacións laborais.	CB2	CG1	CE21	CT1
	CB3	CG2		CT3
	CB4	CG3		CT4
	CB5	CG5		CT5

Contidos

Tema	
------	--

Tema 1: Significado do traballo e a súa contextualización.	<ol style="list-style-type: none"> 1. O traballo como categoría socio-histórica. 2. O desenvolvemento da ideoloxía moderna do traballo. 3. A conformación da sociedade do traballo. 4. A crise da sociedade do traballo.
Tema 2: A organización técnica e social do traballo.	<p>A Teoría Social Clásica do traballo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marx: Loita de clases, división do traballo e alienación. 2. Durkheim: A división social do traballo. 3. Weber: Capitalismo industrial, racionalización e individualización. 4. Simmel: As grandes urbes e a economía monetaria.
Tema 3: A división do traballo na sociedade	<p>Organización e cultura do traballo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Do oficio preindustrial ao traballador fordista. 2. A organización e a cultura do traballo no postfordismo. 3. Cambios na cultura do traballo e traxectorias xeneracionais.
Tema 4: A cualificación da forza do traballo	<ol style="list-style-type: none"> 1. A sociedade industrial e a cualificación do traballo. 2. Perspectivas teóricas sobre a relación formación emprego. 3. A cualificación e a recualificación do traballo no postfordismo.
Tema 5: O traballo na sociedade actual	<ol style="list-style-type: none"> 1. Do vello ao novo espírito do capitalismo. 2. A nova ética do traballo. 3. As políticas activas de emprego.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	72	108
Estudo de casos	15	25	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	<p>Desenrolo teórico dos contidos temáticos do programa da asignatura, tratando de desenvolver a capacidade de pensamento e de análise da realidade social e laboral actual nas súas distintas dimensións.</p> <p>Si, ante calquer eventualidade, as leccións maxistras non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online a través de videoconferencia e FAITIC.</p>
Estudo de casos	<p>En cada un dos Seminarios o alumnado deberá responder a unha serie de cuestións relacionadas cos textos propostos vinculados os temas que estruturan a materia.</p> <p>Preténdese que o alumnado sexa capaz de comprender, analizar e explicar adecuadamente un texto sociolóxico, e así profundizar e consolidar os coñecementos adquiridos en cada unha das sesións maxistras do curso. Si, ante calquer eventualidade, os Seminarios non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online a través de videoconferencia e FAITIC.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	<p>En cada unha das sesións maxistras responderase as dúbidas do alumnado relacionadas co desenvolvemento de cada unha das unidades do temario. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que continuar na modalidade mixta ou online, as dúbidas atenderanse por videoconferencia, FAITIC, correo electrónico ou por teléfono.</p>

Estudo de casos Nos Seminarios do curso responderase a todas as dúbidas do alumnado relacionadas cos textos propostos para analizar e comentar, e así mesmo ás relacionadas co contido da materia. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que continuar na modalidade mixta ou online, as dúbidas atenderanse por videoconferencia, FAITIC, correo electrónico ou por teléfono.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Estudo de casos	En cada un dos Seminarios o alumnado deberá responder a unha serie de cuestións relacionadas cos textos fundamentais propostos para a súa análise e comentario.	40	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG5	CE21	CT1 CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Haberá unha proba de cuestións de desenvolvemento, que incluírá os contidos explicados durante o curso.	60	CB2 CB3	CG2	CE21	CT3 CT4

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado en *modalidade presencial* terá que asistir polo menos ao **75%** das *Clases Maxistras* e dos *Seminarios* para ser avaliado nesta modalidade. No caso de que o alumnado teña que incorporarse a *modalidade virtual*, deberá acceder os medios telemáticos postos a súa disposición (videoconferencia, FAITIC), para realizar as tarefas propostas, coa mesma frecuencia porcentual (**75%**) que se esixe o alumnado presencial.

En todo caso, o alumnado que se acolla en principio a avaliación continua poderá renunciar a ela solicitándollo por escrito ao profesorado da materia, tendo como data límite a **3ª semana de docencia**.

Será necesario obter polo menos un **4** na Proba de preguntas de desenvolvemento sobre todos os contidos da materia, para ter en conta a nota obtida nos Seminarios.

AVALIACIÓN FINAL

O alumnado que non siga a modalidade de avaliación continua realizará un examen final sobre todos os contidos da materia. Dito examen suporá o **100%** da nota.

NOTA

As datas e horarios das probas de avaliación final serán as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobadas pola "Xunta de Facultade" para o curso 2021-22.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Boltanski, L.; Chiapello, É., **El nuevo espíritu del capitalismo**, 1ª Ed., Akal, 2002

Castel, R., **La metamorfosis de la cuestión social**, 1ª Ed., Paidós, 2001

Durkheim, É., **La división del trabajo social**, 3ª Ed., Akal, 1995

Köler, H.D.; Martín Artiles, A., **Manual de sociología del trabajo y de las relaciones laborales**, 1ª Ed., Delta Publicaciones Universitarias, 2005

Polanyi, K., **La gran transformación. Crítica del liberalismo económico**, 2ª Ed., La Piqueta, 1997

Sennett, R., **La corrosión del carácter**, 5ª Ed., Anagrama, 2001

Weber, M., **La ética protestante y el espíritu del capitalismo**, 5ª Ed., Taurus, 1998

Bibliografía Complementaria

Arendt, H., **La condición humana**, 3ª Ed., Paidós, 1998

Beck, U., **La sociedad del riesgo. Hacia una nueva modernidad**, 3ª Ed., Paidós, 2006

Bell, D., **El advenimiento de la sociedad postindustrial**, 1ª Ed., Alianza Editorial, 1973

Callejo, J., **La transformación del sentido del trabajo: un análisis comparativo entre generaciones**, 1ª Ed., CIS, 2009

Crespo, E.; Serrano Pascual, A., **La psicologización del trabajo: la desregulación del trabajo y el gobierno de las voluntades**, 1ª Ed., Teoría y crítica de la psicología 2, 33-48, 2012

Durán Vázquez, J.F.; Duque, E., **Culturas y generaciones. Actitudes y valores hacia la educación, el trabajo y el consumo en tres generaciones de jóvenes españoles**, 1ª Ed., Aposta revista de ciencias sociales, 2017

Durán Vázquez, J.F., **La metamorfosis de la ética del trabajo**, 1ª Ed., Andavira, 2011

Durán Vázquez, J.F., **La construcción social del concepto moderno de trabajo**, 1ª Ed., Nómadas, núm. 13, enero-junio, 2006

Fernández Rodríguez, C.J.-Serrano Pascual, A., **El paradigma de la flexiguridad en las políticas de empleo española**, 1ª Ed., CIS, 2014

- Giddens, A., **El capitalismo y la moderna teoría social**, 1ª Ed., Idea Books, 1998
- Gorz, A., **Metamorfosis del trabajo**, 1ª Ed., Sistema, 1997
- Méda, D., **El trabajo. un valor en vías de extinción**, 1ª Ed., Gedisa, 1998
- Naredo, J.M., **Configuración y crisis del mito del trabajo**, 1ª Ed., Rev. Archipiélago, 2001. nº 48
- Ortega Santos, J., Póveda, R., **Trabajo, empleo y cambio social**, 1ª Ed., Tirant do Blanch, 2001
- Piore, M., Sabel, Ch. F., **La segunda ruptura industrial**, 1ª Ed., Alianza Editorial, 1990
- Pollard, S., **La génesis de la dirección de empresa moderna. Estudio sobre la revolución Industrial en Gran Bretaña**, 2ª Ed., Ministerio de trabajo y Seguridad Social., 1987
- Sahlins, M., **Economía de la Edad de Piedra**, 1ª Ed., Akal, 1983
- Serrano Pascual, A., **Regulación supranacional y despolitización del trabajo: el caso del paradigma de la activación**, 1ª Ed., CIS, 2009
- Thompson, E., **Tiempo, disciplina de trabajo y capitalismo industrial**, 1ª Ed., Critica, 1979
- Veblen, T., **Teoría de la clase ociosa**, 1ª Ed., Alianza Editorial, 2004
- Vernant, J.-P., **Mito y pensamiento en la Grecia Antigua**, 1ª Ed., Ariel, 1985
- Willis, P., **Aprendiendo a trabajar**, 1ª Ed., Akal, 1988

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Socioloxía: Introducción á socioloxía das relacións laborais/V08G211V01103

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Ante calquer eventualidade, derivada do Covid 19, por mor da cal a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, continuará na modalidade online a través de videoconferencia e FAITIC, atendendo tamén todas as dúbidas que puderan surxirlle o alumnado por correo electrónico ou por teléfono.

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Si a presencialidade non é posible, as titorías poderán realizarse por correo electrónico, a través do despacho virtual, ou ben telefonicamente chamando o teléfono do despacho, desviado o móbil do profesorado da materia.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía para preparar a materia, tanto a adicional como a básica, estará accesible, para cada un dos temas dos que se compón a materia, na plataforma FAITIC

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Estudio de Casos: [Peso anterior 40%] [Peso Proposto 40%]

Examen de preguntas de desenvolvemento: [Peso anterior 60%] [Peso Proposto 60%]

* Probas pendentes que se manteñen

Estudio de Casos: [Peso anterior 40%] [Peso Proposto 40%]

Examen de preguntas de desenvolvemento: [Peso anterior 60%] [Peso Proposto 60%]

* Probas que se modifican
Non hai modificacións

* Novas probas
Non hai novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito administrativo**

Materia	Dereito administrativo			
Código	V08G211V01401			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Lareo Jiménez, Jacinto			
Profesorado	Gómez Fernández, Diego Lareo Jiménez, Jacinto			
Correo-e	jlareo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo das cuestións principais da parte xeral do Dereito Administrativo			

Competencias

Código	
--------	--

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Contidos

Tema	
Tema 1. Qué é o Dereito Administrativo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Qué é o Dereito Administrativo 2. Esencia do Dereito Administrativo 3. Orixe e evolución do Dereito Administrativo 4. O ámbito de aplicación do Dereito Administrativo
Tema 2. Bases constitucionais do Dereito Administrativo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Constitución e Dereito Administrativo 2. A concepción constitucional da Administración pública.<ol style="list-style-type: none"> a. A Administración pública como institución ao servizo obxectivo dos intereses xerais. b. Qué son os intereses xerais. c. Goberno e Administración d. Participación e transparencia e. Unha organización plural e descentralizada 3. Sometemento pleno da Administración á Lei e ao Dereito.<ol style="list-style-type: none"> a. A plenitude do sometemento a Dereito b. Legalidade e xuricidade. c. Vinculación negativa e vinculación positiva. e. Potestades regladas e discrecionalidade administrativa. 4. O control da Administración pública polos Tribunais.<ol style="list-style-type: none"> a. O sistema constitucional de controles sobre o Poder Executivo. b. O control xudicial da Administración

Tema 3: O ordenamento xurídico administrativo	<ul style="list-style-type: none"> 1. O ordenamento xurídico administrativo 2. As normas escritas: a Constitución, as normas supraestatales e as leis <ul style="list-style-type: none"> a. A Constitución b. Os Tratados Internacionais. c. O Dereito da Unión Europea d. As leis do Estado. e. Os Estatutos de Autonomía. f. As leis das Comunidades Autónomas 3. O regulamento <ul style="list-style-type: none"> a. Concepto b. Potestade regulamentaria c. O regulamento e outras figuras xurídicas. d. Clases de regulamentos. e. Titularidade da potestade regulamentaria. f. O contido do regulamento. g. O procedemento de elaboración dos regulamentos. h. Invalidez dos regulamentos i. A inderogabilidade singular dos regulamentos.
Tema 4. A organización administrativa	<ul style="list-style-type: none"> 1. Teoría da organización administrativa. 2. A Administración Xeral do Estado. <ul style="list-style-type: none"> a. O Goberno. b. Os Ministerios e a súa estrutura interna. c. A Administración periférica do Estado. d. A Administración do Estado no Exterior. e. Organos consultivos, de coordinación e control. f. A Administración da Unión Europea. 3. As Comunidades Autónomas <ul style="list-style-type: none"> a. Orixe e evolución do Estado das Autonomías. b. Institucións das Comunidades Autónomas. c. As competencias das Comunidades Autónomas. d. Relacións das Comunidades Autónomas co Estado. e. Comunidades Autónomas e Administración Local. f. Comunidades Autónomas e Unión Europea. g. Os controis sobre as Comunidades Autónomas. 4. A Administración Local <ul style="list-style-type: none"> a. O municipio. b. A provincia. c. A Administración insular. d. Outras entidades locais. e. Relacións interadministrativas. 5. As entidades instrumentais. <ul style="list-style-type: none"> a. Concepto e evolución. b. Organismos e entes públicos. c. Corporacións de Dereito público d. Entidades privadas do Sector Público. e. O exercicio de funcións públicas por entidades privadas.
5. La Administración e as súas relacións cos cidadáns	<ul style="list-style-type: none"> 1. Situación xurídica do cidadán no Dereito Administrativo. <ul style="list-style-type: none"> a. A relación xurídica de Dereito Administrativo. b. Concepto de cidadán e de interesado. c. Dereitos subxectivos e intereses lexítimos. d. Deberes, obrigas e cargas. e. Relacións de supremacía ou de suxección especial e relacións estatutarias. 2. Dereitos xerais do cidadán nas súas relacións coa Administración. <ul style="list-style-type: none"> a. Dereitos de información e acceso aos documentos administrativos. b. Dereitos de participación no exercicio das funcións administrativas. c. O dereito a utilizar as linguas oficiais no territorio de cada Comunidade Autónoma.

Tema 6: O procedemento administrativo

1. O procedemento administrativo común e procedementos administrativos
2. Os principios xerais do procedemento
3. Os suxeitos do procedemento
  - a. Os responsables do procedemento
  - b. Os interesados
4. Termos e prazos: o seu cómputo
5. Fases do procedemento administrativo:
  - a. A iniciación do procedemento
  - b. O expediente administrativo
  - c. Medidas provisionais
  - d. Actos de instrucción
  - e. Terminación do procedemento

Tema 7: Os actos administrativos

1. Concepto de acto administrativo
2. Elementos dos actos administrativos
3. Clases de actos administrativos: relevancia dos diferentes criterios
4. A eficacia dos actos administrativos
  - a. Concepto
  - b. A eficacia inmediata
  - c. Excepcións á eficacia inmediata:
  - d. Eficacia demorada; notificación e publicación dos actos administrativos
  - e. Eficacia anticipada
5. Teoría da invalidez: graos de invalidez dos actos administrativos
  - a. A anulabilidade dos actos administrativos
  - b. Nulidade absoluta ou de pleno dereito
  - c. Irregularidades non invalidantes
6. O problema da inactividade da Administración
  - a. O deber de resolver e notificar. Prazos
  - b. Efectos do silencio administrativo
  - c. Procedementos iniciados a solicitude do interesado
  - d. Procedementos iniciados de oficio. Caducidade
  - e. Natureza xurídica do silencio administrativo: ficción legal ou acto presunto. A eficacia dos actos presuntos.
  - f. Os prazos para recorrer o silencio administrativo
  - g. O silencio administrativo no Dereito urbanístico
7. A execución forzosa dos actos administrativos
  - a. Os orzamentos da execución
  - b. Principios do procedemento de execución
  - c. Medios de execución forzosa
8. A coacción directa
9. A vía de feito

Tema 8: Os controis non xudiciais da actividade administrativa

1. O sistema xeral de garantías.
  - a. O Defensor do Pobo e institucións equivalentes.
  - b. O Tribunal de Contas e institucións equivalentes.
2. Os recursos administrativos.
  - a. Concepto.
  - b. Os recursos ordinarios na LPACAP: principios e regras xerais.
  - c. O recurso de alzada.
  - d. O recurso potestativo de reposición.
  - e. O recurso extraordinario de revisión.
  - f. Recursos administrativos especiais.
  - g. Reclamacións económico-administrativas.
3. Revisión e revocación dos actos administrativos.
  - a. A revisión de oficio de actos nulos.
  - b. Declaración de lesividade dos actos anulables.
  - c. A revocación dos actos administrativos.
  - d. Rectificación de erros.
  - e. Límites xerais das facultades de revisión.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	52	88
Seminario	15	33	48
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	13	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo
Seminario	Desenvolverase as seguintes actividades coa finalidade de repasar ou profundizar nos contidos abordados nas sesións maxistras: Resolución de supostos prácticos; análise de contidos específicos; postas en común e resolución de dúbidas; e preparación de escritos dirixidos á Administración pública e recursos administrativos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación cos contidos da materia, e na realización e desenvolvemento dos exercicios e traballos propostos
Lección maxistral	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación cos contidos da materia, e na realización e desenvolvemento dos exercicios e traballos propostos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminario	Realización de casos prácticos escritos e orais, expoñendo os alumnos os criterios seguidos para aplicar os coñecementos teóricos sobre a materia e o réxime xurídico aplicable	30	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os/as estudantes realizarán un exame teórico-práctico no que deberán expoñer, mediante respostas curtas, o réxime xurídico-administrativo aplicable a un suposto práctico	70	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para participar na avaliación continua será requisito indispensable que o/a alumno/a suba a súa ficha de estudante á plataforma TEMA antes de que conclúa o primeiro mes de clase. As cualificacións obtidas no estudo de casos/análises de situacións manterase na segunda convocatoria do curso académico. Para aprobar a materia é preciso obter un mínimo dun 5 entre o exame final e a avaliación continua. A cualificación máxima que pode obterse no exame final será de 7, sumándose á puntuación obtida no devandito exame a que correspondese na avaliación continua. Para que esta suma teña lugar será requisito imprescindible obter un mínimo de 3,5 sobre 7 no exame final. En todas as convocatorias o exame final poderá consistir en probas prácticas (resolución de casos prácticos), probas de resposta curta e/ou probas de resposta longa. Por acordo da Xunta de Facultade, os/as estudantes que non sigan ou non superen a avaliación continua terán dereito a un exame final teórico-práctico sobre o 100%, distinto do anterior, no que se avalíe a adquisición de todas as competencias globais da materia. Convocatoria extraordinaria fin de carreira: a) Tipo de exame: Os/as estudantes realizarán un exame teórico-práctico sobre a totalidade dos contidos da materia; b) Sistema de avaliación: O 100% da cualificación virá determinado polo resultado do exame teórico-práctico. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sánchez Morón, Miguel, **Derecho Administrativo, Parte General**, 12ª, Tecnos, última edición
Martín Rebollo, Luis, **Leyes Administrativas, volúmenes I y II**, 22ª, Editorial Aranzadi, S.A., última edición
Fernández Ramos, Severiano; Gamero Casado, Eduardo, **Manual básico de Derecho Administrativo**, 13ª, Tecnos, última edición
Parada Vázquez, Ramón, **Derecho Administrativo I**, 25ª, Open Ediciones Universitarias, S.L., última edición
Parada Vázquez, Ramón, **Derecho Administrativo II**, 25ª, Open Ediciones Universitarias, S.L., última edición
García de Enterría, Eduardo, **Curso de Derecho Administrativo I**, 17ª, Editorial Aranzadi, S.A., última edición

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito da seguridade social I/V08G211V01402
Dereito do traballo II/V08G211V01403
Regulación administrativa da economía/V08G211V01602

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional/V08G211V01201
Dereito: Teoría do dereito/V08G211V01101
Dereito do traballo I/V08G211V01302

Plan de Continxencias

Descrición

== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ==

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Se manterán todas as metodoloxías docentes pois se traballará ao longo de todo o curso utilizando a ferramenta moodle, onde haberá pílulas e o contido dos distintos temas. En consecuencia, a maior parte das actividades serán asíncronas. Non obstante, de forma puntual, se farán, a través do campus virtual, intervencións en aula virtual co obxectivo primordial de contestar a dúbidas, aclaracións, etc.

* Metodoloxías docentes que se modifican: Non procede.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías): Os alumnos enviarán un correo electrónico ao profesorado e de común acordo fizarán unha data da titoría que se celebrará a través do campo virtual

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir: Non procede.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: Non procede.

* Outras modificacións: Non procede.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non procede.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito da seguridade social I**

Materia	Dereito da seguridade social I			
Código	V08G211V01402			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Cabeza Pereiro, Jaime			
Profesorado	Cabeza Pereiro, Jaime			
Correo-e	jcabeza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Seguridade Social ten por finalidade o coñecemento da formación e evolución da Seguridade Social en España, do seu financiamento, fontes, xestión e estrutura, ámbitos subxectivo e obxectivo de aplicación e da súa progresiva ampliación, das continxencias comúns e profesionais, obxecto de cobertura e protección e os denominados actos de encuadramiento. Consecuentemente, se exporán supostos sobre ámbito de aplicación e estrutura, inscrición, afiliación e altas, cotización, accidentes de traballo e enfermidades profesionais, recadación, responsabilidade en atención ás prestacións etc.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CE9	Conocimiento de las piezas fundamentales que conforman el sistema de Seguridad Social español, y mediante las que se rige su funcionamiento
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Identificación dos conceptos básicos do Sistema de Seguridade Social e dos requisitos necesarios para que entre en funcionamento	CB2	CG1	CE9	CT1
	CB3	CG2		CT3
	CB4	CG3		CT5

Contidos

Tema	
LECCIÓN 1: FONTES DO SISTEMA DE SEGURIDADE SOCIAL	I.- Antecedentes e orixe do Sistema de Seguridade Social en España. II.- Aproximación ao concepto de Seguridade Social. III.- Competencias do Estado e as Comunidades Autónomas en materia de Seguridade Social. IV.- Fontes do Sistema de Seguridade Social.

LECCIÓN 2: CAMPO DE APLICACIÓN E ESTRUTURA DO SISTEMA DA SEGURIDADE SOCIAL.	I.- O ámbito subxectivo do sistema español de Seguridade Social. Nivel contributivo e non contributivo. II.- A estrutura do nivel contributivo ou profesional: Réxime Xeral, Reximes especiais e Sistemas especiais.
LECCIÓN 3: A SEGURIDADE SOCIAL NA MODALIDADE CONTRIBUTIVA: CAMPO DE APLICACIÓN E ESPECIAL REFERENCIA AO RÉXIME XERAL DA SS	I.- O campo de aplicación do Réxime Xeral. Incluícións e exclusións. II.- O campo de aplicación dos Reximes Especiais. III.- Sistemas especiais.
LECCIÓN 4: A CONSTITUCIÓN DA RELACION XURÍDICA DE SEGURIDADE SOCIAL: ACTOS DE ENCADRAMENTO.	I.- Inscripción de empresas. II.- A afiliación á Seguridade Social. III.- O alta e as súas clases. IV.- Situacións asimiladas á alta, alta especial e alta de pleno dereito. V.- O convenio especial como situación de asimilación ao alta. V.I- A situación de baixa.
LECCIÓN 5: ORGANISMOS XESTORES DA SEGURIDADE SOCIAL	I. Principios Básicos da Xestión do Sistema II. As Entidades Xestoras e os servizos comúns. Réxime Xurídico. III. A colaboración na xestión. Especial referencia ás Mutuas Colaboradoras
LECCIÓN 6: OS RECURSOS DO SISTEMA. A COTIZACIÓN	I.- Recursos da Seguridade Social II.- Cotización á Seguridade Social III.- Suxeitos obrigados e responsables da cotización Base de Cotización: Conceptos Incluídos e Excluídos A Cota: Cota Inteira. Cota Bonificada Supostos especiais de cotización ou especialidades na determinación da base de cotización.
LECCIÓN 7: A RECADACIÓN DE RECURSOS DA SEGURIDADE SOCIAL	I.- A recadación das cotizacións: Aspectos xerais da recadación. II. Nacemento da Xestión Recadatoria. Competencia. Obxecto. III. Actas de liquidación de cotas. IV. Procedementos de recadación en período voluntario. V. Procedemento de recadación en vía executiva.
LECCIÓN 8: A ACCIÓN PROTECTORA	I.- As contingencias protexidas. II.- Os riscos comúns: enfermidade común e accidente non Laboral. Os riscos profesionais: enfermidade profesional e accidente de traballo.
LECCIÓN 9: PRESTACIÓNS, RESPONSABILIDADE EN ORDE AO PAGO DAS PRESTACIÓNS E REVALORIZACIÓN	I.- Prestacións. II.- Contía das prestacións na modalidade contributiva. III.- Contía das prestacións na modalidade non contributiva. IV.- Prescrición, Caducidade e reintegro de prestacións indebidas. V.- Incompatibilidade de prestacións. VI.- Responsabilidade en orde ao abono das prestacións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Estudo de casos	15	0	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	34	35
Práctica de laboratorio	1	20	21
Exame de preguntas obxectivas	2	25	27
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	0	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas/conversacións/resolución de dúbidas nas sesións presenciais que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe
Estudo de casos	Entrevistas/conversacións/resolución de dúbidas nas sesións presenciais que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluírá entre 4 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.	30	CB2	CG1 CG2
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.	25	CB3 CB4	
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB4	CG3
Resolución de problemas e/ou exercicios	A participación activa nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos e a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo, serán avaliados polo docente durante todo o cuadrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE AS NOTAS DE EVALUACIÓN CONTINUA (OS DOUS TEST MÁIS A PARTICIPACIÓN NAS CLASES PRÁCTICAS) POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPONDA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, EN CADA UNA DESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE A LO MENOS UN 40% DA CALIFICACIÓN MÁXIMA POSIBLE. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA POLO ESTUDIANTE SERÁ ÚNICAMENTE A NOTA DO EXAMEN FINAL, AINDA QUE A NOTA DE EVALUACIÓN CONTINUA PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA.	15	CB3	

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA MAIO (SISTEMA AVALIACIÓN CONTINUA OU FINAL)

a) Avaliación continua. Para poder optar por este sistema, o alumnado deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba de carácter teórico e práctico sobre todos os contidos da materia

e representará o 100% nota final. Neste caso, a parte teórica suporá o 75 por 100 da nota final e a parte práctica un 25 por 100.

Convocatoria común do mes de XULLO:

Se o alumno/a non supera a materia en maio/xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso poderá conservala na convocatoria de xullo. Con todo, sen non supera a materia nas dúas convocatorias do curso, o alumno/a deberá someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que escolla a avaliación final.

Convocatoria de fin de carreira:

Na convocatoria de fin de carreira o alumno/a será avaliado nun único exame escrito, teórico e práctico, que representará o 100 % da nota final (75 por 100 a parte teórica e 25 por 100 a parte práctica)

As datas dos exames se aproban pola Xunta da Facultade e se publican na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BLASCO LAHOZ, JF. y LÓPEZ GANDÍA, J., **Curso de Seguridad Social**, Tirant lo Blanch,

GORELLI HERNÁNDEZ, J., RODRÍGUEZ RAMOS, MJ. y VÍLCHEZ PORRAS, M., **Sistema de Seguridad Social**, Tecnos,

MONEREO PÉREZ, JL. , MOLINA NAVARRETE, C. y QUESADA SEGURA, R., **Manual de Seguridad Social**, Tecnos,

Bibliografía Complementaria

AA.VV, **Código/legislación de normas de Seguridad Social**, Aranzadi, Tecnos, Civitas, Tirant lo Blanch, La Le,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito da seguridade social II/V08G211V01501

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se modifican

No caso de imposibilidade de que a docencia se desenvolva de xeito presencial, esta se realizará de xeito temático a través das aulas virtuais do campus remoto da Universidade de Vigo.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No caso de imposibilidade de que a docencia se desenvolva de xeito presencial, as titorías se farán a través dos despachos virtuais do campus remoto da Universidade de Vigo.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Se farán as probas segundo o previsto na Guía Docente, solo que no caso de que a avaliación deba ser telemática, a proba se realizará a través de Faitic.

Se manterá a porcentaxe de avaliación prevista na Guía para cada unha das partes previstas (test, participación e exame final).

* Información adicional

Solo para o caso extraordinario de que a avaliación teña que ser virtual: En caso de que xurda algunha incidencia de carácter informático ou de conexión durante o exame virtual, e esta non se poida solucionar no momento, procederase a realizar o exame de xeito oral.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito do traballo II**

Materia	Dereito do traballo II			
Código	V08G211V01403			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Fernández Docampo, María Belén			
Profesorado	Fernández Docampo, María Belén Pazos Perez, Alexandre			
Correo-e	belendocampo@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia trata de ofrecer aos alumnos un coñecemento das principais institucións e categorías xurídico-laborais relacionadas cos dereitos e obrigas derivadas do contrato de traballo, as súas vicisitudes e a súa extinción e elo tanto dende o punto de vista xurídico-positivo, como doctrinal e xurisprudencial.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desenvolver su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE8	Capacidade para determinar e ofrecer una solución a los problemas de flexibilidade laboral e internacionalización productiva, con especial atención a los grupos de empresas y a la transnacionalización
CT1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión
CT3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderazgo e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades en as relacións interpersonais que favorezcan a eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadano e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O alumno será capaz de asesorar ás organizacións sindicais, aos seus afiliados e ás organizacións sindicais. Capacidade para confeccionar nóminas e liquidacións.	CB2	CG1	CE8	CT1
	CB3	CG2		CT3
	CB4	CG3		CT4
	CB5	CG4		CT5
		CG5		

Contidos

Tema

I. DEREITOS E OBLIGACIÓNS DAS PARTES.

Tema 1. A retribución

- . Concepto. Presunción de salario.
- . Percepcións non salariais.
- . Clases de salarios.
- . Estructura salarial. Salario base e complementos salariais. Consolidación.
- . Salario mínimo interprofesional.
- . Gratificacións extraordinarias.
- . Non discriminación por razón de sexo.
- . Pago do salario. Mora e anticipos. Documentación.
- . Absorción e compensación.
- . Aseguramento do pago. O Fondo de Garantía Salarial.
- . Os créditos salariais. Reglas ordinarias e concursais.
- . Protección procesal común do salario. Inembargabilidade.

Tema 2. Outros deberes do empresario.

- . Respeto á dignidad do traballador e igualdade de tratamento.
- . O acoso por razón de sexo, acoso sexual e acoso moral. Outros riscos psicosociais.
- . Ocupación efectiva.
- . Formación e promoción profesional.

Tema 3. O deber de prevención de riscos laborais.

- . Antecedentes. A LPRL e súa normativa de desenvolvemento.
- . Dereitos e obrigacións.
- . Servizos de prevención.
- . Consulta e participación dos traballadores. Remisión.
- . Responsabilidades.

Tema 4. Tempo de traballo.

- . Xornada anual. Distribución. O horario. O calendario laboral.
- . Xornadas especiais.
- . Traballo nocturno, a turnos e ritmo de traballo.
- . Horas extraordinarias.
- . Rexistro de xornada
- . Dereito á desconexión dixital.
- . Descansos semanais e festivos.
- . Vacacións anuais.
- . Permisos e outras ausencias do traballo.
- . Conciliación da vida laboral e familiar. Violencia de xénero

Tema 5. O poder de dirección do empresario e o ius variandi. A clasificación profesional.

- . Concepto. Modulacións. Vixiancia e control empresarial da actividade laboral e respecto aos dereitos fundamentais. A utilización de medios informáticos e telemáticos: videovixiancia, xeolocalización.
- . A clasificación profesional.
- . O grupo profesional.
- . A categoría profesional e a equivalencia.
- . O nivel retributivo.
- . O encadramento e a polivalencia funcional.
- . Movibilidade funcional. Horizontal. Vertical. Descendente e ascendente. Consolidación.

Tema 6. Obrigacións do traballador

- . Prestación do traballo.
  - . Dilixencia e rendemento normal.
  - . Obediencia e desobediencia lexítima.
  - . A non concorrencia. Pactos de exclusividade e de permanencia.
  - . Invencións "de servizo" e dereitos de explotación da propiedade intelectual.
-

II. VICISITUDES DO CONTRATO.

Tema 7. Modificación sustancial das condicións de traballo e Movilidade xeográfica

- . Modificación sustancial das condicións de traballo
- . Modificación individuais e colectivas
- . Periodo de consultas
- . Movilidade xeográfica.
- . Traslados.
- . Desprazamentos.
- . Desprazamentos transnacionais.

Tema 8. Suspensión do contrato e excedencia voluntaria.

- . Concepto e efectos xerais. Reserva de posto e suspensión do salario. Matizacións.
- . Mutuo acordo e causas válidamente consignadas no contrato.
- . Incapacidade temporal e incapacidad permanente.
- . Nacemento, adopción e acollimento. Risco durante o embarazo e lactancia.
- . Privación de liberdade.
- . Cargo público representativo e excedencia forzosa. Funcións sindicais.
- . Excedencia para o coidado de familiares. A "suspensión parcial" por garda legal.
- . Suspensións e reducións de xornada colectivas. Forza maior temporal e causas económicas, técnicas, organizativas e de produción. Folga e lockout.
- . Víctima de violencia de xénero
- . Suspensión disciplinaria. Remisión.
- . Excedencia voluntaria.

Tema 9. Descentralización productiva e cesión de traballadores. Sucesión da empresa.

- . A descentralización productiva. Concepto e tipoloxía.
- . Contratas e subcontratas.
- . Responsabilidade laboral, administrativa e de Seguridade Social.
- . Regras especiais no sector da construción.
- . Cesión de traballadores e tráfico de man de obra.
- . Sucesión de empresa. Concepto.
- . Unidade productiva autónoma.
- . O cambio de titularidade no centro de traballo.
- . Por actos inter vivos.
- . Mortis causa e asimilados.
- . Notificación e responsabilidades solidarias.
- . Facultades dos representantes legais.
- . Convenio colectivo aplicable e urxencia do mandato representativo.

III. EXTINCIÓN DO CONTRATO.

Tema 10. Extinción do contrato

- . As causas de extinción do contrato de traballo.
- . Documentación. O recibo de finiquito.
- . Presencia do representante legal dos traballadores.
- . Liquidacións e indemnizacións.

Tema 11. Despido disciplinario

- . O poder disciplinario do empresario.
- . O concepto de despido.
- . Documentación e as súas formalidades.
- . Causas.
- . Forma. Carta de despido, audiencia a delegados sindicais e expediente contradictorio. Outras.
- . Calificación e efectos. Procedente, improcedente e nulo. Consecuencias específicas de cada un deles. Caso dos representantes legais dos traballadores. Os salarios de tramitación. O caso do despido tácito.
- . Outras sancións. Legalidade e tipicidade. Límites legais. Formalidades. Prescripción das infraccións.

Tema 12. Extinción por imposibilidade ou onerosidade sobrevida.

- . Morte, xubilación e incapacidade definitiva do traballador.
- . Extinción colectiva. Morte, incapacidade e xubilación do empresario.
- . Despido por causas obxectivas. Forma e efectos.
- . Extinción da personalidade xurídica da empresa. Forza maior e despido colectivo por causas económicas, técnicas, organizativas e de produción. Particularidades do despido colectivo en supostos de [concurso]
- . O expediente de regulación de emprego.

Tema 13. Extinción por vontade do traballador

- . Por causas válidamente pactadas. Condicións
- . Expiración do termo: remisión.
- . Por mutuo disenso.
- . Por vontade do traballador. Dimisión e abandono.
- . Incumplimento do empresario.
- . Modificación sustancial y traslado: remisión.

IV.- ACTUACIÓN ADMINISTRATIVA.

Tema 14. Infraccións e sancións laborais

- . A Administración do Estado. A Administración das Comunidades Autónomas.
- . A Inspección de Traballo e Seguridade Social.
- . Consellos económicos e sociais e consellos de relacións laborais.
- . Principios de Dereito sancionador. Infraccións.. Sancións.
- . Procedemento sancionador.
- . Impugnación de sancións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Estudo de casos	15	0	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	28	29
Práctica de laboratorio	1	15	16
Exame de preguntas obxectivas	2	40	42
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación posterior.

Estudo de casos	Planteamiento e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentencias, etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
-----------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe
Estudo de casos	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escrita que incluíra entre catro e sete preguntas de desenvolvemento -corto ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 35% da nota final.	35	CB2 CG1 CE8 CT1 CB3 CG2 CT3 CB4 CG3 CT4 CB5 CG4 CT5 CG5
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba /exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 20% da nota final.	20	CB2 CG1 CE8 CT1 CB3 CG2 CT3 CB4 CG3 CT5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada tes/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB2 CG1 CT1 CB3 CG2 CT3 CB4
Resolución de problemas e/ou exercicios	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPONDA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UN 40% DA NOTA MÁXIMA. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO QUE SE APRICARÁ A MESMA REGRA	15	CB2 CG3 CT5 CB3 CG4

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA COMÚN MAIO/XUÑO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final)

a) Avaliación continua. O alumno que desexe ser sometido ao sistema de avaliación continua deberá acreditar unha asistencia ao 80 % das clases teóricas e prácticas.

En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun exame final.

Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final (a parte teórica representará un 70 por 100 da nota, e a parte práctica un 30 por 100)

CONVOCATORIA COMÚN DO MES DE XULLO

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria común do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

Na convocatoria fin de carreira o/a alumno/a será avaliado nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico que representará a 100 por 100 da nota final (70 por 100 a teoría e 30 por 100 a práctica).

As datas de exame son aprobadas pola Xunta de Facultade e están publicada na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cruz Villalón, J, **Compendio de Derecho del Trabajo**, Tecnos, última edición

Martin Valverde, A., Rodriguez Sañudo, F. y García Murcia, J., **Derecho del Trabajo**, Tecnos, última edición

AAVV, **Código/legislación de normas laborales y de seguridad social**, Cualquiera de las editoriales existentes en el mercado y actualizado, última edición

Bibliografía Complementaria

AA.VV., (coords. Fernández Docampo, B. y Fernández Prol, F.), **Casos prácticos de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social**, Netbiblo, 2012

Molero Mangalo, C y otros, **Manual de Derecho del Trabajo**, Civitas, última edición

García Ninet, I. y Vicente Palacio, A., **Derecho del Trabajo**, Aranzadi, última edición

Palomeque López, MC y Álvarez de la Rosa, M., **Derecho del Trabajo**, Fundación Ramón Areces, última edición

---

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito da seguridade social I/V08G211V01402

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

No caso de que as condicións sanitarias obriguen a suspender a docencia presencial, continuarase a docencia de xeito virtual a través da plataforma de Teledocencia Faitic e das aulas virtuais da Universidade de Vigo. Na medida do posible os contidos da asignatura non se alterarán e, se fose necesaria bibliografía adicional, o profesorado a colgará en Faitic. Os estudantes serán atendidos de xeito personalizado a través do correo electrónico ou ben de tutorías virtuais.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A avaliación poderá ser adaptada, tendo sempre en conta o obxectivo de favorecer o aprendizaxe do alumnado. As adaptacións dependerán do momento en que se produza a cancelación da docencia presencial. En todo caso, se conservarán as notas obtidas en probas presenciais ou ben na asistencia e participación nas clases.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas de investigación social				
Materia	Técnicas de investigación social			
Código	V08G211V01404			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Rodríguez Campos, María Celia			
Profesorado	Rodríguez Campos, María Celia			
Correo-e	mcrdiguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Que os alumnos coñezan a práctica da investigación social, as distintas posibilidades metodolóxicas e as diferentes técnicas de recolección e análise de datos			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE19	Saber realizar un estudio estadístico, en el campo de la investigación social, mediante una encuesta por muestreo probabilístico
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Saber analizar a información por medio de enquisas, utilizando os distintos procedementos estatísticos.	CB2 CG1 CE19 CT3 CB4 CG2 CT4 CB5 CG3 CG4 CG5

Contidos	
Tema	
Tema 1. Mostraxe.	1.1 Conceptos básicos. 1.2 Tipos de mostraxe. 1.3 Deseño e tipos de enquisas. 1.4 O cuestionario: tipos de preguntas. 1.5 Software para a análise de datos de enquisas.
Tema 2. Mostraxe aleatoria simple con e sen reposición.	2.1 Estimación de medias e totais. 2.2 Estimación da proporción. 2.3 Tamaño da mostra.

Tema 3. Mostraxe aleatoria estratificada.	3.1 Estimación de medias e totais. 3.2 Estimación da proporción. 3.3 Tamaño da mostra. 3.4 Distribución da mostra por estratos
Tema 4. Mostraxe por conglomerados.	4.1 Estimación de medias e totais. 4.2 Estimación da proporción. 4.3 Tamaño da mostra.
Tema 5. Mostraxe de razón e regresión.	5.1 Estimadores de razón e regresión. 5.2 Tamaño da mostra.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	20	56
Resolución de problemas de forma autónoma	15	37	52
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	40	42

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia
Resolución de problemas de forma autónoma	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática do tema en cuestión.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas de forma autónoma	Realización dun traballo	30	CB5 CG1 CG2 CG4 CG5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame final teórico-práctico da materia	70	CB2 CB5 CG3 CG4 CE19

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante poderá elixir si desexa avaliación continua ou avaliación mediante un único exame final. Considerarase que un/unha estudante opta pola primeira opción (avaliación continua) no caso de entregar o traballo no prazo establecido, mentres que se asumirá que opta pola segunda opción (exame final) se non o entrega.

O/A estudante deberá acadar unha nota mínima de 4 (sobre 10) no examen final para que se teña en conta a cualificación obtida na avaliación continua.

Os/As estudantes que non seguiron ou non superaron a avaliación continua poderán facer un exame teórico-práctico co que poderán acadar o 100% da nota.

A un/unha estudante outorgaráselle a cualificación de non presentado se non se presenta ao exame final, en caso contrario considerarase presentado e outorgaráselle a nota que lle corresponda.

A avaliación dos estudantes na segunda edición das actas realizarase mediante un exame que suporá o 100% da nota final. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2021-22.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Scheaffer, R.;Mendenhall W., **Elementos de Muestreo**, Thomson, 2007

Pérez López, César, **Muestreo Estadístico**, Garceta, 2010

Fernández García, Ramón, **Muestreo de Poblaciones Finitas**, PPV, 1994

Santesmases Mestre, Miguel, **Diseño y Análisis de Encuestas en Investigación Social y de Mercados**, Pirámide, 2008

V. G. Manzano, **Manual para Encuestadores**, Ariel, 1996

Santos Peñas, J.; Muñoz Alamillos, A; Juez Martel, P.; Guzmán Justicia, L., **Diseño y tratamiento estadístico de encuestas para estudios de mercado**, Centro de estudios Ramón Areces, S.A, 1999

Pérez López, César, **Muestreo Estadístico. Conceptos y problemas resueltos.**, Prentice Hall, 2005

Fernández garcía, R.; Mayor Gallego, J., **Muestreo en poblaciones finitas: curso básico**, EUB,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

No caso de que a docencia non se poida desenvolver de maneira presencial, esta levarase a cabo na modalidade virtual a través do Campus Remoto da Universidade de Vigo ou de outra plataforma autorizada por esta con dito fin. Así mesmo, as titorías levaranse a cabo mediante ditas ferramentas e a través do correo electrónico.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

O sistema de avaliación non se modificará. As probas serán adaptadas á modalidade virtual facendo uso da plataforma Moovi, do Campus Remoto da Universidade de Vigo, así como de calquera outra ferramenta que esta autorice para tal fin.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Recursos humanos I				
Materia	Recursos humanos I			
Código	V08G211V01405			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Velando Rodríguez, María Elena			
Profesorado	Álvarez Prego de Oliver, Javier Eloy Suárez Porto, Vanessa María Velando Rodríguez, María Elena			
Correo-e	velando@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Tratarase do estudo do sistema de xestión de recursos humanos na organización empresarial, entendendo que este é o elemento diferencial no desenvolvemento dunha vantaxe competitiva sostible a longo prazo			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE17	Conocer la función empresarial de recursos humanos. Conocer y aplicar las técnicas/procedimientos de dirección y gestión de recursos humanos, teniendo en cuenta la realidad empresarial
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumnado coñece e é capaz de aplicar o proceso de planificación estratéxica de recursos humanos así como de deseñar a estratexia e os plans de recursos humanos adoitados a cada situación empresarial.	CB2 CG1 CE17 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5

Contidos	
Tema	
Tema 1. A función empresarial de Recursos Humanos	1.1 A organización e a función de Recursos Humanos 1.2 Dimensións da función de Recursos Humanos
Tema 2. Teorías e tendencias actuais na función de Recursos Humanos	2.1 Evolución histórica da función de Recursos Humanos 2.2 Tendencias actuais da función de Recursos Humanos
Tema 3. Dirección Estratéxica de Recursos humanos	3.1 Concepto e características da dirección estratéxica de Recursos Humanos 3.2 Funcións e procesos da dirección estratéxica de Recursos Humanos
Tema 4. La Dirección de Recursos Humanos: funcións esenciais.	4.1 Funcións psicosociais (motivación, implicación, liderazgo e comunicación) 4.2 Funcións socio-laborais (diálogo social, negociación e conflictividade)

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	20	56
Resolución de problemas	2	30	32
Estudo de casos	15	47	62

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos que debe desenvolver o estudantado.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O alumnado debe traballar previamente o material explicado polo profesorado.
Estudo de casos	Resolución e presentación de exercicios/cuestións/traballo por parte do alumnado, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesorado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Esta atención persoalizada poderase realizar polos medios telemáticos fixados polo profesorado baixo a modalidade de concertación previa.
Resolución de problemas	Estas sesións de tutoría poderase realizar polos medios telemáticos fixados polo profesorado baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Avaliarase a participación do alumnado, a comprensión da materia, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos a través de probas de avaliación con contido teórico e práctico, e a resolución, de forma individual e/ou en grupo, de cuestións sobre a disciplina formuladas polo profesorado ó longo do período lectivo.	50	CB2 CG1 CE17 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5
Resolución de problemas	Avaliarase a participación do alumnado, a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas axeitadas, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos a través de probas de avaliación con contido práctico de cuestións sobre a disciplina formuladas polo profesorado ó longo do período lectivo. A aplicación desta técnica correspóndese coas prácticas da materia realizadas nos grupos de prácticas.	20	CB2 CG1 CE17 CT1 CB4 CB5
Estudo de casos	Avaliarase a participación do alumnado, a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas axeitadas, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos a través de probas de avaliación con contido práctico de cuestións sobre a disciplina formuladas polo profesorado ó longo do período lectivo. A aplicación desta técnica correspóndese coas prácticas da materia realizadas nos grupos de prácticas.	30	CB2 CG1 CT1

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen dous sistemas de avaliación excluíntes: o sistema de avaliación continua e o sistema de avaliación non continua.

O Sistema de Avaliación Continua

A descrición desta guía está pensada para a modalidade de avaliación continua. Enténdese que o alumnado elixe o sistema de avaliación continua no caso de que se presente a algunha proba ou actividade puntuable das efectuadas durante ó período lectivo.

O alumnado que sexa avaliado no réxime de avaliación continua terá a posibilidade de superar a materia e de obter o 100% da nota. Superarase a materia sempre e cando a suma ponderada dos resultados de tódalas probas efectuadas ó longo do

período lectivo sexa maior ou igual a 5 puntos sobre 10.

Si o/a estudante non supera a materia por avaliación continua, este/a poderá presentarse ó exame, tanto na convocatoria ordinaria como na extraordinaria, que terá lugar na data oficial establecida polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo. Nese caso, na convocatoria ordinaria a nota final da materia resultará da suma da nota obtida na avaliación continua, que suporá un 50% da nota final, e a nota obtida no exame celebrado nas datas oficiais, que valerá o 50% restante. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Na convocatoria extraordinaria realizarase un exame final a realizar na data e hora establecidas polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, cunha puntuación máxima de 10 puntos. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Dito exame versará sobre a totalidade da materia.

A concreción das actividades de avaliación continua dependerá en gran medida do número de estudantes, así como da dispoñibilidade de medios para traballar en grupo.

As actividades de avaliación continua solo se poderán entregar nas datas e sesións establecidas ó efecto, debendo cada estudante asistir ó grupo que teña asignado para a realización das mesmas. O cambio de grupo neste caso deberá ser autorizado polo profesorado.

O sistema de Avaliación non continua

Para as convocatorias ordinaria e extraordinaria consistirá nun exame final a realizar na data e hora establecidas polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, cunha puntuación máxima de 10 puntos. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Dito exame versará sobre a totalidade da materia.

Os exames das convocatorias ordinarias e extraordinarias desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.

O calendario de exames publícase ó inicio do curso polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, pero dito calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consulten a páxina web da facultade, por se hai cambios.

Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

DECÁLOGO DE BOAS PRÁCTICAS

1. Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles, ordenadores portátiles, tablets ou similares nas sesións de traballo. Estes deben estar desconectados, agás autorización expresa do profesorado.
2. Os teléfonos móbiles deben estar pechados na realización das probas e o alumnado non debe ter consigo reloxos e demais dispositivos intelixentes na realización das mesmas, agás autorización expresa do profesorado.
3. Non está permitido comer nin beber (agás auga) na clase.
4. É imprescindible asistir ás sesións de aula co material necesario para o seu desenvolvemento (tales como manual, apuntes, enunciado da práctica, entre outros).
5. O plaxio total ou parcial nas actividades entregadas levará a invalidación das mesmas.
6. Para a realización dos exames só se permite o material indicado polo profesorado.
7. O alumno/a deberá presentarse ao exame debidamente identificado, co D.N.I, pasaporte ou carné de conducir, non sendo válido outro documento.
8. Tódolos exames e probas puntuables deberán ser entregados a súa finalización e baixo ningún concepto poderán ser sacados fora da aula, nin fotografiados nin gravados polo alumnado.
9. A revisión de exames terá lugar só no horario e lugar establecido polo profesorado.
10. No caso das actividades docentes que se leven a cabo por medios telemáticos véase <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

No caso de incumprimento das normas anteriores, o profesorado poderá adoptar as medidas que estime oportunas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALBIZU GALLASTEGUI, E. e LANDETA RODRÍGUEZ, J., **Dirección Estratégica**, 2011, Pirámide,

---

ALLES, M.A., **Dirección Estratégica de Recursos Humanos**, 2006, Granica,
BYARS, L. e RUE, L., **Gestión de los Recursos Humanos**, 1996, Irwin,
CLAVER, E.; GASCÓ, J.L.; LLOPIA, J., **Los Recursos humanos en la empresa: un enfoque directivo**, 1995, Civitas,
DE LA CALLE, M.C. e ORTIZ DE URBINA, M., **Fundamentos de Recursos Humanos**, 2004, Prentice Hall,
DOLAN, S., VALLE, R., JACKSON, S e SCHULER, R.S., **La Gestión de los Recursos Humanos**, 2007, McGraw Hill,
LEAL, A., ALFARO DE PRADO, A., RODRÍGUEZ, L. e ROMÁN, M., **El Factor Humano en las Relaciones Laborales**, 1999, Pirámide,
VELANDO, M.E., **Manual Práctico de Planificación de Necesidades de Recursos Humanos**, 2020, Amazon,

---

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Recursos humanos II/V08G211V01503

Auditoría laboral/V08G211V01909

Outros comentarios

Aportarase ó alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

No caso de impartir a docencia en modalidade non presencial, a actividade docente impartirase mediante o Campus Remoto e utilizarase a plataforma de teledocencia FAITIC como reforzo, sen alteracións na metodoloxía e no sistema de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito da seguridade social II**

Materia	Dereito da seguridade social II			
Código	V08G211V01501			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Rodríguez Martín Retortillo, Rosa María			
Profesorado	Rodríguez Martín Retortillo, Rosa María			
Correo-e	rosarodriguez@uvigo.es			
Web	http:// http://webs. uvigo.es			
Descrición xeral	A materia Dereito da Seguridade Social II, profundiza nas distintas prestacións da protección social pública. Xa que logo, ao longo do cuatrimestre, se estudarán as distintas prestacións ofertadas polo Sistema, tanto no nivel contributivo, como asistencial. O temario remata co análise dos principais rasgos dos distintos reximes especiais.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CE10	Conocimiento y examen de las prestaciones del sistema de Seguridad Social y su dinámica
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Identificación das prestacións que proceden respecto a diversas continxencias, así como cálculo da súa cuantía.	CB2 CG1 CE10 CT1 CB3 CG2 CT3 CB4 CG3 CT5

Contidos

Tema	
LECCIÓN I. A ASISTENCIA SANITARIA	1.- O SISTEMA NACIONAL DE SAÚDE. 2.- CATÁLOGO DE PRESTACIÓN: PRESTACIÓN SANITARIA E PRESTACIÓN FARMACÉUTICAS. RÉXIMEN XURÍDICO. 3.- PRESTACIÓN POR ENTIDADES ALLEAS E DEVOLUCIÓN DE GASTOS.

LECCIÓN II. INCAPACIDADE TEMPORAL, NACEMENTO E COIDADADO DO MENOR, A PRESTACIÓN POR CORRESPONSABILIDADE, RISCO DURANTE O EMBARAZO E RISCO DURANTE A LACTANCIA.	<p>1.- A INCAPACIDADE TEMPORAL 1.1.- Concepto e situacións protexidas. 1.2.- Feito causante. 1.3.- Contido da acción protectora. 1.4.- Dinámica da prestación. 1.5.- Xestión.</p> <p>2.- NACEMENTO E COIDADADO DO MENOR. 1.1.- Concepto e situacións protexidas. 1.2.- Feito causante. 1.3.- Contido da acción protectora. 1.4.- Dinámica da prestación. 1.5.- Xestión. 1.6.- Concorrenza con outras prestacións (incapacidade temporal e desemprego).</p> <p>3.- A PRESTACIÓN POR CORRESPONSABILIDADE.</p> <p>4.- AS PRESTACIÓNS POR RISCO DURANTE O EMBARAZO E RISCO DURANTE A LACTANCIA. 1.1.- Concepto e situacións protexidas. 1.2.- Feito causante. 1.3.- Contido da acción protectora. 1.4.- Dinámica da prestación. 1.5.- Xestión.</p> <p>5.- PRESTACIÓNS ECONÓMICAS POR CUIDADO DE MENORES AFECTADOS POR CANCRO OU ENFERMIDADE GRAVE</p>
LECCIÓN III. A INCAPACIDADE PERMANENTE NA SUA MODALIDADE CONTRIBUTIVA.	<p>1.- PRANTEXAMENTO XERAL.</p> <p>2.- A INCAPACIDADE PERMANENTE. 1.1.- Concepto e graos. Situacións protexidas. 1.2.- Feito causante. 1.3.- Contido da prestación. 1.4.- Dinámica. 1.5.- Xestión. 1.6.- Revisión.</p> <p>3.- LESIÓNS PERMANENTES NON INVALIDANTES.</p>
LECCIÓN IV. A XUBILACIÓN CONTRIBUTIVA	<p>1.- CONSIDERACIÓNS XERAIS. A REFORMA DA XUBILACIÓN. O FACTOR DE SOSTENIBILIDADE DO SISTEMA DE SS. A REVALORIZACIÓN DE PENSIÓNS.</p> <p>2.- XUBILACIÓN ORDINARIA. 2.1.- Concepto e situacións protexidas. 2.2.- Feito causante. 2.3.- Contido. 2.4.- Dinámica e xestión.</p> <p>3.- XUBILACIÓNS CON IDADE REDUCIDA. SUPPOSTOS.</p> <p>4.- XUBILACIONES ANTICIPADAS. MODALIDADES.</p> <p>5.- XUBILACIÓN PARCIAL. RÉXIMEN XURÍDICO. XUBILACIÓN FLEXIBLE E COMPATIBILIDADES. Estímulos de retraso da idade de xubilación.</p>
LECCIÓN V. A PESTACIÓNS DE MORTE E SUPERVIVENCIA	<p>1.- ASPECTOS XERAIS.</p> <p>2.- FEITO CAUSANTE.</p> <p>3.- PRESTACIÓNS. 3.1.- Auxilio por defunción. 3.2.- Pensión de viudez. 3.3.- Prestación temporal de viudez 3.4.- Pensión de orfandade. 3.5.- Prestaciones en favor de familiares.</p> <p>4.- XESTIÓN.</p>
LECCIÓN VI. A PROTECCIÓN POR DESEMPREGO	<p>1.- CONCEPTO E CLASES.</p> <p>2.- NIVEIS DE PROTECCIÓN. O NIVEL CONTRIBUTIVO. 2.1.- Requisitos. 2.2.- Situación legal de desemprego. 2.3.- Contido. 2.4.- Dinámica. Compatibilidades. 2.5.- Outras cuestións</p> <p>3.- ACCIÓN PROTECTORA DO NIVEL ASISTENCIAL. 3.1.- Modalidades. 3.2.- Dinámica. 3.3.- Renta activa de inserción</p> <p>4.- PROGRAMAS DE EMPREGO</p>
LECCIÓN VII. INGRESO MÍNIMO VITAL	<p>1.- DA INSERCIÓN A REINSERCIÓN</p> <p>2.- ASPECTOS XERAIS. Ámbito obxectivo e subxectivo. Duración.</p> <p>3.- CUESTIÓNS CONCRETAS. Compatibilidades e incompatibilidades. Cálculo de la prestación.</p>
LECCIÓN VIII. PRESTACIÓNS DE XUBILACIÓN E INVALIDEZ NA MODALIDADE NON CONTIBUTIVA	<p>1.- XERALIDADES.</p> <p>2.- PRESTACIÓN NON CONTRIBUTIVA DE INVALIDEZ.</p> <p>3.- PRESTACIÓN NON CONTRIBUTIVA DE XUBILACIÓN.</p>
LECCIÓN IX. PRESTACIÓNS FAMILIARES	<p>1.- DETERMINACIÓN E CONCEPTO DAS PRESTACIÓNS FAMILIARES.</p> <p>2.- AS PRESTACIÓNS FAMILIARES NA SÚA MODALIDADE CONTRIBUTIVA.</p> <p>3.- AS PRESTACIÓNS FAMILIARES NA SÚA MODALIDADE NON CONTRIBUTIVA.</p>
LECCIÓN IX.- SEGURIDADE SOCIAL COMPLEMENTARIA: RÉXIMENES ESPECIAIS	<p>1.- RÉXIME ESPECIAL DE TRABALLADORES POR CONTA PROPIA OU AUTÓNOMOS. ESPECIALIDADES FRONTE AO RÉXIME XERAL</p> <p>2.- REXIMES ESPECIAIS DE TRABALLADORES DO MAR, .</p> <p>3.- OUTROS: REXÍMENES ESPECIAIS DE MINEIRÍA DO CARBÓN E ESTUDANTES</p> <p>4.- REXIMES ESPECIAIS DE FUNCIONARIOS PÚBLICOS.</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	14	14	28
Lección maxistral	33	0	33
Exame de preguntas obxectivas	2	33	35
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	30	31
Práctica de laboratorio	1	20	21
Debate	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos e supostos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentencias, etc. coa finalidade de coñecerlos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporcionará ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentencias, etc., coa finalidade de coñecerlos, integralos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE10 CT3 CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 4 e 7 preguntas de desenvolvemento -breve ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30 % da nota final.	30	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE10 CT1 CT3 CT5
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta proba suporá o 25 % da nota final.	25	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE10 CT1 CT3 CT5
Debate	A participación e intervención en clase, a realización dos supostos prácticos, a preparación, cando así proceda, das leccións teóricas... e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado para superar a materia ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PROBA DE RESPONSA LONGA E NA PROBA PRÁCTICA FINAL, DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4,0 EN CADA UNHA DESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, PODENDO CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA	15	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE10 CT1 CT3 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA XANEIRO-FEBRERO (Sistema de avaliación continua/sistema avaliación final)

DATA EXAMEN: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

a) Avaliación continua. Ao comenzo do curso, o alumnado deberá manifestar, a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar ao sistema de avaliación continua, o alumnado deberá acreditar asistencia a un 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final. EN TODO CASO,

PARA QUE A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E

NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NA

PROBA DE RESPONSA LONGA E NA PROBA PRÁCTICA FINAL, DEBERÁ

ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4,0 EN CADA UNHA DESTAS DÚAS ÚLTIMAS

PROBAS. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN

CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, PODENDO CONSERVARSE PARA A

CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA

b) Avaliación final. Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e de carácter práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final (70% parte teórica e 30% parte práctica).

CONVOCATORIA ORDINARIA XULLO

DATA EXAME: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Porén, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

DATA EXAME: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único examen escrito, de carácter teórico e práctico que representará o 100 % da nota final (70% parte teórica e 30% parte práctica).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

SEMPERE NAVARRO ANTONIO , GALIANA MORENO JESÚS MARÍA, **Legislación Laboral y de Seguridad Social (Dúo)**, última edición, Aranzadi, 2019

BLASCO LAHOZ, JF. y LÓPEZ GANDÍA, J.,, **Curso de Seguridad Social**, última edición, Tirant lo Blanch,

MONEREO PÉREZ, JL. , MOLINA NAVARRETE, C. y QUESADA SEGURA, R., **Manual de Seguridad Social**, última edición, Tecnos,

Blasco Lahoz, José Francisco, **La protección por muerte y supervivencia en el sistema español de Seguridad Social régimen general y regímenes especiales de la Seguridad Social**, Aranzadi, 2017

BALLESTER PASTOR, MARÍA AMPARO, **El RDL 6/2019 para la garantía de la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres en el empleo y la ocupación: Dios y el diablo en la tierra del sol**, Revista de Temas Laborales- nº.146, 2019

Dirección FRANCISCO VILA TIERNO Coordinación MARINA FERNÁNDEZ RAMÍREZ, **La respuesta normativa a la crisis laboral por el COVID-19**, Laborum, 2020

Bibliografía Complementaria

LEGISLACIÓN ACTUALIZADA, independente a editorial: aranzadi, civitas, lex nova, etc.,

---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito da seguridade social I/V08G211V01402

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

MODIFICACIÓN NO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA:

MODALIDADE: (antiga redacción)

Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.

Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%.

Exame de preguntas de desenvolvemento

Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento -curto ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.

Práctica de laboratorio

Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta proba suporá o 25% da nota final.

NOVA REDACCIÓN MODALIDADE (nova redacción)

Durante o cuadrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.

A entrega dos supostos prácticos que se plantexen, fundamentalmente, e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado para superar a materia ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuadrimestre, tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%.

Exame de preguntas de desenvolvemento:

Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que se plantexará telemáticamente e que consistirá nunha serie de cuestionarios/preguntas plantexados a través da plataforma Faitic sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia nas súas respostas. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.

Práctica de laboratorio:

Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico que se plantexará telemáticamente e consistente na resolución, por escrito, dun ou varios supostos/casos prácticos/cuestionario no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta proba suporá o 25% da nota final.

MODIFICACIÓN SISTEMA AVALIACIÓN EXAME FINAL:

Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, que se plantexará telemáticamente, e que consistirá nunha serie de cuestionarios/preguntas plantexados a través da plataforma Faitic sobre os distintos epígrafes do programa, e un ou varios supostos de carácter práctico, sobre todos os contidos da materia. Este exame final representará o 100% da nota final.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito sindical I				
Materia	Dereito sindical I			
Código	V08G211V01502			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Rodríguez Rodríguez, Emma			
Profesorado	Rodríguez Rodríguez, Emma			
Correo-e	emmarodriguez@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es			
Descrición xeral	O curso oríentase na explicación, asimilación e manexo dos principais conceptos, doutrina e xurisprudencia sobre o Dereito Sindical.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE11	Conocer e interpretar el marco normativo regulador del derecho colectivo de las relaciones laborales para ser capaz de asesorar a organizaciones sindicales y empresariales y a sus afiliados
CT1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias				
O alumno coñece e estuda o dereito colectivo do traballo co obxecto de asesorar a traballadores, organizacións sindicais e empresariais	CB2	CG1	CE11	CT1	
	CB4	CG2		CT4	
	CB5	CG3		CT5	
		CG4			
		CG5			

Contidos

Tema

BLOQUE 1. Fontes do Dereito Sindical.
Autónomas y heterónomas. La O.I.T.

Tema 1.-
Fontes internacionais. Especial referencia aos convenios da OIT. Órganos do Consello de Europa: O Comité Europeo de Dereitos Sociais e o Tribunal Europeo de Dereitos Humanos.
Fontes de Dereito da Unión Europea. O diálogo social en Europa. Acordos Marco Europeos.
A Constitución. O art. 28 e o art. 37.
As Leis Orgánicas. A Lei Orgánica de Liberdade Sindical. A regulación do dereito de folga.
As Leis ordinarias.

Tema 2.- A OIT.
Especial referencia aos Convenios 87, 98, 135, 151 e 154.
Comité de liberdade sindical. A Comisión de expertos.
Procedemento ante o CLS: o procedemento de queixa.
Normas de rango inferior á Lei.

Tema 3.- Fontes do Dereito Sindical autónomas
O convenio colectivo. A súa forza vinculante.
Tipoloxía.
Acordos interprofesionais.
Convenios marco e de sector.
Convenios de empresa e infraempresariais.
Estatutarios e extraestatutarios.
Acordos e pactos de empresa. De reorganización produtiva.
Instrumentos substitutivos do convenio.
Laudos arbitrais.
Pactos de fin de folga.
Acordos en conciliación e mediación.
Sentencias declarativas en procesos de conflito colectivo.
Acordos de interés profesional de traballadores autónomos economicamente dependentes.

BLOQUE 2. A liberdade sindical.

Tema 4.- Ámbito subxectivo.
Suxeitos incluídos na LOLS.
Suxeitos excluídos.
Limitacións ao exercicio do dereito.
As asociacións empresariais como suxeitos excluídos.
O asociacionismo dos traballadores autónomos.
Contido esencial e adicional.
O contido esencial. O art. 2 da LOLS.
O contido adicional.
Tutela da liberdade sindical.
Dominación de sindicatos polo empresario.
Cláusulas de seguridade sindical. Canon de negociación e desconto da cota sindical.

BLOQUE 3. Organización do sindicato

Tema 5.- Función dos sindicatos na Constitución española.
Constitución do sindicato. Procedemento.
Estatutos.
Modificación, suspensión e disolución.
Responsabilidade.
Sindicatos e unións sen personalidade.
Federacións, confederacións e centrais.
As organizacións empresariais. Estructura e funcionamento. Financiación.

BLOQUE 4. Representatividade sindical e acción sindical	<p>Tema 6.- A maior representatividade, a nivel estatal e de C.C.A.A. A suficiente representatividade. A representatividade empresarial. A representatividade das asociacións de traballadores autónomos. Especial referencia á representación institucional.</p> <p>Tema 7.- A acción sindical na empresa. Constitución de seccións sindicais. Actuación da seccións sindicais. Garantías dos afiliados. Locais e taboleiros de anuncios. Dereitos de acceso ao centro de traballo de cargos sindicais. Excedencia sindical. Permisos para a negociación de convenios colectivos. A representación sindical na empresa. Delegados sindicais.</p>
BLOQUE 5. Representación e participación dos traballadores na empresa	<p>Tema 8.- Concepto. Antecedentes. A participación na Constitución. Delegados de persoal e comités de empresa. Constitución e composición. Comité conxunto e comité intercentros. Delegados de prevención e comités de seguridade e saúde.</p> <p>Tema 9.- Garantías e funcións. Funcións. Especial referencia ós dereitos de información e consulta. Novedades do Art. 64 ET. Funcións dos delegados de prevención. Garantías. O art. 68 del ET. Dereito de opción en caso de despido e prioridade en traslados. Capacidade e sixilo profesional. Limitacións do dereito de información Impugnación da negativa empresarial a información e os incumprimentos do deber de sixilo. Locais e taboleiros de anuncios. Asembleas-</p> <p>Tema 10.- Eleccións a representantes unitarios dos traballadores. Mandato. Promoción de eleccións. Electores e elexibles. Colexios. Candidaturas. Requisitos. Cómputo de traballadores. A mesa electoral. Funcións. Votacións. Tramitación. Eleccións en sectores concretos. A oficina pública. Reclamacións. O procedemento arbitral. Laudos. Mandato dos representantes. Revocación e substitucións. Referencia á representación unitaria do personal funcionario e estatutario.</p> <p>Tema 11.- Os dereitos de información e consulta no nivel comunitario Comités de empresa europeos e procedementos alternativos. Implicación dos traballadores na sociedade anónima europea e noutras sociedades. Marco xeral de información e consulta.</p>

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	15	0	15
Lección maxistral	36	0	36
Exame de preguntas obxectivas	2	24	26
Práctica de laboratorio	1	20	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	33	34

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición

Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos e supostos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentencias, etc. coa finalidade de coñecerlos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán avaliados con posterioridade.
Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporcionará ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentencias, etc., coa finalidade de coñecerlos, integralos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no *cronograma da materia.	30	CB2 CG1 CB5 CG3 CG4
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25 % da nota final.	25	CB2 CG1 CE11 CB5 CG3 CG4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30 % da nota final.	30	CB2 CG1 CB5 CG3 CG4

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA COMÚN DECEMBRO/XANEIRO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final)

a) Avaliación continua. Ao comezo do curso, o alumnado deberá manifestar a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% de a nota final. A teoría computará o 70 por 100 e a práctica o 30 por 100.

CONVOCATORIA COMÚN DO MES DE XULLO:

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria común do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse un novo proceso de avaliación continua, excepto que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico, que representará o 100 por 100 da nota final (70 por 100 a teoría e 30 por 100 a práctica).

As datas de exame son aprobadas pola Xunta da Facultade e publicadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GARCÍA NINET, J. I., (dir.), **Manual de Derecho Sindical**, Atelier, últ. edición

OJEDA AVILÉS, A., **Compendio de Derecho Sindical**, Tecnos, últ. edición

OJEDA AVILÉS, A., **Derecho Sindical**, Tecnos, últ. edición

PALOMEQUE LÓPEZ, C., **Derecho Sindical español**, Tecnos, últ. edición

SALA FRANCO T., **Derecho Sindical**, Tirant lo Blanch, últ. edición

MONEREO PÉREZ, J.L., MOLINA NAVARRETE, C. y MORENO VIDA, M^a. N., **Manual de Derecho Sindical**, Comares, últ. edición

Bibliografía Complementaria

BAYLOS GRAU, A., **Sindicalismo y Derecho Sindical**, Bomarzo, últ. edición

CABEZA PEREIRO, J., **Las elecciones sindicales**, Bomarzo, 2010

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS:

No caso de que as condicións sanitarias obriguen a suspender a docencia presencial, continuarase a docencia de maneira virtual a través da plataforma de Teledocencia Faitic e das aulas virtuais da Universidade de Vigo. Na medida do posible os contidos da materia non se alterarán e, se fose necesaria bibliografía adicional, o profesorado a porá a disposición do alumnado en Faitic. Os estudantes serán atendidos de maneira personalizada a través do correo electrónico ou ben de titorías virtuais.

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN:

A avaliación poderá ser adaptada, tendo sempre en conta o obxectivo de favorecer a aprendizaxe do alumnado. As adaptacións dependerán do momento no que se produza a cancelación da docencia presencial. En todo caso, conservaranse as notas obtidas en probas presenciais ou ben na asistencia e participación nas clases.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Recursos humanos II				
Materia	Recursos humanos II			
Código	V08G211V01503			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Álvarez Prego de Oliver, Javier Eloy			
Profesorado	Álvarez Prego de Oliver, Javier Eloy Fernández Arias, María Jesús			
Correo-e	jealvarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	materia centrada no estudo pormenorizado das estratexias, procesos e técnicas da dirección de recursos humanos nas empresas			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE17	Conocer la función empresarial de recursos humanos. Conocer y aplicar las técnicas/procedimientos de dirección y gestión de recursos humanos, teniendo en cuenta la realidad empresarial
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumnado debe coñecer e ser capaz de aplicar os diferentes métodos que permiten obter información relevante para a función de recursos humanos e coñecer e aplicar as técnicas e procedementos empresariais para a adquisición, desenvolvemento e compensación dos recursos humanos.	CB2 CG1 CE17 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5

Contidos	
Tema	
Fontes básicas de información na toma de decisións de recursos humanos.	1. Análise de postos 2. Valoración de postos 3. Avaliación do rendimento
Estratexias, procesos e técnicas de adquisición de recursos humanos	1. Recrutamento 2. Selección 3. Socialización
Estratexias, procesos e técnicas de compensación e retribución	1. Retribución
Estratexias, procesos e técnicas de desenvolvemento dos recursos humanos	1. Formación 2. Xestión de carreras

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	37	30	67
Estudo de casos	16	20	36
Estudo previo	0	30	30
Prácticas con apoio das TIC	6	6	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxeto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios/cuestións/problemas/casos prácticos por parte do alumno/a, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos específicos e axeitados, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.
Estudo previo	Traballo autónomo do alumno/a que consistirá na procura, lectura e traballo de documentación, preparación de propostas de resolución de problemas e/ou exercicios, así como na preparación de probas avaliáveis.
Prácticas con apoio das TIC	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios de aplicación práctica de diversas técnicas por parte do alumno/a a través das TIC en aulas de informática, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios/cuestións/problemas/casos prácticos por parte do alumno/a, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a.
Prácticas con apoio das TIC	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios de aplicación práctica de diversas técnicas por parte do alumno/a a través das TIC en aulas de informática, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Avaliarase a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas axeitadas, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos na realización de presentacións, resolución de problemas, casos e exercicios nun tempo e condicións establecidos polo profesor/a. A aplicación desta técnica será presencial e correspóndese coas prácticas da materia recollidas nos grupos reducidos.	25	CB2 CG1 CE17 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5
Prácticas con apoio das TIC	Avaliarase a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas axeitadas empregando as TICs, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos na realización de presentacións, resolución de problemas, casos e exercicios nun tempo e condicións establecidos polo profesor/a. A aplicación desta técnica será presencial e correspóndese coas prácticas da materia recollidas nos grupos reducidos.	15	CB2 CG1 CE17 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final de determinadas áreas da materia, sobre a adquisición de competencias de coñecemento, destreza na práctica, na que se poden incluír preguntas de desenvolvemento medio ou preguntas curtas, ou tipo test, problemas, e/ou actividades a resolver nas que o alumno/a debe plasmar os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	20	CB2 CG1 CE17 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5

Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, o final do curso, sobre a adquisición de competencias de coñecemento, destreza na práctica, na que se poden incluír preguntas de desenvolvemento medio ou preguntas curtas, ou tipo test, problemas, e/ou actividades a resolver nas que o alumno/a debe plasmar os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	40	CB2 CG1 CE17 CT1 CB4 CG2 CB5 CG3 CG5
---------------------------------------	--	----	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen dous sistemas de avaliación excluíntes: 1) o sistema de avaliación continua e 2) o sistema de avaliación non continua.

En calquer caso a entrega de calquera práctica puntuable implica automaticamente a elección do sistema de avaliación continua.

1) SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA

A nota obtida polo alumno/a nas distintas actividades presenciais, a excepción da proba final, terá vixencia para as convocatorias ás que da dereito a matrícula de cada curso académico.

As actividades de avaliación continua só se poderán entregar nas datas e sesións establecidas; ademáis poderanse facer probas de avaliación continua o longo do cuadrimestre, debiando cada alumno/a asistir ao grupo que teña asignado para a realización das mesmas. O cambio de grupo neste caso deberá ser autorizado por el profesor/a.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos así como da dispoñibilidade de medios.

Os exames das convocatorias ordinarias e extraordinarias desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.

2) SISTEMA DE AVALIACIÓN NON CONTINUA

Os alumno/as que elixan a avaliación non continua deben comunicar por escrito a súa elección nas tres primeiras semás do cuadrimestre académico no que se imparte a materia e cuia recepción debe ser confirmada polo profesor/a. Dado que deben posuír o mesmo nivel competencial que os alumnado de avaliación continua o seu proceso de avaliación consistirá nun examen final, a realizar nas datas establecidas polo decanato para as distintas convocatorias, que consistirá nunha prueba escrita de carácter teórico e práctico sobre os contidos tratados tanto nas clases teóricas como nas prácticas e que representará o 100% da nota final.

Os exames das convocatorias ordinarias e extraordinarias desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.

IMPORTANTE: O calendario de exames publícase ó inicio do curso polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, pero dito calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consulten a páxina web da facultade, por se hai cambios.

RELACIÓN DE BOAS PRÁCTICAS:

1. Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles, ordenadores portátiles, tablets ou similares nas sesións de traballo. Estes deben estar desconectados, agás autorización expresa do profesor/a.
2. Non está permitido comer nin beber (agás auga) na clase.
3. É imprescindible asistir ás sesións de aula co material necesario para o seu desenvolvemento.
4. O plaxio total ou parcial nas actividades entregadas levará a invalidación das mesmas.
5. Para a realización dos exames só se permite o uso de elementos de escritura e calculadora.
6. O alumno/a deberá presentarse ao exame debidamente identificado, co D.N.I, pasaporte ou carné de conducir, non sendo válido outro documento.
7. Tódolos exames e probas puntuables deberán ser entregados a súa finalización e baixo ningún concepto poderán ser sacados fora da aula.
8. A revisión de exames terá lugar só no horario e lugar establecido polo profesor/a.

No caso de incumprimento das normas anteriores, o profesor/a poderá adoptalas medidas que estime oportunas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LEAL, A., ALFARO DE PRADO, A., RODRÍGUEZ, L. e ROMÁN, M, **El Factor Humano en las Relaciones Laborales**, Pirámide, 1999

DE LA CALLE, M.C. e ORTIZ DE URBINA, M., **Fundamentos de Recursos Humanos**, 2, Prentice Hall, 2013

DOLAN, S., VALLE, R., JACKSON, S e SCHULER, R.S., **La Gestión de los Recursos Humanos**, McGraw Hill, 2007

FERRER LOPEZ, M.A., **Como confeccionar nóminas y seguros sociales 2020**, 30, Deusto, 2020

Bibliografía Complementaria

ODE, **Estudio de retribuciones**, ODE, 2015

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Auditoría laboral/V08G211V01909

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Recursos humanos I/V08G211V01405

Outros comentarios

A materia de auditoría sociolaboral, asignatura optativa de 4º curso continua o temario de Recursos Humanos I y II.

Esta guía anticipa as liñas de actuación que se deben levar co alumno na materia e se concibe de forma flexible. En consecuencia pódense requerir reaxustes ou comentarios adicionais ó longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase, e/ou do grupo de destinatarios e/ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Neste caso aportarase ó alumnado a información e as pautas concertas que o profesor/a estime necesarias.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

En el caso de impartir la docencia en modalidad no presencial, la actividad docente se desarrollará a través del Campus Remoto de la Universidad de Vigo y se utilizará la plataforma de teledocencia FAITIC como refuerzo, sin sufrir alteraciones la metodología y el sistema de evaluación, aunque este último, fruto de la situación, podrá ser alterado para facilitar a los alumnos la presentación a las pruebas así como la realización de las mismas con sistemas más operativos, directos y concretos (test, preguntas breves, o, en su caso, exámenes orales, siempre a través de Faitic y "campus remoto" de la UVigo)

Las tutorías se facilitarán al máximo para que los alumnos puedan conectarse con el profesor a través de todos los medios virtuales operativos en la UVigo (Correo electrónico, despacho virtual, etc)

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito financeiro e tributario I**

Materia	Dereito financeiro e tributario I			
Código	V08G211V01504			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Ruiz Hidalgo, María del Carmen			
Profesorado	Barreiro Carril, María Cruz Ruiz Hidalgo, María del Carmen			
Correo-e	cruz@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral "Dereito Financeiro e Tributario I" é unha materia do primeiro cuadrimestre do terceiro curso do Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos que ten por finalidade o estudo da ordenación xurídica dos ingresos e gastos públicos, así como das relacións xurídicas que xorden entre a Administración e os particulares.

A materia obxecto de estudo estrutúrase en cinco grandes apartados.

O primeiro apartado serve de introdución ao estudo do Dereito Financeiro, destacando a análise das fontes desta rama xurídica e do poder financeiro nos tres niveles de Facenda (Estado, Comunidades Autónomas e Corporacións Locais).

Un segundo apartado dedícase aos aspectos xurídicos da actividade financeira (ingresos e gastos públicos). Nel prestarase especial atención ao Dereito orzamentario e as subvencións.

Os tres últimos apartados correspóndense coa denominada "Parte Xeral" do Dereito Tributario, a cal -á súa vez- enfróntase por separado ao estudo do tributo e a obrigación tributaria, á aplicación dos tributos e, finalmente, á revisión dos actos administrativos tributarios, contidos todos eles cuxo coñecemento resulta imprescindible antes de abordar a "Parte especial" do Dereito Tributario ("Dereito Financeiro e Tributario II"), que completa a formación do alumnado no que incumbe ás materias obrigatorias de Dereito Financeiro.

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE5	Conocer los elementos esenciales de los tributos y los procedimientos de aplicación, así como las reglas relativas a la elaboración, aprobación y ejecución del gasto público. En particular, las normas relativas al régimen jurídico-financiero de las subvenciones
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O obxectivo principal será proporcionar ao alumnado as ferramentas necesarias para coñecer os elementos esenciais dos tributos e dos seus procedementos de aplicación.	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5	CE5	CT1 CT4 CT5

Contidos

Tema	
Primeira Parte: Introducción ao estudo do Dereito Financeiro e Tributario.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto e contido. 2. Principios de xustiza financeira. 3. Fontes do Dereito Financeiro e Tributario. 4. Poder Financeiro. 5. A aplicación e interpretación das normas financeiras.
Segunda Parte: Ingresos e gastos públicos. Subvencións.	<ol style="list-style-type: none"> 1. O obxecto da actividade financeira. Aspectos xurídicos. 2. Os ingresos públicos. 3. Os gastos públicos. Dereito Orzamentario. 4. As subvencións.
Terceira Parte: O tributo e os seus elementos esenciais.	<ol style="list-style-type: none"> 1. O tributo e a obrigaón tributaria. 2. Concepto e clases de tributo. 3. Obrigados tributarios. 4. Cuantificación. 5. Extinción. 6. Garantías da débeda tributaria.
Cuarta Parte: Os procedementos de aplicación dos tributos.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Principios xerais. 2. Normas comúns sobre actuacións e procedementos tributarios. 3. O procedemento de Xestión. 4. O procedemento de Inspección. 5. O procedemento de Recadación.
Quinta Parte: Os procedementos de revisión dos tributos.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Os procedementos especiais de revisión. 2. O recurso de reposición. 3. As reclamacións económico-administrativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	35	55	90
Seminario	15	30	45
Aprendizaxe-servizo	0	10	10
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Observación sistemática	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Aprendizaxe-servizo	Os alumnos poderá participar voluntariamente en actividades *tutorizadas de aprendizaxe-servizo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas. As sesións de *tutorización poderán realizarse por medios *telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Seminario	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas. As sesións de *tutorización poderán realizarse por medios *telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Aprendizaxe-servizo	Os alumnos que opten por este sistema contará coa implicación do profesorado para alcanzar con éxito o obxectivo proposto.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Nas clases realizaranse probas de resposta curta/test exclusivamente aos alumnos que se someten ao sistema avaliación continua. A nota media dos diferentes exames das preguntas obxectivas constituirán o 20% da nota final de devanditos alumnas/vos.	20	CB2 CG1 CE5 CT5 CG3
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba final que consta de dous partes: unha práctica escrita (na que o estudante deberá demostrar a adquisición das competencias esenciais da materia) e unha teórica escrita (na que se formularán diferentes preguntas sobre o programa de estudos da materia). Para aqueles estudantes que se someten ao sistema de avaliación continua, esta proba representará o 70% da súa cualificación final. Para aqueles estudantes que NON se sometan á avaliación continua, a súa cualificación estará composta polo 70% da cualificación obtida no exame teórico escrito e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito.	70	CB2 CG1 CE5 CT1 CB4 CG2 CT4 CB5 CG3 CT5 CG4 CG5
Observación sistemática	O profesorado, a través das diferentes actividades que propoña ao alumnado que se someta a avaliación continua (casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa *colaborativa na aula, etc.), valorará a participación activa e calidade das intervencións deste tanto nas clases maxistras como, sobre todo, nos seminarios. A participación activa e de calidade do alumnado que se somete a avaliación continua representará o 10% da súa cualificación final.	10	CB2 CG1 CE5 CT1 CB4 CG2 CT4 CB5 CG3 CT5 CG4 CG5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que aparece no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, ao comezo do cuadrimestre académico, proporcionaráselle ao alumnado un temario máis detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

PRIMEIRA OPORTUNIDADE DE EXAME:

- 1.- Ao comezo do cuadrimestre, a/a alumna/ou deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua, e non poderá *cambiar de sistema de avaliación con posterioridade e durante ese curso académico. Os alumnos de avaliación continua asistirán regularmente a clase, que terá un control aleatorio.
- 2.- A/a alumna/ou que se acolla ao sistema de avaliación continua será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: proba fi*nal (70%), probas de resposta curta (20%) e participación activa e de calidade (10%). Na proba fi*nal, o exame de teoría escrito suporá o 80% da *califi*cación e o práctico escrito suporá un 20%. O alumno que voluntariamente participe en actividades de aprendizaxe-servizo, no marco da avaliación continua, será avaliado a través dun ditame da actividade entregado antes da realización da proba final cunha cualificación que suporá o 10% da nota. Isto significa que nese caso a proba final terá un valor máximo do 60%. A aplicación desta metodoloxía está condicionada a aprobación do Proxecto *ApS. En todo caso, a/a alumna/deberao conseguir unha nota mínima de 4 sobre 10 na proba fi*nal para que se lle teñan en conta as *califi*cacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. De non conseguir esa nota mínima, a *califi*cación que se *refl*ejará na acta será a correspondente á do exame. A mencionada proba fi*nal terá lugar na data, lugar e hora *especific*ados no calendario oufi*cial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021-2022.
- 3.- As/as alumnas/vos que NON se sometan a avaliación continua realizarán unha única proba fi*nal na que se avaliarán todas as competencias da materia e que constará de dous partes: un exame teórico escrito, que suporá o 70% do seu *califi*cación fi*nal; e un exame práctico escrito, que suporá o 30% da cualificación final. Ambos serán diferentes ao que realice o alumnado sometido a avaliación continua. A citada proba fi*nal terá lugar na data, lugar e hora *especific*ados no calendario oufi*cial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021-2022.

SEGUNDA OPORTUNIDADE DE EXAME:

- 1.- No exame de xuño/xullo só se realizará unha proba fi*nal, que constará de dous partes: unha práctica escrita (na que se resolverán un ou varios casos prácticos) e unha teórica escrita (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia). A citada proba fi*nal terá lugar na data, lugar e hora *especific*ados no calendario oufi*cial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021-2022.
- 2.- As/as alumnas/vos que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtiveron no curso e que representará o 30% do seu *califi*cación total (20% de probas de resposta curta e 10% de participación activa e de calidade). O 70% da nota restante procederá da mencionada proba fi*nal. En dita proba fi*nal, o exame de teoría escrito suporá o 80% da nota e o práctico, por escrito, suporá un 20%. En todo caso, a/a alumna/ou deberá conseguir unha nota mínima de 4 sobre 10 nesa proba fi*nal para que se lle teñan en conta as *califi*cacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. De non conseguir dita nota mínima, a *califi*cación que se *refl*ejará na acta será a correspondente á do exame. Para as/as alumnas/vos que se someteron ao sistema de avaliación continua e que non superen a proba fi*nal, nin na primeira nin na segunda oportunidade de exame, a nota obtida a través do devandito sistema poderáselles conservar no curso académico seguinte.
- 3.- Para as/as alumnas/vos que

No caso de que a docencia non se poida desenvolver de maneira presencial por razóns sanitarias, as clases serán impartidas de xeito remoto a través das aulas virtuais e co apoio da plataforma de Teledocencia Faitic.

As sesións maxistras e seminarios prácticos serán impartidos polos profesores responsables empregando o complemento de Aula Virtual habilitado no remoto Campus da Universidade de Vigo. O profesorado estará dispoñible para apoiar a resolución de dúbidas e as sesións de titoría realizaranse por medios telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia), baixo a modalidade de concertación previa. Para os seminarios, dende a plataforma Faitic proporcionaráselle ao estudantado unha serie de supostos prácticos cunha semana de antelación que terán que ser preparados pola súa conta para a sesión correspondente. A través da aula virtual o profesor levará a cabo unha explicación dos supostos prácticos plantexados e farase unha posta en común entre o profesor e os alumnos para establecer as pautas de solución, o que permitirá verificar a adquisición das habilidades correspondentes e a asimilación de contidos.

A avaliación continua realizarase de acordo co disposto na guía docente e o cronograma, establecendo como medios para avaliar as competencias do alumnado as actividades descritas a continuación. As probas de avaliación continua realizaranse a través da plataforma Faitic segundo o indicado no cronograma. Por outra banda, as entregas dos casos prácticos indicados faranse ao profesor responsable e valoraranse para os efectos da cualificación da avaliación continua, de acordo co disposto na guía docente. Así mesmo, para a avaliación continua valorarase a participación activa e de calidade do alumnado, segundo o establecido na guía docente.

EXAME:

Cando as razóns sanitarias impidan a celebración dos exames de forma presencial, o exame final realizarase segundo o establecido na guía docente e constará de: 1) Un exame práctico por escrito para o que se utilizará a plataforma Faitic cun sistema de tempo controlado que garanta que o traballo se realice individualmente e 2) Un exame de teoría oral para o que se empregará o campus remoto. A avaliación continua e os exames realizados ponderaranse na nota final segundo o establecido na guía docente da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía laboral				
Materia	Economía laboral			
Código	V08G211V01505			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Cal Bouzada, María Isabel			
Profesorado	Cal Bouzada, María Isabel			
Correo-e	ical@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Examinar a organización, o funcionamento e os resultados do mercado do traballo, as decisións dos seus participantes e as medidas relacionadas co emprego e a súa remuneración.			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE25	Interpretar el mercado de trabajo y las variables que en él intervienen para tomar decisiones y asesorar en el ámbito del mercado laboral
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidade y multiculturalidade

Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe		Competencias		
Que os alumnos alcancen o coñecemento, capacidade de análise e de ofrecer solucións ao mercado laboral así como coñecer os efectos sobre o devandito mercado que poidan incidir nas decisións de carácter macro e micro económico.		CB2	CG1	CE25
		CB4	CG2	CT4
		CB5	CG3	
			CG4	
			CG5	

Contidos	
Tema	
Tema 01	Introdución
Tema 02	Oferta de traballo
Tema 03	Demanda de traballo
Tema 04	Investimento en capital humano
Tema 05	Determinación dos salarios
Tema 06	Sistemas de remuneración e eficiencia
Tema 07	Estrutura salarial
Tema 08	Distribución persoal das ganancias
Tema 09	Mobilidade e emigración
Tema 10	Outros temas relacionados co mercado laboral

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	40	60
Prácticas con apoio das TIC	15	40	55
Resolución de problemas	10	20	30
Observación sistemática	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedementais en relación coa materia, a través das TIC.
Resolución de problemas	Análise de problemas ou casos reais coa finalidade de coñecelos, interpretalos, resolvelos, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Acompañar aos alumnos no seu proceso de aprendizaxe e darlles un feedback continuo e personalizado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Outras evidencias da avaliación continua	30	CB2 CG1 CE25 CB4 CG2 CB5 CG3 CG4
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.	10	CG5 CT4
Exame de preguntas obxectivas	2 controis tutoriais	60	CB2 CG1 CE25 CG2

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno poderá elixir o sistema de avaliación que desexa apliquenlle na materia. Para o que debe optar, nos primeiros 15 días do cuatrimestre, entre avaliación continua ou exame final (100% da nota). Para tal fin, habilitarase un contrato que deberá ser asinado obrigatoriamente por todo o alumnado. Se algún alumno non asina este contrato enténdese que opta polo examen final e renuncia á avaliación continua.

A CUALIFICACIÓN DA AVALIACIÓN CONTINUA será o resultado da suma da nota media dos: controis tutoriais (60%), observación sistemática (10%) e outras evidencias (30%). O docente poderá establecer unha nota mínima nos controis tutoriais como condición necesaria para obter o 100% da cualificación. No caso de non alcanzar dita nota mínima, a cualificación por avaliación continua será, tan só, o resultado de multiplicar por 0,6 a nota media obtida nos devanditos controis tutoriais.

AVALIACIÓN 2ª CONVOCATORIA: exame teórico-práctico no que se avaliarán as competencias globais da materia e co que se pode alcanzar o 100% da cualificación.

As datas dos exames serán as aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

McConnell, C., Brue, S. y Macpherson, D., **Economía Laboral**, 7ª, McGraw-Hill, 2007

Bibliografía Complementaria

Hernández, C. y Carrasco, J., **Ejercicios de Economía Laboral**, McGraw-Hill, 2005

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Economía: Economía española/V08G211V01204

Economía: Principios de economía/V08G211V01104

Outros comentarios

Ao longo do curso facilitarase bibliografía adicional e específica para completar determinados puntos do temario.

Plan de Continxencias

Descrición

A GUÍA DOCENTE NON SE MODIFICA

No caso de que sexa necesaria a suspensión total ou parcial da docencia presencial por razóns de seguridade sanitaria, a única diferenza co recollido na guía docente é que todas as tarefas, tanto por parte do profesorado da asignatura como do alumnado, realizaranse de forma non presencial co apoio das TICs (correo electrónico, despacho virtual, aulas virtuales, Moodle, etc). É dicir, todas as tarefas (tutorización, avaliación de aprendizaxes, etc) faranse de forma non presencial a través do Campus Remoto da Universidade de Vigo.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito sindical II**

Materia	Dereito sindical II			
Código	V08G211V01601			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Rodríguez Rodríguez, Emma			
Profesorado	Rodríguez Martín Retortillo, Rosa María Rodríguez Rodríguez, Emma			
Correo-e	emmarodriguez@uvigo.es			
Web	http:// http://webs. uvigo.es			
Descrición xeral	O curso oriéntase na explicación, asimilación e manexo dos principais conceptos, doutrina e xurisprudencia sobre o Dereito Sindical e o Dereito Colectivo do Traballo			

Competencias

Código				
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional			
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional			
CE11	Conocer e interpretar el marco normativo regulador del derecho colectivo de las relaciones laborales para ser capaz de asesorar a organizaciones sindicales y empresariales y a sus afiliados			
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión			
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad			
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O alumno/a coñece e estuda o dereito colectivo do traballo con obxecto de realizar funcións de representación e negociación nos diferentes ámbitos das relacións laborais	CB2	CG1	CE11	CT1
	CB4	CG2		CT4
	CB5	CG3		CT5
		CG4		
		CG5		

Contidos

Tema	
------	--

NEGOCIACIÓN COLECTIVA E CONVENIOS COLECTIVOS. OUTROS INSTRUMENTOS NEGOCIAIS

Tema 1.- A negociación colectiva: suxeitos negociadores e ámbitos persoal, funcional, territorial e temporal A lexitimación para negociar. As unidades de negociación. A Comisión consultiva nacional de convenios colectivos. A concorrencia de convenios. Acordos interprofesionais e acordos sobre materias concretas. Duración e sucesión de convenios. Tema 2.- A negociación dos convenios A constitución da comisión negociadora. Solicitud de negociación. Deber de negociar de boa fe. Validez. Forma, rexistro e publicación dos convenios. Adhesión e extensión.

A NEGOCIACIÓN DOS CONVENIOS COLECTIVOS NO SECTOR PRIVADO E NA ADMINISTRACIÓN PÚBLICA

Tema 3.- Os acordos interprofesionais vixentes. Acordos autonómicos. Remisión. Negociación intersectorial. Tema 4.- A negociación colectiva na Administración Pública. Especialidades da negociación colectiva do persoal laboral ao servizo da Administración Pública. A negociación colectiva do persoal laboral e estatutario: fundamento constitucional. Os suxeitos negociadores. A estrutura: as mesas de negociación. Contidos. Tramitación. Pactos e acordos.

O CONTROL ADMINISTRATIVO E XUDICIAL DOS CONVENIOS

Tema 5.- Concepto de ilegalidade e lesividade. As funcións da autoridade laboral. O proceso de oficio. O proceso de impugnación directa de convenios colectivos. A demanda de inaplicación do convenio. A virtualidade das cláusulas de vinculación á totalidade. Doutrina do equilibrio interno do Convenio. Tema 6.- O contido dos convenios e a súa administración Normativo e ""deber de paz"". Contido mínimo. Referencia específica ás comisións paritarias. O convenio colectivo como instrumento de xestión empresarial. Tema 7.- Outros instrumentos negociais. A negociación colectiva extraestatutaria. Admisibilidade e eficacia. Os acordos de empresa. Os acordos en fase de consultas. Modificación sustancial e mobilidade xeográfica. Inaplicación do convenio. Regulación de emprego temporal e definitiva. Plan de Igualdade.

CONFLICTOS COLECTIVOS E FOLGA

Tema 8.- Conflictos laborais Concepto. Xurídicos e de intereses. Individuais e colectivos. Procedementos de solución. Negociación directa. Conciliacións, mediacións e arbitaxes. Públicos e privados. O procedemento de conflito colectivo. A solución procesal. Conflictos individuais e colectivos. Tema 9.- Os acordos interprofesionais de solución extraxudicial de conflitos. Especial referencia ao Acordo Galego. O mecanismo de conciliación-mediación. Laudos arbitrais. Fixación de servizos de mantemento Especial referencia ó ASAC. Tema 10.- O dereito de folga (I). Concepto. A fola na OIT A fola na Constitución. As súas fontes reguladoras. Lexitimación e declaración. Os seus efectos no contrato de traballo e nas relacións de Seguridade Social. Comité de folga. Publicidade e piquetes. Cesamento da folga. Sistemas de solución. Remisión. Poderes gubernamentais de emerxencia. ""Intervencións"" e arbitraje obrigatorio. Tema 11.- O dereito de folga (II). Servizos esenciais, mínimos e de mantemento. Concepto de servizo esencial. Os servizos mínimos como resposta. Fixación de servizos mínimos. A autoridade gubernativa. Resolución de servizos mínimos. Impugnabilidade. Concreción técnica do empresario. Servizos de mantemento. Tema 12.- O dereito de folga (III) Folgas ilegais, abusivas e especiais. Folgas ilegais. Políticas, de solidariedade e novatorias. Folgas ilícitas ou abusivas. Con ocupación de dependencias, rotatorias e en sectores estratéxicos. Acción colectiva irregular. Referencia ás folgas de breve duración e intermitentes. Tema 13.- O peche patronal. A doutrina do Tribunal Constitucional. O peche como poder de policía. Supostos legais. Autoridade laboral. Funcións. Outras medidas de conflito do empresario

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	0	34
Estudo de casos	15	15	30
Exame de preguntas obxectivas	2	10	12
Práctica de laboratorio	1	20	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	34	35
Debate	18	0	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.
Estudo de casos	Prantexamento e resolución de casos e supostos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentencias, etc. coa finalidade de coñecerlos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE11 CT1 CT4 CT5
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25 % da nota final.	25	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE11 CT1 CT4 CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30 % da nota final.	30	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE11 CT1 CT4 CT5
Debate	A participación e intervención en clase, a realización dos supostos prácticos, a preparación, cando así proceda, das leccións teóricas... e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado para superar a materia ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NA PROBA DE RESPOSTA LONGA E NA PROBA PRÁCTICA FINAL, DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4,0 NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, PODENDO CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA	15	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE11 CT1 CT4 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA MAIO (Sistema de avaliación continua/sistema avaliación final)

DATA EXAMEN: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

a) Avaliación continua. Ao comenzo do curso, o alumnado deberá manifestar, a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar ao sistema de avaliación continua, o alumnado deberá acreditar asistencia a un 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

b) Avaliación final. Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e de carácter práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final.

CONVOCATORIA ORDINARIA XULLO

DATA EXAME: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Porén, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

DATA EXAME: aprobada na Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único examen escrito, de carácter teórico e práctico que representará o 100 % da nota final

---

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

SEMPERE NAVARRO ANTONIO , GALIANA MORENO JESÚS MARÍA, **Legislación Laboral y de Seguridad Social (Dúo)**, Aranzadi, últ. edición

GARCÍA NINET, J. I., (dir.), **MANUAL DE DERECHO SINDICAL**, Atelier, últ. edición

SALA FRANCO, T., **Derecho Sindical**, Tirant lo Blanch, últ. edición

VIDA SORIA, J., MONEREO PÉREZ, J.L., MOLINA NAVARRETE, C. y MORENO VIDA, M^a. N., **MANUAL DE DERECHO SINDICAL**, Comares, últ. edición

BAYLOS GRAU, A., **Sindicalismo y Derecho sindical**, 9^a Ed, Bomarzo, 2019

CABEZA PEREIRO, J., **Las elecciones sindicales**, Bomarzo, 2018

Dirección FRANCISCO VILA TIERNO Coordinación MARINA FERNÁNDEZ RAMÍREZ, **La respuesta normativa a la crisis laboral por el COVID-19**, Laborum, 2020

Bibliografía Complementaria

OJEDA AVILÉS, A., **Compendio de Derecho Sindical**, Tecnos, últ. edición

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito sindical I/V08G211V01502

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito da seguridade social I/V08G211V01402

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Dereito da seguridade social II/V08G211V01501

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

MODIFICACIÓNS NO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA:

MODALIDADE: (antiga redacción)

Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de

materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.

Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%.

Exame de preguntas de desenvolvemento

Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluíra entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento -curto ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.

Práctica de laboratorio

Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.

NOVA REDACCIÓN MODALIDADE (nova redacción)

Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.

A entrega dos supostos prácticos que se plantexen, fundamentalmente, e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado para superar a materia ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor ponderado sobre a cualificación final do 15%.

Exame de preguntas de desenvolvemento:

Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que se plantexará telemáticamente e que consistirá nunha serie de cuestionarios/preguntas plantexados a través da plataforma Faitic sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia nas súas respostas. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.

Práctica de laboratorio:

Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico que se plantexará telemáticamente e consistente na resolución, por escrito, dun ou varios supostos/casos prácticos/cuestionario no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.

MODIFICACIÓN SISTEMA AVALIACIÓN EXAME FINAL:

Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, que se plantexará telemáticamente, e que consistirá nunha serie de cuestionarios/preguntas plantexados a través da plataforma Faitic sobre os distintos epígrafes do programa, e un ou varios supostos de carácter práctico, sobre todos os contidos da materia. Este exame final representará o 100% da nota final.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Regulación administrativa da economía				
Materia	Regulación administrativa da economía			
Código	V08G211V01602			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Ruiz Ceniceros, Mauricio			
Profesorado	Lareo Jiménez, Jacinto Ruiz Ceniceros, Mauricio			
Correo-e	maruiz@uvigo.es			
Web				
Descrición	Estudo do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico-administrativas propias do Dereito da empresa xeral			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE4	Conocer de forma sistemática contenidos propios de la regulación administrativa de la economía manejando fuentes positivas, jurisprudenciales y doctrinales
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O/a estudante alcance unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico-administrativas propias do Dereito da empresa	CB3 CB5	CG1 CG3	CE4	CT5
O/a estudante manexe con soltura o sistema de fontes da materia obxecto de estudo	CB3 CB4 CB5	CG1 CG3	CE4	
O/a estudante resolva problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo	CB2 CB4	CG1 CG2 CG5		CT1 CT3 CT5

Contidos	
Tema	

- Tema 1: Técnicas de intervención nas actividades económicas dos particulares.
1. Da actividade de policía ao Estado regulador.
    - a. O concepto de policía e as súas manifestacións no Estado liberal.
    - b. O intervencionismo administrativo no Estado social.
    - c. Liberalización económica, desregulación e neoregulación.
  2. Finalidades da actividade de ordenación e control.
  3. Instrumentos de ordenación.
    - a. Leis e regulamentos: a reserva de lei en materia de policía e de regulación económica e a aplicación do principio de proporcionalidade.
    - b. Os plans.
    - c. A autoregulación técnica.
  4. Os instrumentos de control.
    - a. As autorizacións.
    - b. As potestades de vixilancia e inspección.
    - c. A imposición de obrigas mediante ordes.
    - d. O control mediante suministro de información.
    - e. Deberes de rexistro e documentais.
    - f. Comunicacións previas.
    - g. Declaracións responsables.
    - h. Evaluacións e auditorias.
    - i. Evaluación e acreditación por entidades privadas e supostos de autocontrol.
  5. Resolución de conflitos entre particulares pola Administración.
-

- Tema 2: Técnicas de promoción de actividades de interese para o desenvolvemento económico: as axudas públicas
1. Actividade de fomento e axudas públicas: concepto.
  2. Evolución histórica.
  3. Modalidade de axudas públicas e medidas de fomento.
  4. Principios xerais
    - a. Publicidade e transparencia.
    - b. Principios de concurrencia e obxectividade.
    - c. Principios de igualdade e non discriminación.
    - d. Principio de eficacia e eficiencia.
  5. O réxime das axudas no Dereito da Unión Europea.
    - a. Axudas propias e Fondos Estructurais.
    - b. Axudas outorgadas polos Estados e defensa da competencia.
  6. O réxime xeral das subvencións .
    - a. Requisitos e bases para o outorgamento das subvencións.
    - b. Cuestións de competencia: en especial, as subvencións do Estado en materia de competencia autonómica.
    - c. O beneficiario.
    - d. Financiación da subvención.
    - e. O procedemento de concesión.
    - f. Xustificación e xestión.
    - g. Reintegro da subvención.
-

- Tema 3: Actividade de prestación de servizo público. A actividade de regulación de servizos de interese xeral
1. Noción de servizo público.
    - a. O Estado social e a Escola do Servizo Público.
    - b. A crise do Estado social e a noción restrinxida do servizo público.
    - c. A actividade mercantil e industrial pública e os servizos privados de interese público.
  2. Os servizos de interese xeral.
    - a. A orixe do concepto.
    - b. Servizos de interese xeral e servizos de interese económico xeral.
    - c. Obrigas de servizo público e servizo universal.
    - d. Servizos non económicos.
  3. Os principios rectores do servizo público e de interese xeral.
    - a. Continuidade.
    - b. Mutabilidade.
    - c. Igualdade.
    - d. Calidade.
    - e. Asequibilidade.
  4. Os servizos públicos en senso estrito.
    - a. Creación do servizo.
    - b. Formas de xestión dos servizos públicos.
    - d. Dereitos e obrigas dos usuarios.
  5. Os servizos de interese económico xeral.
-

Tema 4: A contratación do sector público e a súa importancia na economía (I)

1. A contratación do sector público
  - a. Poder público e técnica convencional. Evolución histórica.
  - b. Elementos diferenciales coa contratación privada.
  - c. A evolución da lexislación sobre contratación administrativa.
  - d. O ámbito obxectivo. Negocios e contratos excluídos.
  - e. Clases ou delimitación dos tipos contractuais no sector público.
2. Réxime básico dos contratos do sector público.
  - a. Lexitimación da actividade contractual pública.
  - b. As partes.
  - c. Elementos estruturais do contrato: obxecto, causa, forma, duración.
  - d. O prezo e o valor dos contratos.
  - e. As garantías.
  - f. A invalidez da contratación administrativa.
  - g. O recurso especial en materia de contratación.
  - h. Competencia xurisdiccional.
3. Preparación e adxudicación dos contratos.
  - a. Expediente de preparación dos contratos.
  - b. Os pliegos de condicións xerais e particulares. As prescricións técnicas.
  - c. Os procedementos de adxudicación.
  - e. Sistemas para a racionalización da contratación das Administracións públicas.
  - f. Criterios de valoración das ofertas e ofertas temerarias.
  - g. Adxudicación do contrato.
  - h. A formalización do contrato. Documento administrativo ou notarial.

Tema 5: A contratación do sector público e a súa importancia na economía (II)

1. Distinción entre contratos administrativos e civís.
2. Oríxenes e panorámica comparativa sobre a división dos contratos administrativos e civís.
3. Os contratos administrativos como contratos civís deformados polo privilexio da decisión executiva.
4. As prerrogativas da Administración.
  - a. A posición de supremacía procesal.
  - b. A potestade interpretativa.
  - c. A potestade anulatória.
  - d. O ius variandi ou poder de modificación unilateral do obxecto do contrato e de suspender a execución.
  - e. Réxime de demora do contratista e poder sancionador da Administración.
  - f. A demora da Administración.
5. A extinción dos contratos administrativos.
  - a. O cumprimento.
  - b. A resolución.
6. A compensación ao réxime de privilexio da Administración. O dereito ao equilibrio económico.
7. Cesión dos contratos, subcontratación e pagos a subcontratistas e provedores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	52	88
Resolución de problemas de forma autónoma	15	33	48
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	13	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo
Resolución de problemas de forma autónoma	Desenvolverase as seguintes actividades coa finalidade de repasar ou profundizar nos contidos abordados nas sesións maxistras: resolución de supostos prácticos, problemas e exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación cos contidos da materia.

Resolución de problemas de forma autónoma Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación coa realización e desenvolvemento dos casos prácticos, exercicios e traballos propostos

Avaliación		Cualificación	Competencias Avaliadas			
	Descrición					
Resolución de problemas de forma autónoma	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	30	CB5	CG3	CG5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os/as alumnos/as deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	70	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG5	CE4	CT1 CT3 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para participar na avaliación continua será requisito indispensable que o/a estudante suba a súa ficha de estudante á plataforma TEMA antes de que conclúa o mes de setembro. Transcurrido dito prazo non se admitirán cambios sobre a desición de seguir ou non a avaliación continua. A cualificación obtida na avaliación continua manterase na segunda convocatoria do curso académico. Para superar a materia é preciso obter un aprobado entre o exame final e a avaliación continua. A cualificación máxima que pode obterse no exame final será de 7, sumándose á puntuación obtida no devandito exame á que correspondese na avaliación continua. Para que esta suma teña lugar será requisito imprescindible obter un mínimo de 3,5 sobre 7 no exame final.

En todas as convocatorias o exame final poderá consistir en probas prácticas (resolución de casos prácticos), e/ou probas de resposta curta, e/ou exame oral. Todo este tipo de probas serán de resposta curta e poderá consistir, no seu caso, no desenvolvemento da explicación dunha materia de forma pormenorizada. O que non se pedirá ao alumnado é o desenvolvemento total e méramente teórico dos contidos dun tema completo do programa.

Por acordo da Xunta de Facultade, os/as estudantes que non sigan a avaliación continua ou aqueles que faltasen a máis dun 15 por cento das sesións presenciais terán dereito a realizar: a) o exame final común; e b) un exame final teórico-práctico para completar o 100% da nota, distinto do anterior, no que se avaliará a adquisición de todas as competencias globais da materia.

Convocatoria extraordinaria fin de carreira: a) Tipo de exame: os/as estudantes realizarán un exame teórico-práctico sobre a totalidade dos contidos da materia; b) Sistema de avaliación: o 100% da calificación virá determinada polo resultado do exame teórico-práctico.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade e publicadas na Web: <http://cienciasxuridicasedotraballo.webs.uvigo.es> Non está permitido levar ao examen ningún dispositivo electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sánchez Morón, Miguel, **Derecho Administrativo, Parte General**, última, Tecnos,

Martín Rebollo, Luis, **Leyes Administrativas, volumen I y II**, última, Editorial Aranzadi, S.A.,

Fernández Ramos, Severiano; Gamero Casado, Eduardo, **Manual Básico de Derecho Administrativo**, última, Tecnos,

Parada Vázquez, Ramón, **Derecho Administrativo II**, última, UNED-Ediciones Académicas, S.L,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Economía laboral/V08G211V01505

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito administrativo/V08G211V01401

Dereito mercantil/V08G211V01303

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou

non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Se fose o caso, poderíase establecer un plan de continxencia que derivase nunha modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado asistiría ás aulas de forma presencial e outra parte seguiría as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono. Neste caso manteranse igualmente as metodoloxías, a atención personalizada e os sistemas de avaliación como se indica para a modalidade presencial, adaptando os grupos do alumnado e as quendas para cumprir coa normativa sanitaria que se estableza no seu momento.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito do emprego**

Materia	Dereito do emprego			
Código	V08G211V01701			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua impartición				
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Casas de Ron, José M ^a			
Profesorado	Airas Cotovad, Xurxo Anxo Casas de Ron, José M ^a Martínez Fernández, Rafael			
Correo-e	jipontevedra@mitramiss.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo das políticas territoriais de emprego, o Sistema Nacional de Emprego e as políticas activas de xerar emprego. Especial referencia ao tecido normativo e institucional do emprego en Galicia			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE28	Conocer las políticas de empleo y las organizaciones públicas encargadas de diseñar e implementar las políticas públicas de empleo
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno será capaz de elaborar a estratexia de recursos humanos nunha organización empresarial. Capacidade para intervir, dirixirse e recorrer ante as distintas Administracións Públicas e poder asesor sobre as medidas máis adecuadas para favorecer a incorporación ao emprego.	CB2 CG1 CE28 CT1 CB3 CG2 CT3 CB4 CG3 CT4 CB5 CG4 CT5 CG5

Contidos

Tema

<p>Tema I: Os ámbitos territoriais das políticas de emprego. Estrategia Europea para el empleo. Os dereitos fundamentais e o emprego</p>	<p>1. Os programas de OIT: coñecementos teóricos e prácticos e empregabilidade, emprego xuvenil e promoción do emprego. 2. A Unión Europea: a estratexia Europa 2020 e o crecemento integrador. As orientacións de emprego. Flexiseguridade. 3. A Constitución Española e os dereitos fundamentais e o emprego. As competencias estatais: a Lei 56/2003: definición e obxectivos da política de emprego. 4. Competencias autonómicas: as políticas activas de emprego. 5. A dimensión local da política de emprego.</p>
<p>Tema II: O mercado de traballo en España. O Sistema Nacional de Emprego (SNE).</p>	<p>1. Concepto e fins. O mercado de traballo en España: o demandante de emprego. 2. Órganos: a) A Conferencia Sectorial de Emprego e Asuntos Laborais. b) O Consello Xeral do SNE. 3. Instrumentos: a) A estratexia europea de emprego. b) O plan anual de política de emprego. c) O sistema de información. d) O plan nacional de reformas. 4. Funcións e principios do SNE. 5. O Servicio Público de Emprego Estatal. a) Natureza e rexime xurídico. b) Competencias e organización. 6. O Sistema de Garantía Xuvenil. 7. Os Servizos Públicos de Emprego das CC.AA: competencias. 8. Os servizos á cidadanía.</p>
<p>Tema III: A selección e colocación de traballadores A intermediación laboral</p>	<p>1. O Convenio 181 OIT. 2. Órganos e principios da intermediación laboral. 3. Referencia á recolocación [outplacement]. Obrigas das empresas nos casos de despedimento colectivo. 4. As axencias de colocación: autorización e funcionamento. 5. As empresas de selección de persoal. 6. Actuación das empresas de traballo temporal. 6. O Emprego no marco dixital e das novas tecnoloxías. 7. As empresas de servizos e multiservizos. 8. A economía colaborativa. 9. O traballo autónomo</p>
<p>Tema IV: Fomento da contratación: medidas comunitarias estatais e autonómicas. Modalidades de contratación. As políticas activas de emprego: definición. Fomento do emprego.</p>	<p>1. Concepto e principios das políticas activas de emprego. 2. Identificación de políticas activas de emprego. 3. a) Incentivos á contratación por conta allea e ao mantemento do emprego: normativa estatal. b) Incentivos fiscais, de Seguridade Social e subvencións: técnicas empregadas. 4. Incentivos ao autoemprego. 5. A Lei Orgánica 3/2007 (L.O.I.) e o emprego. Fomento da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes e da corresponsabilidade familiar: medidas estatais e autonómicas.</p>
<p>Tema V: As distintas formas de inserción no mercado de traballo. Emprego e empregabilidade de colectivos desfavorecidos.</p>	<p>1. Identificación de colectivos desfavorecidos. 2. As vítimas de violencia de xénero: o marco da LO 1/2004. 3. Traballadores con discapacidades: a) Os centros especiais de emprego. b) Contrato de fomento de emprego. c) Reservas, preferencias e outras medidas de fomento para a integración laboral. 4. Traballadores en situación de exclusión social. a) As empresas de inserción. b) Relacións laborais nestas empresas. 5. Fomento do emprego de traballadores de idade madura</p>
<p>Tema VI: O emprego e as formas de protección fronte ao desemprego. Coordinación entre políticas activas e pasivas de emprego e activación da prestación e do subsidio de desemprego</p>	<p>1. As obrigas de beneficiarios de prestacións e subsidios. a) A inscrición como demandantes de emprego. b) O compromiso de actividade. c) A obriga de aceptar oferta de colocación acaídas. d) Outras: traballos de colaboración social, programas de emprego... 2. Programas de emprego para desempregados. a) Capitalización da prestación. b) Compatibilidade do traballo coa prestación ou co subsidio. c) Substitución de traballadores en formación. d) Incentivo da mobilidade. e) Especialidades para traballadores novos. 3. A renda activa de inserción.</p>
<p>Tema VII: A formación profesional para o emprego.</p>	<p>1. Concepto e obxectivos. 2. Os certificados de profesionalidade e o repertorio nacional. 3. O Catálogo Nacional de cualificacións. 4. A conta de formación do traballador. 5. Accións formativas, impartición da formación e centros e entidades de formación: o RD 395/2007. 6. Tipos de formación: a formación de oferta e a formación de demanda. Permisos individuais de formación. O cheque formación.</p>
<p>Tema VIII: A capacidade para contratar A formación en alternancia co emprego.</p>	<p>1. Referencia aos contratos formativos. 2. A formación profesional dual: concepto e regulación. 3. Programas públicos de emprego-formación: as escolas-obradoiro, as casas de oficios e as unidades de promoción e desenvolvemento. 4. As bolsas e as prácticas profesionais: casuística, diferenza co contrato de traballo, dereitos das persoas bolseiras.</p>
<p>Tema IX: Organización e participación na formación profesional para o emprego.</p>	<p>1. A Fundación Tripartita para a Formación no Emprego. 2. Funcións do Consello Xeral do SNE. 3. Negociación colectiva e formación para o emprego: as comisións paritarias de formación. 4. O IV Acordo Nacional de Formación. 5. O II Acordo para o Emprego e a Negociación Colectiva (2012-2014): obxectivos do capítulo II.</p>
<p>Tema X: Tecido normativo e institucional do emprego en Galicia.</p>	<p>1. A estrutura orgánica e as competencias en materia de emprego: o Servizo Público de Emprego de Galicia. 2. Axudas e subvencións de fomento do emprego. 3. A Fundación Galega da Formación para o Traballo. 4. O Consello Galego de Formación Profesional e o Instituto Galego das Cualificacións. 5. Os plans de formación sectoriais e intersectoriais.</p>

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	8	42
Estudo de casos	15	15	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	30	31
Resolución de problemas e/ou exercicios	16	0	16
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Práctica de laboratorio	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Resolveranse todas as dúbidas expostas polos estudantes
Lección maxistral	Resolveranse todas as dúbidas expostas polos estudantes

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluíra entre 4 e 6 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.	30	CB4 CB5 CG5 CE28 CT5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.	25	CB2 CB4 CT3 CT5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB2 CB3 CG4 CT5

Práctica de laboratorio	<p>A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a elaboración de un traballo e a súa exposición pública, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 15%.</p> <p>EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPONSA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4.00. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, QUE SE APLICARÁ MESMA REGRA</p>	15
-------------------------	--	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA DECEMBRO/XANEIRO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final)

a) Avaliación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases teóricas e prácticas.

En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final (60 por 100 parte teórica e 40 por 100 parte práctica).

CONVOCATORIA ORDINARIA DO MES DE XULLO:

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de decembro/xaneiro, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Porén, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARRREIRA

Na convocatoria FIN DE CARRREIRA o/a alumno/a será avaliado nun único examen escrito, de carácter teórico e práctico que representará o 100 % da nota final

---

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

1. CALVO GALLEGOS, J. y MORALES ORTEGA, J.M. (coords.) y RODRÍGUEZ-PIÑERO ROYO, M. (dir.), **Lecciones de Derecho del Empleo**, Tecnos, última edición
2. MERCADER UGUINA, J.R. (dir.), **Esquemas de Derecho del Empleo**, Tirant Lo Blanch, última edición
3. MONEREO PÉREZ, J.L. (dir.), **El Estatuto Jurídico del Empleo**, Comares, última edición
4. MONEREO PEREZ, J.L. Y OTROS, **Manual de política y derecho del empleo**, Tecnos, última edición
5. SARAGOSSÁ y SARAGOSSÁ, J.V., LÓPEZ GANDÍA, J., LÓPEZ i MORA, F., **Derecho del Empleo**, Tirant Lo Blanch, última edición
6. CASAS BAAMONDE, **Manual de Derecho del Trabajo**, Civitas, última edición
- CABEZA PEREIRO, J. y BALLESTER PASTOR, M^a. A., **La estrategia Europea para el Empleo 2020 y sus repercusiones en el ámbito jurídico laboral español**, Ministerio de Trabajo, última edición
- (coords. CABEZA PEREIRO, J. y CARDONA RUBERT, M.B., **Políticas sociolaborales**, Aranzadi, última edición

---

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS

No caso de que as condicións sanitarias obriguen a suspender a docencia presencial, continuarase a docencia de maneira virtual a través da plataforma de Teledocencia Faitic e das aulas vituais da Universidade de Vigo. Na medida do posible os contidos da materia non se alterarán e, se fose necesaria bibliografía adicional, o profesorado a porá a disposición do alumnado en Faitic. Os estudantes serán atendidos de maneira personalizada a través do correo electrónico ou ben de titorías virtuais.

ADAPTACIÓN DE LA EVALUACIÓN

A avaliación poderá ser adaptada, tendo sempre en conta o obxectivo de favorecer a aprendizaxe do alumnado. As adaptacións dependerán do momento no que se produza a cancelación da docencia presencial. En todo caso, conservaranse as notas obtidas en probas presenciais ou ben na asistencia e participación nas clases.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito financeiro e tributario II**

Materia	Dereito financeiro e tributario II			
Código	V08G211V01702			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OB	Curso 4	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Barreiro Carril, María Cruz			
Profesorado	Barreiro Carril, María Cruz			
Correo-e	mcruzbarreiro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
--------	--

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Contidos

Tema	
I. INTRODUCCIÓN AO SISTEMA TRIBUTARIO.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Imposición Estatal: Impostos directos e indirectos. 2. Imposición Autonómica: Impostos cedidos e propios. As taxas autonómicas. 3. Imposición local.
II. O IMPOSTO SOBRE A RENDA DAS PERSOAS FÍSICAS.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Natureza e ámbito de aplicación. 2. O feito imponible. 3. O suxeito pasivo. 4. Determinación da renda. 5. A base imponible xeneral e do aforro. 6. A determinación da cota. 7. Réximes especiais. 8. Xestión do imposto.
III. O IMPOSTO SOBRE SOCIEDADES.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Natureza e ámbito de aplicación. 2. O feito imponible. 3. Os suxeitos pasivos. 4. A base imponible e os axustes. 5. As reducións de base imponible. 6. Tipos de gravame e cota. 7. Incentivos fiscais para empresas de reducida dimensión e outros réximes especiais. 8. A xestión do imposto.
IV. O IMPOSTO SOBRE O VALOR ENGADIDO.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Natureza e ámbito de aplicación. 2. Os feitos impositivos. 3. Lugar de realización do feito imponible e de feito. 4. Os suxeitos pasivos. 5. A repercusión do imposto. 6. A dedución e a regra da prorrata. 7. Devolucións. 8. Réximes especiais. 9. A xestión do imposto.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	35	55	90

Presentación	1	0	1
Seminario	15	30	45
Aprendizaxe-servizo	10	10	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Presentación	Asistencia participativa nas clases maxistras e nos seminarios, de forma que o alumnado non se limite a ser un mero espectador senón que responda ás preguntas formuladas polo profesorado, mostre o seu interese por aclarar conceptos e supostos de aplicación das normas tributarias á realidade máis cercana.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Aprendizaxe-servizo	Os alumnos poderán participar voluntariamente en actividades tutorizadas de aprendizaxe servizo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas.
Seminario	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas.
Aprendizaxe-servizo	As persoas que opten por este sistema contarán coa implicación do profesorado para acadar con éxito o obxectivo proposto

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminario	A asistencia participativa a clases e seminarios terá relevancia na nota final.	10	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nos Seminarios realizaranse probas de resposta curta ou test exclusivamente aos alumnos que se sometan a avaliación continua. A nota media dos distintos exames de resposta curta constituirán o 20% da nota final dos devanditos alumnos.	20	
Exame de preguntas obxectivas	Proba final que consta de dúas partes: unha práctica escrita (na que o alumno terá que resolver un ou varios casos prácticos), e unha teórica escrita (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia). Para os alumnos que se someten ao sistema de avaliación continua esta proba representará o 70% da súa nota final. Para os alumnos que NON se someten ao sistema de avaliación continua, a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico escrito e o 30% pola cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliación continua.	70	

Outros comentarios sobre a Avaliación

1.- Ao comezo do cuadrimestre, o alumno deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua e non poderá cambiar o sistema de avaliación máis tarde e durante ese curso.

Estudantes de avaliación continua: asistirán regularmente á clase, que terá un control aleatorio.

2.- O alumno que se acolla ao sistema de avaliación continua será avaliado segundo os criterios indicados arriba:

Proba final (70%), probas de resposta curta (20%) e participación activa e de calidade (10%).

Na proba final, o exame escrito de teoría representará o 80% da nota e o práctico escrito representará o 20%.

As persoas que opten por participar voluntariamente en actividades de aprendizaxe servizo, no marco da avaliación continua, serán avaliadas a través dun dictame de actividade entregado antes da finalización da proba final cunha nota que significará o 10% da nota. Isto significa que nese caso a proba final terá un valor máximo do 60%. A aplicación desta metodoloxía está suxeita á aprobación do Proxecto ApS. En calquera caso, o alumnado deberá obter unha nota mínimo de 4 de cada 10 na proba final para que as cualificacións obtidas a través do sistema de avaliación continua

sexan tidas en conta. De non acadarse esta nota mínima, a nota que se reflectirá na acta será a correspondente á do exame.

A citada proba final terá lugar na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021-2022.

3.- As persoas que NON sexan sometidas á avaliación continua realizarán unha única proba final na que serán avaliadas todas as competencias da materia e que constará de dúas partes: un exame teórico escrito, que suporá o 70% do teu puntuación final; e un exame práctico escrito, que suporá o 30% da nota final. Ambos serán diferentes ao leavado a cabo polos estudantes sometidos a avaliación continua. A citada proba final terá lugar na data, lugar e hora especificado no calendario oficial aprobado para tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021-2022.

SEGUNDA OPORTUNIDADE DE EXAME:1.- No exame de xuño / xullo só haberá unha proba final, que constará de dúas partes: unha práctica escrita (na que se resolverá un ou máis casos prácticos) e un teórico escrito (no que se formularán diferentes preguntas sobre o tema). A citada proba final terá lugar na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021-2022.

2.- As persoas que se someteron ao sistema de avaliación continua manterán a nota obtida no curso e iso representará o 30% da súa puntuación total (20% das probas de resposta curta e 10% da participación activa e calidade). O 70% da nota restante procederá da citada proba final. Nesta proba final, a teoría significará o 80% da nota e o práctico, por escrito, o 20%. En calquera caso, o estudiantado deberá obter unha nota mínima de 4 sobre 10 nesa proba final para que as cualificacións obtidas a través do sistema de avaliación continua sexan tidas en conta. Se non se consegue esta cualificación mínima, a cualificación que se reflectirá na acta será a correspondente ao exame. Para os estudantes que se someteron ao sistema de avaliación continua e que nonsuperar a proba final, nin na primeira nin na segunda oportunidade de exame, a cualificación obtida a través da devandita avaliación continua pódese manter no curso seguinte.3.- Para os alumnos que NON sexan sometidos á avaliación continua, a súa cualificación estará constituída polo 70% do nota obtida no exame teórico e o 30% da nota obtida no exame práctico escrito. Ambas probas avaliarán todas as competencias da materia. A proba práctica escrita será diferente á realizada polas persoas sometidas á avaliación continua.

CONVOCATORIA FIN DE CARRERA: o exame final (que representará o 100 % da nota final) será unha proba escrita en dúas partes, teórico e práctico. Esta nota estará composta polo 70% da nota obtida no exame teórico e o 30% da nota obtida na proba práctica.

Nesta convocatoria "fin de carrera" no se terá en conta a calificación que o estudiantado puidera ter obtido no curso anterior.

O exame terá lugar na data, lugar e hora especificada no calendario oficial aprobado a tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso académico 2021-2022.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MALVÁREZ PASCUAL, L; MARTÍNEZ GÁLVEZ, P; RAMÍREZ GÓMEZ, S; SANCHEZ PINO, A.J., **Régimen Fiscal de la Empresa**, Última ed., Tecnos,

MERINO JARA, I. (Dir.), **Derecho tributario. Parte especial. Lecciones adaptadas al EEES**, Última ed., Tecnos,

PÉREZ ROYO, F. (Dir.), **Curso de Derecho Tributario: Parte Especial**, 12ª ed., Tecnos, 2018

Legislación Básica del Sistema Tributario Español, Última edición, Tecnos, 2018

Código tributario, Última edición, Thomson-Reuters Aranzadi, 2018

Bibliografía Complementaria

CAYÓN GALIARDO, A., TEJERIZO LÓPEZ, J. M., MARTIN QUERALT, J., **Manual de Derecho tributario. Parte especial**, Última ed., Aranzadi,

CAZORLA PRIETO, L. M., CHICO DE LA CÁMARA, P. (Dirs.), **Introducción al sistema tributario español**, Última ed., Aranzadi,

MÁLVAR PASCUAL, L. A., RAMÍREZ GÓMEZ, S., SÁNCHEZ PINO, A.J., **Lecciones del sistema fiscal español**, Última ed., Tecnos,

MELLADO BENAVENTE, F., ARGENTE ÁLVAREZ, J., **Manual práctico sobre el Impuesto sobre Sociedades**, Última ed., CISS,

PITA GRANDAL, A. Mª.(Coordinadora), **Estudios sobre la financiación de los puertos**, 1ª ed., Marcial Pons, 2017

MULEIRO PARADA, L. M., **La determinación objetiva: IRPF e IVA**, 1ª ed., Marcial Pons, 2009

BARREIRO CARRIL, Mª. C., **Los impuestos directos y el Derecho de la Unión Europea. La armonización realizada por el TJUE**, 1ª ed., IEF, 2012

RAMOS PRIETO, J. (Coord.), **Erosión de la base imponible y traslado de beneficios: estudios sobre el plan BEPS de la OCDE**, 1ª ed., Thomson-Reuters Aranzadi, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Práctica Fiscal/V08G211V01908

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito financeiro e tributario I/V08G211V01504

Plan de Continxencias

Descrición

DOCENCIA:

No caso de que a docencia non se poida desenvolver de maneira presencial por razóns sanitarias, as clases serán impartidas de xeito remoto a través das aulas virtuais e co apoio da plataforma de Teledocencia Faitic.

As sesións maxistras e seminarios prácticos serán impartidos polos profesores responsables empregando o complemento de Aula Virtual habilitado no remoto Campus da Universidade de Vigo. O profesorado estará dispoñible para apoiar a resolución de dúbidas e as sesións de titoría realizaranse por medios telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia), baixo a modalidade de concertación previa. Para os seminarios, dende a plataforma Faitic proporcionaráselle ao estudantado unha serie de supostos prácticos cunha semana de antelación que terán que ser preparados pola súa conta para a sesión correspondente. A través da aula virtual o profesor levará a cabo unha explicación dos supostos prácticos plantexados e farase unha posta en común entre o profesor e os alumnos para establecer as pautas de solución, o que permitirá verificar a adquisición das habilidades correspondentes e a asimilación de contidos.

A avaliación continua realizarase de acordo co disposto na guía docente e o cronograma, establecendo como medios para avaliar as competencias do alumnado as actividades descritas a continuación. As probas de avaliación continua realizaranse a través da plataforma Faitic segundo o indicado no cronograma. Por outra banda, as entregas dos casos prácticos indicados faranse ao profesor responsable e valoraranse para os efectos da cualificación da avaliación continua, de acordo co disposto na guía docente. Así mesmo, para a avaliación continua valorarase a participación activa e de calidade do alumnado, segundo o establecido na guía docente.

EXAME:

Cando as razóns sanitarias impidan a celebración dos exames de forma presencial, o exame final realizarase segundo o establecido na guía docente e constará de: 1) Un exame práctico por escrito para o que se utilizará a plataforma Faitic cun sistema de tempo controlado que garanta que o traballo se realice individualmente e 2) Un exame de teoría escrito para o que se empregará o campus remoto. A avaliación continua e os exames realizados ponderaranse na nota final segundo o establecido na guía docente da materia

---

DATOS IDENTIFICATIVOS**Introducción ao dereito procesual**

Materia	Introducción ao dereito procesual			
Código	V08G211V01703			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Cachaldora Calderón, Xosé Antón			
Profesorado	Cachaldora Calderón, Xosé Antón			
Correo-e	xacachal@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A parte xeral do Dereito Procesual Laboral pretende asegurar que o alumno interiorice os conceptos básicos do proceso e as institucións que o forman. Este coñecemento permitirá que comprenda o sistema, os principios que o rexen e os mecanismos básicos do proceso, para que poida abordar as chamadas modalidades procesuais nas que se concreta o proceso laboral por diversos obxectos de procedemento.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaxe continuado e autónomo que permita a actualización de coñecementos en el exercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaxe continuo de nuevas tecnologías aplicables al exercicio profesional
CG5	Capacidade para desenvolver su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales e al código deontológico profesional
CE13	Conocer el organigrama jurisdiccional español, la organización e funciones del personal jurisdiccional e del personal al servicio de la Administración de justicia, así como las instituciones básicas del proceso laboral
CT1	Capacidade de análise e síntesis para la elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo e capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como ciudadano e como profesional, respetando la diversidad e multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado e relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecemento polos estudantes da organización xudicial do estado español, da organización e funcións do persoal xurisdiccional e do persoal o servizo da administración de xustiza, así como das institucións básicas do proceso laboral	CB2	CG1	CE13	CT1
	CB3	CG2		CT3
	CB4	CG3		CT4
	CB5	CG4		CT5
		CG5		
Nova	CB2	CG1	CE13	CT1
	CB3	CG2		CT3
	CB4	CG3		CT4
	CB5	CG4		CT5
		CG5		

Contidos

Tema

PRIMEIRA PARTE: INTRODUCCION O PROCESO LABORAL	<p>LECCIÓN 1: EL DERECHO PROCESAL: CONCEPTO Y CARACTERES.</p> <p>LECCIÓN 2. JURISDICCIÓN</p> <p>LECCIÓN 3. ÓRGANOS XURISDICCIONAIS. XURISDICCIÓN E COMPETENZA DOS ORGANSO DO ORDEN SOCIAL.</p> <p>LECCIÓN 4. TUTELA XUDICIAL</p> <p>LECCIÓN 5: O PROCESO</p> <p>LECCIÓN 6: AS PARTES PROCESUAIS.</p> <p>LECCIÓN 7: OS ACTOS PROCESUAIS.</p>
SEGUNDA PARTE: O PROCESO LABORAL ORDINARIO E O MONITORIO	<p>LECCIÓN 8: ACTOS PREVIOS O PROCESO.</p> <p>LECCIÓN 9: OBXECTO DO PROCESO.</p> <p>LECCIÓN 10: INICIO DO PROCESO.</p> <p>LECCIÓN 11: ACTOS DE CONCILIACIÓN E XUIZO.</p> <p>LECCIÓN 12: A PROBA.</p> <p>LECCIÓN 13: A TERMINACIÓN DA INSTANCIA.</p> <p>LECCIÓN 14: OS RECURSOS.</p> <p>LECCIÓN 15: A EXECUCIÓN DAS RESOLUCIONS XUDICIAIS.</p> <p>LECCIÓN 16: AS MEDIDAS CAUTELARES.</p> <p>LECCIÓN 17: O MONITORIO LABORAL.</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	35.5	62.5	98
Seminario	14	34	48
Exame de preguntas obxectivas	1.5	0	1.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, conapoio en material e na lei. Intentar a interiorización racional da materia.
Seminario	O que se quere é que o alumno coñeza a realidade mediante a realización de actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos, con sentido eminentemente práctico, que permitan afondar e complementar a formación teórica, facilitando a súa comprensión

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O profesor facilitará un horario de titorías ás que poderá acudir ao alumnado individualmente ou en grupos reducidos para consultar dúbidas e cuestións ao fío do estudado nas clases teóricas e prácticas.
Seminario	Seguirase o mesmo sistema anterior pero con grupos máis amplos.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Exame de preguntas obxectivas	Os alumnos deberán resolver durante o curso, nos días previamente fixados, dous cuestionarios tipo test de polo menos 20 preguntas, con desconto por erro (0,25). No total da calificación, estes exames tipo test representarán un 20%, é dicir 10% cada un deles.	20	CB2 CB3 CB5	CG1 CG3 CG4	CT3 CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de probas, farase un examen teórico escrito, que comprende toda a materia. Haberá posibilidade de examen oral a aqueles alumnos que o desexen. Para superar a asignatura é necesario obter neste examen como mínimo unha cualificación de 5.	50	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4	CT1 CT3 CT5
Estudo de casos	O alumnado terá que superar un exercicio práctico sobre cuestións semellantes as prantexadas nos seminarios. O exercizo puntuarase de xeito ponderado con até un 30% de sobre o total da cualificación.	30	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG5	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Evaluación continua: a superación da materia esixirá, en todo caso, que nos exámes teórico e práctico os alumnos obteñan unha cualificación mínima de 5 . Para os alumnos que decidan segui-la evaluación continua, en ningún caso se sumarán as cualificacións obtidas nos exámenes tipo test se non teñen aprobado e se non se obtén esa nota mínima de 5 nos exames teórico e práctico.

Sistema evaluación final: único examen co contido teórico e práctico sobre un máximo de 10 (80 % a parte teórica e 20% a parte práctica), debe superarse cada parte para aprobar a asignatura.

Evaluación de xullo: a nota obtida na evaluación continua nos exames test e no exame práctico se conserva para a convocatoria o mes de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BOE, **LEY REGULADORA DE LA JURISDICCION SOCIAL. COMENTADA CON JURISPRUDENCIA SISTEMATIZADA Y CONCORDANCIA**, última edición, CONSOLIDADA

Bibliografía Complementaria

MONTERO AROCA, J.,, **Introducción al proceso laboral**, última edición, Marcial Pons, ULTIMA ED

ALBIOL MONTESINOS, I., **Derecho Procesal Laboral**, última edición, TIRANT LO BLANCH, ULTIMA ED

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen.

Na medida do posible manterase a clase maxistral no parte teórica, e a resolución de casos e supostos prácticos na parte práctica.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Se non fora posible a docencia presencial, esta substituíríase polo uso da ferramenta Faitic

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Mediante correo electrónico e, subsidiariamente, mediante videollamada.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non hai modificacións

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

As probas realizadas baremaranse segundo o criterio xeral exposto con anterioridade.

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

As probas pendentes de realizar se realizarán a través da ferramenta Faitic, e baremaranse segundo o criterio xeral xa exposto.

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo autónomo**

Materia	Traballo autónomo			
Código	V08G211V01704			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua impartición				
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	de Cominges Cáceres, Javier			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	(*)Estudio del Derecho del Trabajo autónomo, su régimen profesional, sus derechos colectivos, su protección social y sus actos de encuadramiento.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG5	Capacidade para desenvolver su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE29	Ser capaz de desenvolver un traballo de investigación escrito, presentarlo oralmente en público, aplicando los conocimientos adquiridos durante los estudos de Grao de RRL y RRHH
CT1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadano e como profesional, respetando a diversidade e multiculturalidade
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno ten a capacidade de valorar a situación do traballo autónomo e xestionar os seus intereses	CB2 CG1 CE29 CT1
	CB3 CG2 CT4
	CB4 CG3 CT5
	CB5 CG5

Contidos

Tema

TEMA 1.- O traballo autónomo: ámbito subjetivo e obxectivo

- 1.- Introducción
- 2.- Definición do traballo autónomo e as súas fronteiras co traballo subordinado.
- 3.- A Lei 20/2007: sistemática, aspectos xerais e desenvolvemento regulamentario.

TEMA 2.- O ámbito subjetivo da LETA.

- 1.- O traballador autónomo común: inclusións e exclusións legais.
- 2.- O traballador autónomo economicamente dependente (TRADE).
- 3.- Fontes reguladoras do traballo autónomo

TEMA 3. Réxime profesional do traballador autónomo: o traballador autónomo común e o traballador autónomo economicamente dependente

- 1.- Dereitos dos traballadores autónomos.
- 2.- Deberes dos traballadores autónomos.
- 3.- O contrato de traballador autónomo común: a) Forma e duración; b) Garantías económicas; c) Extinción.
- 4.- Breve referencia á prevención de riscos laborais na LETA.

TEMA 4.- O réxime profesional do TRADE.

- 1.- Condicións do traballo do autónomo dependente.
- 2.- O contrato entre o traballador autónomo dependente e o cliente:
  - 2.1 Duración, forma e contido.
  - 2.2 Rexistro e información sobre os contratos.
  - 2.3 Xornada e descansos.
  - 2.4 Interrupcións da prestación do autónomo dependente.
  - 2.5 Extinción do contrato e indemnización.
- 3.- Adaptación dos contratos subscritos con anterioridade á LETA.
- 4.- Supostos especiais: Transportistas, axentes de seguro e axentes comerciais.
- 5.- Tutela xudicial e extraxudicial dos autónomos dependentes.

TEMA 5. Dereitos colectivos do traballador autónomo

- 1.- Dereitos de asociación dos traballadores autónomos.
- 2.- Asociacións profesionais de traballadores autónomos.
- 3.- O Consello do Traballo Autónomo.
- 4.- Os acordos de interese profesional.

TEMA 6. Protección social do traballador autónomo

1. A seguridade social dos traballadores autónomos.
  - 1.1.- Evolución normativa.
  - 1.2.- Reformas introducidas pola LETA.

TEMA 7. Campo de aplicación do réxime especial de traballadores autónomos.

- 7.1.- Requisitos Xerais.
- 7.2.- Suxeitos incluídos.
- 7.3.- Suxeitos excluídos.

TEMA 8. Actos de encuadramiento e a cotización no RETA.

- 8.1.- Os actos de encuadramiento: afiliación, altas e baixas.
- 8.2.- A cotización no RETA.

TEMA 9. A acción protectora do RETA.

- 9.1.- Contingencias protexidas. Réxime xurídico das prestacións.
- 9.2.- Prestacións do RETA.

TEMA 10. A prevención de riscos laborais dos traballadores autónomos.

- 10.1.- O ámbito de aplicación da Lei de Prevención de Riscos Laborais e o traballo autónomo.
- 10.2.- Especial referencia aos supostos de coordinación de actividades empresariais.

TEMA 11. Fomento e promoción do traballador autónomo

- 1.- A política de emprego e o seu incidencia sobre o traballo autónomo.
- 2.- Medidas públicas a favor do emprego autónomo.
  - a) Melloras na cotización á Seguridade Social.
  - b) Subvencións económicas de fomento do emprego.
  - c) A capitalización da prestación por desemprego.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	15	10	25
Lección maxistral	36	0	36
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	30	32
Exame de preguntas obxectivas	2	20	22
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	20	21
Práctica de laboratorio	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Busca, lectura e traballo de documentación, previo ás clases ou prácticas de laboratorio, que realiza o alumnado de forma autónoma
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas, conversacións e aclaracións das dúbidas que o profesor ten cos seus alumnos para o asesoramento e desenvolvemento das diferentes actividades nas que se estrutura a materia e o proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Entrevistas, conversacións e aclaracións das dúbidas que o profesor ten cos seus alumnos para o asesoramento e desenvolvemento das diferentes actividades nas que se estrutura a materia e o proceso de aprendizaxe.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluírá un máximo de 5 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión talla ou promedio. A cualificación obtida nesta proba supoñerá o 30 % da nota final.	30	CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG3 CT1 CT4 CT5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test supoñerá un 10% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia. Total 20%.	20	CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG3 CT1 CT5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta supoñerá o 25 % da nota final.	25	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CT1 CT4 CT5
Práctica de laboratorio	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 25%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPONDA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4.00 SOBRE 10 POSIBLES. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA.	25		

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA COMÚN DECEMBRO/XANEIRO (Sistema de avaliación continua/sistema avaliación final)

a) Avaliación continua. Ao comezo do cuatrimestre, o alumnado deberá manifestar, a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar ao sistema de avaliación continua, o alumnado deberá acreditar asistencia a un 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

b) Avaliación final. Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e de carácter práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final. Sendo o 60% a parte teórica e un 40% a parte práctica.

CONVOCATORIA COMÚN XULLO

Si o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria común do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, si non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/teríaa que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA

Na convocatoria fin de carreira o/a alumno/seraa evaluado nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final, sendo un 65% a teoría e un 35% a práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BARRIOS BAUDOR, G. y ALZAGA RUÍZ, I. (dirs.), **Tratado del Trabajo Autónomo**, Última edición, Thomson-Aranzadi, Última edición

MORGADO PANADERO, P., ÁVILA DE LA TORRE, A. y BAZ TEJEDOR, J. A., **Lecciones sobre trabajo autónomo y economía social**, Última edición, Tirant Lo Blanch, Última edición

Bibliografía Complementaria

LOUSADA AROCHENA, F, **Derechos colectivos del trabajo autónomo**, Bomarzo, 2008

PÉREZ REY, J, **El régimen profesional del trabajo autónomo económicamente dependiente.**, 2016, Bomarzo, 2016

MONEREO PÉREZ, JL Y FDEZ AVILÉS, JA, **Los derechos de protección social de los trabajadores autónomos**, Comares, 2009

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Con respecto á docencia, realizarase a través do campus remoto mediante o aula virtual

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Con respecto a avalización, realizarase a través de faitic e do correo electrónico

---

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prevención de riscos laborais**

Materia	Prevención de riscos laborais			
Código	V08G211V01705			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Fernández Docampo, María Belén			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	A materia Prevención de riscos laborais ten por finalidade o coñecemento do marco xurídico da prevención de riscos laborais, os conceptos básicos de saúde laboral, a política pública de prevención de riscos, así como prevención de riscos laborais na empresa			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE12	Conocer el marco jurídico de la prevención de riesgos laborales, los conceptos básicos de salud laboral y la política pública de prevención
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidade y multiculturalidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacidade para xestionar -como asesor externo ou propio- a prevención de riscos laborais nas pequenas e medianas empresas	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE12 CT4

Contidos

Tema	
LECCIÓN 1. INTRODUCCION: O TRABALLO COMO FACTOR CREADOR DE RISCOS E A FORMACIÓN HISTÓRICA DO DEREITO DA SEGURIDADE E SAÚDE NO TRABALLO.	I. -O TRABALLO COMO FACTOR CREADOR DE RISCOS. I. O risco laboral. II. A resposta da sociedade: a saúde laboral e o Dereito da prevención de riscos laborais II. -FORMACIÓN HISTÓRICA DO DEREITO DA SEGURIDADE E SAÚDE NO TRABALLO. I. Antecedentes: o traballo no século XIX. II. O Dereito industrial. III. A teoría do risco profesional e o seu aseguramento.

LECCIÓN 2. NORMATIVA DE SEGURIDADE E SAÚDE NO TRABALLO.

- I. -CONTEXTO NORMATIVO INTERNACIONAL E COMUNITARIO DA SEGURIDADE E SAÚDE NO TRABALLO.
  - I. Os instrumentos normativos da Organización Internacional do Traballo. Especial referencia ao Convenio OIT nº 155.
  - II. As Directivas comunitarias. Especial referencia á Directiva 89/391/CEE e directivas específicas. A política comunitaria vixente
- II. -NORMATIVA INTERNA.
  - I. Normativa preconstitucional. As Ordenanzas sectoriais. A Ordenanza Xeral de Seguridade e Hixiene no traballo.
  - II. A Constitución e o art. 19 ET
  - III. A Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais. Xénese.
    - Desenvolvemento regulamentario. O Regulamento dos servizos de prevención. A normativa anterior vixente.
    - IV. A prevención de riscos laborais na negociación colectiva.
  - IV. -ÁMBITO DE APLICACIÓN DA NORMATIVA PREVENTIVA.
    - I. Alcance universal da normativa preventiva.
    - II. Supostos incluídos e supostos especiais de inclusión
    - III. Supostos excluídos.
    - IV. Situacións especiais

LECCIÓN 3. A POLÍTICA DE PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS. O PAPEL DAS ADMINISTRACIÓN PÚBLICAS.

- A POLITICA DE PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS
- I. Obxectivos, medios e principios inspiradores.
  - II. Órganos comunitarios. Os comités consultivos. A Axencia Europea para a Seguridade e a Saúde no traballo.
  - III. Órganos estatais. O Instituto Nacional de Seguridade e Hixiene no traballo. A Comisión Nacional de Seguridade e Saúde no traballo. A Inspección de Traballo e Seguridade Social. Outras institucións.
  - IV. -Organismos das CC.AA.

LECCIÓN 4. A PROTECCIÓN DA SAUDE DOS TRABALLADORES

- A SAÚDE DOS TRABALLADORES.
- I. O deber empresarial de garantir a vixilancia periódica da saúde.
  - II. Os instrumentos de vixilancia da saúde.
  - III. Os dereitos da persoa como límite á vixilancia da saúde do traballador. O acceso á información médica.
- SUPOSTOS ESPECIAIS DE PROTECCIÓN
- I. A protección dos traballadores especialmente sensibles a determinados riscos.
  - II. A protección dos menores.
  - III. A seguridade e a saúde no traballo en supostos de contratación temporal, duración determinada e ETTs.
- A PROTECCIÓN DA MATERNIDADE
- I. A protección do embarazo. Adaptación do posto de traballo. Cambio de posto de traballo. Suspensión por risco durante o embarazo. Referencia á acción protectora da Seguridade Social.
  - II. A protección do parto. A suspensión por parto. Referencia á acción protectora da Seguridade Social.
  - III. A protección da lactación.

LECCIÓN 5. OS DEBERES EMPRESARIAS DE PROTECCIÓN.

- A PREVENCIÓN NA EMPRESA.
- I. O dereito dos traballadores á protección eficaz da seguridade e saúde no traballo.
  - II. O deber empresarial de protección dos traballadores.
    - Extensión e contido.
    - Natureza xurídica do deber de seguridade.
  - III. O deber de seguridade empresarial e a estrutura xerárquica da empresa.
  - IV. Os principios da acción preventiva.

LECCIÓN 6. OS SISTEMAS DE PREVENCIÓN NA EMPRESA.

SISTEMAS DE PREVENCIÓN NA EMPRESA.

- I. A asunción directa polo empresario do deber de prevención.
- II. A designación empresarial dos traballadores encargados da prevención.
- III. Os servizos de prevención.

Actuación preventiva das mutuas de accidentes de traballo e enfermidades profesionais.

Presenza dos recursos preventivos no centro de traballo.

A COORDINACIÓN PREVENTIVA EN SUPOSTOS DE PLURALIDADE EMPRESARIAL NUN MESMO CENTRO DE TRABALLO.

I. A cooperación e coordinación recíproca de actividades empresariais preventivas.

II. As obrigas do empresario titular do centro de traballo.

III. Contratas e subcontratas de obras e servizos: o deber de vixilancia do empresario principal. As obrigas Informativas.

A participación dos traballadores autónomos.

Os fabricantes, importadores e subministradores.

LECCIÓN 7. DEBERES E PARTICIPACIÓN DOS TRABALLADORES NA PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS.

OS DEBERES DOS TRABALLADORES EN SEGURIDADE E SAÚDE NO TRABALLO.

I. O deber xeral de velar pola seguridade e saúde no traballo.

II. Deberes instrumentais. O deber de autoprotección. O deber de obediencia. O deber de colaboración. Outros deberes.

III. Consecuencias do incumprimento: o poder sancionador do empresario.

REPRESENTACIÓN E PARTICIPACIÓN DOS TRABALLADORES NA LEI DE PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS.

I. O deber de información e consulta empresarial aos traballadores.

II. O dereito de participación.

III. A representación dos traballadores. Representación unitaria e sindical.

Os delegados de prevención. O comité de seguridade e saúde.

LECCIÓN 8. A RESPONSABILIDADE EMPRESARIAL Y O REXIMEN XURIDICO SANCIONADOR.

O RÉXIME XURÍDICO SANCIONADOR.

I. O réxime de responsabilidades empresariais por incumprimento da normativa de prevención de riscos laborais.

II. As infraccións administrativas preventivas: leves, graves e moi graves.

III. A sanción económica: alcance e criterios de graduación.

Sancións especiais e sancións accesorias.

Procedemento sancionador.

OUTRAS RESPONSABILIDADES.

I. Responsabilidade penal.

II. Responsabilidade civil ou patrimonial. Responsabilidade contractual.

Responsabilidade extracontractual. Responsabilidade civil derivada do delito.

III. A recarga de prestacións.

IV. Concorrenza e articulación de responsabilidades.

SUPOSTOS ESPECIAIS DE RESPONSABILIDADE.

I. Contratas e subcontratas de obras e servizos.

II. As empresas de traballo temporal.

III. A situación especial da administración pública.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Estudo de casos	13	0	13
Exame de preguntas obxectivas	1	21	22
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	34	35
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	42	44

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudio, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.
Estudo de casos	Plantexamento e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentencias, etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Lección maxistral	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación cos contidos da materia impartidos durante as sesións maxistrais.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final (é dicir, un 30% entre os dous). En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB2 CG1 CG2 CG5 CT4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Neste apartado se avaliará a resolución e debate en clase de casos prácticos previamente plantexados polo profesor. A cualificación máxima que se pode obter nesta parte suporá un 15% da nota final.	15	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 3 e 6 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final. Os contidos prácticos serán avaliados nunha proba práctica que suporá o 25% da nota final. Entre as dúas suman un 55% da nota final.	55	CB2 CB4 CG1 CG2 CG3 CG5 CE12 CT4

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMA DE AVALIACION CONTINUA EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPONSA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4 SOBRE 10. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA O CURSO ACADEMICO SEGUINTE, NO QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA. SISTEMA DE AVALIACIÓN FINAL: Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: Na convocatoria fin de carreira o/a alumno/a será avaliado nun único examen escrito, de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LÓPEZ GANDÍA, JUAN y BLASCO LAHOZ, **Curso de prevención de riesgos laborales**, ULTIMA, Tirant lo Blanch, Valencia, SALA FRANCO, TOMAS, **Derecho de la Prevención de Riesgos Laborales**, ULTIMA, Tirant lo Blanch, Valencia, Boletín Oficial del Estado, **Código de Prevención de riesgos laborales**, ULTIMA, B.O.E.,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito da seguridade social I/V08G211V01402

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Dereito da seguridade social II/V08G211V01501

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se modifican

No caso de imposibilidade de que a docencia se desenvolva de xeito presencial, esta se realizará de xeito temático a través das aulas virtuais do campus remoto da Universidade de Vigo.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No caso de imposibilidade de que a docencia se desenvolva de xeito presencial, as titorías se farán a través dos despachos virtuais do campus remoto da Universidade de Vigo.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Se farán as probas segundo o previsto na Guía Docente, solo que no caso de que a avaliación deba ser telemática, a proba se realizará a través de Fatic.

Se manterá a porcentaxe de avaliación prevista na Guía para cada unha das partes previstas (test, participación e exame final).

* Información adicional

Solo para o caso extraordinario de que a avaliación teña que ser virtual: En caso de que xurda algunha incidencia de carácter informático ou de conexión durante o exame virtual, e esta non se poida solucionar no momento, procederase a realizar o exame de xeito oral.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito procesual laboral**

Materia	Dereito procesual laboral			
Código	V08G211V01801			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OB	Curso 4	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Fernandez Fernandez, Jose Antonio			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	A materia divídese en tres partes nas que se analizan as distintas modalidades procesuais existentes no ámbito laboral, os medios de impugnación e a execución.			

Competencias

Código				
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
CE14	Conocimiento y examen de las modalidades procesales especiales, la ejecución de sentencias dictadas por órganos de la jurisdicción social, y el sistema de recursos frente a dichas sentencias			
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión			
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal			
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico			

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Identificación da modalidade procesual adaptada a cada reclamación, así como dos trámites que deben levarse a cabo para obter a execución de sentencias da xurisdicción social. Identificación, fronte a un determinado pronunciamiento xudicial, das posibilidades de recurso fronte a un órgano xudicial superior, e coñecemento da tramitación de ditos recursos.	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE14	CT1 CT3 CT5

Contidos

Tema	
------	--

I.- Os procesos especiais: modalidades	1.- O xuízo de despedimento. a) Despedimento disciplinario. b) Despedimento por causas obxectivas. c) Reclamación al Estado por salarios de tramitación. d) Despedimento colectivo 2.- Impugnación de sancións disciplinarias. 3.- Procesos por vacacións. 4.- Procesos en materia electoral. 5.- Procesos por clasificación profesional. 6.- Procesos por mobilidade xeográfica e modificación sustancial das condicións de traballo. 7.- Procesos en relación cos dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral. 8.- Prestacións da Seguridade Social. 9.- Procedemento de oficio e procedemento de impugnación de actos administrativos en materia laboral e de Seguridade Social non prestacional. 10.- Procesos de conflitos colectivos. 11.- Impugnación de convenios colectivos. 12.- Impugnacións ou modificacións relativas aos estatutos de sindicatos e das asociacións empresariais. 13.- Tutela dos dereitos fundamentais e liberdades públicas.
II.- Os medios de impugnación no proceso laboral	1.- Os medios de impugnación: concepto e clases. 2.- Os recursos: concepto, clases, presupostos e efectos. 3.- Os recursos de reposición, de queixa e de revisión. 4.- O recurso de suplicación. 5.- O recurso de casación. 6.- O recurso de casación para a unificación de doutrina. 7.- Revisión de sentencias e laudos firmes e erro xudicial.
III.- Os procesos de execución	1.- A actividade xeral executiva. Execución provisional e definitiva. 2.- A Execución forzosa. 3.- As execucións colectivas. 4.- A execución diñeiral e non diñeiral. 5.- Execucións especiais: execución provisional de despedimento; execución das sentencias firmes de despedimento; execución de sentencias firmes fronte a entes públicos; execución provisional de sentencias condenatorias en materia de Seguridade Social; execución provisional de sentencias condenatorias recaídas noutros procesos. 6.- Medidas cautelares.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	33	7	40
Seminario	12	0	12
Estudo de casos	14	7	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	35	36
Exame de preguntas obxectivas	2	23	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	15	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.
Seminario	Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais.
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo Centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Estudo de casos	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo Centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Avaliación							
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas				
Seminario	Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais".	15	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE14	CT1 CT3 CT5	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de exames, realizarase un exame teórico escrito, que comprende toda a materia	30	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE14	CT1 CT3 CT5	
Exame de preguntas obxectivas	Ao longo do cuatrimestre realizaranse nas datas indicadas na planificación docente dúas probas tipo test (que contará un 15% cada unha). Estas probas non liberan materia de face ao exame final	30	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE14	CT1 CT3 CT5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Na data fixada no calendario oficial de exames, realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso relacionado cos contidos da asignatura	25	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3	CE14	CT1 CT3 CT5	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na materia Dereito Procesal Laboral seguiranse dous sistemas de avaliación, tanto na primeira convocatoria como na segunda: avaliación continua ou exame final.

1º.- AVALIACIÓN CONTINUA.

O sistema de avaliación continua consistirá en:

- a) 2 probas teóricas tipo test, que se realizarán nas datas indicadas na planificación docente que se proporcionará aos alumnos ao comezo de curso; a nota media obtida nestas probas representará o 30 % da cualificación final.
- b) Valorarase a asistencia e participación nas clases prácticas, o que representará un 15% da cualificación final (asistencia mínima 80 por 100 das clases presenciais teóricas e prácticas)
- c) 1 proba práctica escrita, que se realizará na data indicada na planificación docente e que representará o 25 % da cualificación final.
- d) 1 proba teórica escrita, sobre toda a materia, que se realizará na data fixada no calendario oficial de exames e que representará o 30% da cualificación final.

En calquera caso, para que se poida sumar as notas de avaliación continua e, polo tanto, entender superada a materia, é necesario obter na proba final escrita (partes teórica e práctica) polo menos un 4 sobre 10 de media.

Notas importantes:

- a) Para ser evaluado conforme ao sistema de avaliación continua, o/a alumno/a deberá realizar a proba teórica escrita, a proba práctica escrita e, polo menos unha proba teórica tipo test.
- b) Os/as alumnos/as que sigan o sistema de avaliación continua e que non superen a materia na primeira convocatoria, de face á segunda convocatoria poderán optar por:
  - Que se lles manteña a cualificación obtida nas probas tipo test (máximo un 30% da nota final) e a obtida durante o curso pola participación nas clases prácticas (máximo un 15% da nota final). Nese caso o exame consistiría nunha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 30% da cualificación final, e unha proba práctica escrita, que representará o 25% da cualificación final. Deberán obter polo menos un 4 sobre 10 no examen final (de media entre as partes teórica e práctica) para poder sumar as notas de avaliación continua e así entender superada a materia.
  - Facer un exame final nos termos que se indican a continuación.

2º.- EXAME FINAL.

Os/as alumnos/as que decidan non seguir o sistema de avaliación continua ou que non realicen as actividades necesarias para ser evaluados conforme a este sistema, serán evaluados/as, tanto na primeira como na segunda convocatoria, mediante un exame final, que se realizará na data fixada no calendario oficial de exames e que representará o 100% da cualificación final. Devandito exame constará de:

- a) Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba práctica representará o 40% da cualificación final.

b) Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 60% da cualificación final.

Nota importante: para poder superar a materia a través do exame final, o/a alumno/a terá que superar as dúas partes do exame. É dicir, terá que obter en cada parte.

3º.- CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA

Na convocatoria de fin de carreira, o/a alumno/a será evaluado mediante un único exame escrito, de carácter teórico práctico (nos termos expostos no apartado anterior) e que representará o 100% da nota final.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BLASCO PELLICER, A (coord), **El proceso laboral**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2013

LOUSADA AROCHENA. J.F. e RON LATAS (coords.), **Sistema de Derecho Procesal Laboral**, 2ª, Laborum, 2019

MONEREO PÉREZ, J.L. (dir.), **Manual de Derecho Procesal Laboral: teoría y práctica**, 4ª, Tecnos, 2014

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

No caso de que as condicións sanitarias obriguen a suspender a docencia presencial, continuarase a docencia de xeito virtual a través da plataforma de Teledocencia Faitic e das aulas virtuais da Universidade de Vigo. Na medida do posible os contidos da asignatura non se alterarán e, se fose necesaria bibliografía adicional, o profesorado a colgará en Faitic. Os estudantes serán atendidos de xeito personalizado a través do correo electrónico ou ben de tutorías virtuais.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A avaliación poderá ser adaptada, tendo sempre en conta o obxectivo de favorecer o aprendizaxe do alumnado. As adaptacións dependerán do momento en que se produza a cancelación da docencia presencial. En todo caso, se conservarán as notas obtidas en probas presenciais ou ben na asistencia e participación nas clases.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Análise contable				
Materia	Análise contable			
Código	V08G211V01901			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Muñoz Dueñas, María del Pilar			
Profesorado	Muñoz Dueñas, María del Pilar			
Correo-e	pilar.munoz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aplicación dos coñecementos básicos da materia contable segundo o Plan Xeral de Contabilidade xeral			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE26	Interpretar información económica, procesarla y transmitirla mediante informes específicos
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Partendo dos datos contidos nos estados contables e en outros de carácter complementario, se debe obter un coñecemento profundo da empresa que permita tanto a diagnose da súa situación como pronósticos da súa situación futura, todo elo orientado á axuda desta ferramenta na toma de decisións	CB2 CG1 CE26 CT1 CB3 CG2 CT3 CB4 CG3 CT4 CB5 CG4 CT5 CG5

Contidos	
Tema	
1. A información contable	1.1. A utilidade da información contable 1.2. Usuarios da información 1.3. Clasificación dos estados contables 1.4. Normativa española sobre comunicación da información 1.5. A armonización contable internacional

2. O balance de situación	2.1. Introducción 2.2. Modelos de balance 2.3. O activo 2.4. O pasivo 2.5. O patrimonio neto
3. A conta de perdas e ganancias	3.1. Introducción 3.2. Modelo de conta 3.3. Ingresos 3.4. Gastos 3.5. Os resultados 3.6. O imposto sobre beneficios
4. A memoria e o informe de xestión	4.1. Introducción 4.2. Contido da memoria 4.3. O informe de xestión
5. O estado de cambios no patrimonio neto	5.1. Introducción 5.2. Modelo e compoñentes do ECPN 5.3. O estado de ingresos e gastos recoñecidos 5.4. O estado total de cambios no patrimonio neto 5.5. Utilidade do ECPN na análise contable
6. O estado de fluxos de efectivo	6.1. Introducción 6.2. Concepto de efectivo 6.3. Contido do EFE 6.4. Metodoloxía de elaboración 6.5. Utilidade do EFE na análise contable
7. A información de base social e ambiental	7.1. Introducción 7.2. A información de base social 7.3. Información ambiental 7.4. A memoria de sustentabilidade 7.5. A responsabilidade social empresarial
8. Análisis dos estados contables	8.1 El ebitda 8.2 La estructura económico- financiera, el fondo de maniobra y el periodo medio de maduración
9.O análisis da rentabilidade	9.1 A medida da rentabilidade 9.2 Os ratios como instrumento da análise da estrutura económico - financeira da empresa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	15	15	30
Lección maxistral	36	0	36
Traballo	0	16	16
Práctica de laboratorio	2	23	25
Exame de preguntas obxectivas	1	42	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Os estudantes desenvolverán exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse dúbidas suscitadas nas sesións teóricas e prácticas
Resolución de problemas	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Probos	Descrición
Práctica de laboratorio	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Trabalho	Traballos individuais ou colectivos propostos polo profesor	20	CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5	CE26	
Práctica de laboratorio	Examen final	60	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5	CE26	CT1 CT3 CT4 CT5
Exame de preguntas obxectivas	Catro probas de duración aproximada de 15 minutos cada unha	20	CB2 CB3	CG1 CG2 CG3	CE26	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que no sigan o non superen a avaliación continua terán dereito a un exame final teorico-practico no que se avalíen as competencias globais da materia e co que poderan acadar o 100 % da nota.

O mesmo criterio se aplicará na convocatoria fin de carreira.

Establecese a necesidade de que o alumno debe acadar no exame final una nota mínima de 4 para que se lle poida sumar á mesma a calificación obtida na avaliación continua.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Carrasco Gallego, Amalia y otros, **Estados financieros: Teoría y casos prácticos**,

Archel Domech, P., **Estados Contables: elaboración, análisis e interpretación**,

Muñoz Merchante, Ángel, **Análisis de estados financieros**, Segunda,

Plan General de Contabilidad,

Martínez García, F. Javier, **Análisis de estados contable (comentarios y ejercicios)**,

SABI,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa/V08G211V01205

Contabilidade/V08G211V01301

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Realización do traballo

* Metodoloxías docentes que se modifican

Proba presencial que se realizará a través de FAITIC

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito de sociedades e cooperativas**

Materia	Dereito de sociedades e cooperativas			
Código	V08G211V01902			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OP	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Costas Comesaña, Julio			
Profesorado	Costas Comesaña, Julio Torres Pérez, Francisco José			
Correo-e	jcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A finalidade desta materia e coñecer o réxime xurídico das principais sociedades utilizadas no tráfico mercantil. Diferenciaremos entre as sociedades de capital (anónima e limitada) e as Sociedades Cooperativas.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CE15	Conocer los aspectos esenciales del estatuto jurídico del empresario, líneas básicas del derecho de sociedades, derecho concursal, instrumentos de pago de crédito y contratación mercantil
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Interpretación e aplicación do dereito societario a casos prácticos	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3	CE15	CT5

Contidos

Tema	
TEMA 1.- Aspectos xerais de as sociedades cooperativas	1.1.- Elementos caracterizadores de a cooperativa: valores e principios. 1.2.- Lexislación aplicable as sociedades cooperativas. 1.3.- Trámites de constitución e rexistro.
TEMA 2.- A organización de a Cooperativa.	2.1.- Asemblea Xeral 2.2.- Órgano de Administración
TEMA 3.- Dereitos dos cooperativistas.	3.1.- Dereitos políticos 3.2.- Dereitos económicos
TEMA 4.- Réxime económico.	4.1.- Aspectos xerais 4.2.- Capital social 4.3.- O Retorno cooperativo
TEMA 5.- Cambios estruturais na cooperativa. Disolución e Liquidación.	5.1.- Breve referencia as modificacións estruturais mais frecuentes. 5.3.- Disolución e liquidación da cooperativa

TEMA 6.- As sociedades mercantís. As sociedades de capital.	6.1.- O Dereito mercantil 6.2.- O fenómeno asociativo. 6.3.- As sociedades mercantís. Tipos sociais 6.4.- As sociedades de capital 6.4.1.- Tipos de sociedades de capital 6.4.2.- As sociedades unipersoais
TEMA 7.- Constitución das sociedades de capital.	7.1.- Formalidades e procedementos de constitución 7.2.- Denominación social, domicilio e nacionalidade 7.3.- Nulidade da sociedade
TEMA 8.- Organos sociais da sociedade de capital.	8.1.- A Xunta Xeral. 8.2.- O órgano de administración. 8.3.- Auditores. A aprobación das contas anuais
Tema 9.- Modificacións estatutarias e estruturais. Disolución e liquidación das sociedades de capital.	9.1.- Modificacións estatutarias. Aumento e redución do capital 9.2.- Modificacións estruturais: transformación, fusión, escisión e cesión global do activo e do pasivo 9.3.- Separación e exclusión de socios 9.4.- Disolución. 9.5.- Liquidación.
Tema 10.- Sociedades laborais e Sociedades profesionais	10.1.- As sociedades laborais 10.2.- As sociedades profesionais
Tema 11.- Grupos e agrupacións de empresas	11.1.- Grupos de empresas 11.2.- Agrupacións de interese económico 11.3.- Uniónns temporais de empresas
Tema 12.- Concurso de sociedades e cooperativas	12.1.- Consideracións xerais 12.2.- A declaración de concurso e os seus efectos 12.3.- Determinación das masas pasiva e activa 12.4.- Solucións do concurso e terminación do procedemento

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Prácticas de laboratorio	15	29	44
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	69	70

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clases de carácter presencial. Proporcionarase ao alumnado un esquema/guión da mesma. Na clase basearemos tódalas explicacións, na medida do posible, en exemplos e casos reais.
Prácticas de laboratorio	Clases de carácter presencial. Neste tipo de clases salientaremos aquelas cuestións que pola súa transcendencia suelen ser máis frecuentes na práctica. Incidiremos na importancia das sociedades cooperativas e outras sociedades da economía social como verdadeira alternativa as sociedades de capital.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Tutoría personalizadas ao alumnado nos despachos dos profesores encargados da materia e no horario publicado na páxina web da Facultade

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Exame final sobre o contido teórico explicado. Valorase tamén a participación activa na aula.	60	CB2 CG3 CE15 CB4 CB5
Prácticas de laboratorio	Valoración da participación nas actividades de carácter práctico que se realicen na aula e as que se encomenden realizar ao alumnado.	40	CB2 CG1 CE15 CT5 CB4 CG2 CB5 CG3

Outros comentarios sobre a Avaliación

1.- Para acollerse ao sistema de avaliación continua o alumnado terá que asistir regularmente ás clases teóricas e prácticas. A estes efectos, efectuaráanse controis aleatorios de asistencia, e se considerará que un/unha alumno/a ten incumprido este

requisito si acumula mais de dúas faltas sin xustificar.

2.- As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-.

3.- Para que o exame faga media será necesario acadar unha nota superior a 2 puntos.4.- O alumnado que non teña optado pola avaliación continua será avaliado sobre 10 puntos nun exame final de carácter teórico e práctico. Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia. 5.- Para unha maior concreción das actividades de carácter práctico, remitimos ao alumnado ao cronograma da asignatura que estará disponible en FAITIC ao comezo do cuadrimestre. 6.- Datas dos exames: As aproba a Xunta de Facultade e publica na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

SÁNCHEZ CALERO, F, **Principios de Derecho Mercantil**, última edición,

JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G, **Lecciones de Derecho Mercantil**, última edición,

Legislación de Cooperativas y Sociedades de Capital, ACTUALIZADA,

AA.VV (Coord. G. Fajardo García), **Cooperativas: Régimen jurídico y fiscal**, 1ª,

GADEA-SACRISTÁN-VARGAS, **Derecho de las sociedades cooperativas régimen económico, integración, modificaciones estructurales y disolución**, La Ley,

GADEA-SACRISTÁN-VARGAS, **Derecho de las sociedades cooperativas introducción, constitución, estatuto del socio y órganos sociales**, La Ley,

Bibliografía Complementaria

MORILLAS JARILLO, Mª.J., **Curso de Cooperativas**, 2ª,

BOTANA AGRA, M, **Fundamentos de Derecho de cooperativas de Galicia**, 1ª,

AA.VV, **Estudios sobre a Lei de Cooperativas de Galicia**, 1ª,

AA.VV (Dir. S. Merino Hernández), **Manual de Derecho de Sociedades Cooperativas**, 1ª,

West-Law Aranzadi,

AA.VV (Dir. Peinado Gracia), **Tratado de Derecho de Cooperativas (tomo I y II)**, Tirant Lo Blanch,

Cooperativismo e Economía Social, Universidade de Vigo,

<http://guiasjuridicas.wolterskluwer.es/Content/Inicio.aspx>,

---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito mercantil/V08G211V01303

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as actividades docentes (leccións maxistras, prácticas de resolución de exercicios, preparación de traballos[]) manteranse mediante a utilización combinada de FaiTic e Campus Remoto.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modificarán as metodoloxías.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada realizarase mediante a utilización combinada de FaiTic (foros, corrección comentada de tarefas[]) e do Campus Remoto (titorías persoais e en grupo).

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non se modificarán os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Para facilitar o acceso online á bibliografía o profesorado ampliou no posible as referencias a recursos electrónicos e dixitalizados. O alumnado ten á súa disposición todo o material elaborado polos profesores e utilizado nas aulas.

* Outras modificacións

Non se realizarán outras modificacións.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Consérvanse as probas e porcentaxes de avaliación da materia. Non obstante, no caso de suspensión das clases presenciais e peche do Centro e Bibliotecas da Universidade, o examen final será substituído pola entrega dun traballo, cuxas características serán definidas no momento en que tal eventualidade teña lugar.

* Información adicional

Os exames realizaranse a través das aulas do Campus Remoto e das actividades, ferramentas e recursos de FaiTic.

Cando sexa necesario utilizar materiais específicos para realizar as probas, estes poderán proxectarse na aula virtual do Campus Remoto e/ou descargarse a través dunha tarefa en FaiTic.

A entrega dos exames realizarase tamén, sempre que sexa posible, a través dunha tarefa en FaiTic. De existiren problemas técnicos insalvables, poderanse utilizar como vías alternativas o correo electrónico ou unha fotografía da proba enviada a través dun móbil.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito social comunitario**

Materia	Dereito social comunitario			
Código	V08G211V01903			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Fernández Docampo, María Belén			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Estudo da política social comunitaria e as súas principais institucións.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CE7	Conocer el marco normativo regulador de las relaciones laborales y capacidad de asesoramiento laboral
CT4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Capacidade para identificar e interpretar o Dereito Social comunitario	CB2 CB3 CB5	CG1 CG3	CE7	CT4 CT5
Capacidade para aplicar o Dereito Social Comunitario ás controversias que se expoñan no exercicio profesional	CB2 CB3 CB5	CG1 CG3	CE7	CT4 CT5

Contidos

Tema	
Tema I. A Unión Europea e a súa Política Social	1. Evolución da política social da Unión Europea desde o Tratado de Roma ata o Tratado de Lisboa. 2. O Tratado da Unión Europea e o Tratado de Funcionamento da Unión Europea. 3. A Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea. 4. O aparello institucional. a) O Consello Europeo. b) O Consello da Unión Europea. c) A Comisión Europea. d) O Parlamento Europeo. e) O Tribunal de Xustiza. f) O Comité Económico e Social. g) Outros. 5 As normas da Unión Europea. a) Dereito orixinario e derivado. b) Regulamentos e Directivas. c) Actos non vinculantes: soft law.

Tema II. A libre circulación de traballadores e outras liberdades fundamentais.	1. A libre circulación de traballadores: contido esencial. O Regulamento 492/2011. 2. Ámbito subxectivo e limitacións. 3. Libre prestación de servizos e libre establecemento. 4. A autoridade laboral europea. 5. Desprazamentos trasnacionais de traballadores: a Directiva 96/71/CE e a Directiva 2014/67/UE 6. A cesión transnacional de traballadores: a Directiva 2008/104/CE.
Tema III. Os dereitos dos nacionais de terceiros países	1. O Estatuto dos nacionais de terceiros países residentes de longa duración: a Directiva 2003/109/CE. O permiso único de residencia e traballo de nacionais de terceiros países: a Directiva 2001/98/UE. 3. A posición xurídica subxectiva de nacionais de terceiros países. Especial referencia ao principio de igualdade de tratamento. Dereito de residencia: a Directiva 2004/38/CE 4. A prevención e a loita contra trátas de ser humanos e a protección das vítimas: a Directiva 2011/36/UE.
Tema IV. A Seguridade Social dos traballadores migrantes.	1. O Regulamento 883/2004. O Regulamento 987/2009. 2. A coordinación dos sistemas de Seguridade Social. 3. O Principio de igualdade. 4. A conservación de dereitos adquiridos. 5. A conservación de dereitos en vías de adquisición. 6 Pro rata temporis. 7. A cooperación administrativa. 8. A aplicabilidade dos convenios bilaterais anteriores. Método aberto de coordinación en Seguridade Social.
Tema V. Igualdade e non discriminación. Por sexo. Por outras causas	1. As orixes. O mainstreaming. 2. Igualdade retributiva entre mulleres e homes. 3. Igualdade no acceso e nas condicións de traballo. 4. Carga da proba e disposicións horizontais. 5. Igualdade na Seguridade Social. 6. Conciliación de vida familiar e laboral. 7. Protección da maternidade. 8. Discriminación racial. 9. Outras causas de discriminación: a Directiva 2000/78/CE e a Directiva 2000/43/CE.
Tema VI. Crise e restructuracións de empresas	1. Despedimentos colectivos: a Directiva 1998/59/CE. 2. Dereitos dos traballadores en caso de traspaso de empresa, centros de actividade ou partes de centros de actividade: a Directiva 2001/23/CE. Garantías en caso de insolvencia do empresario: a Directiva 2008/94/CE.
Tema VII. Traballadores atípicos. Condicións de traballo transparentes e previsibles.	1. Contratos a tempo parcial. a Directiva 1997/81/CE. 2. Contratos temporais. A Directiva 1999/70/CE. 3 Referenza a traballadores de empresas de traballo temporal. 4. O Acordo marco europeo do teletraballo. 5. Condicións de traballo transparentes e previsibles: información verbo da relación laboral. Requisitos mínimos relacionados coas condicións de traballo. Directiva 2019/1152/CE.
Tema VIII. Seguridade e saúde no traballo.	1. A Directiva marco e as Directivas específicas. 2. Os deberes da empresa. Avaliación de riscos e planificación da actividade preventiva. 3. Servizos de protección e prevención. 4. Participación dos traballadores. 5. A Directiva de xóvenes.
Tema IX. Tempo de traballo	1. A Directiva 2003/88/CE; xénese e evolución. 2. Concepto de tempo de traballo. 3. Límites indisponibles e dispoñibles. Opting out. 4. Directivas específicas: Directiva 1999/63/CE. Directiva 2002/15/CE. Outras.
Tema X. Información e consulta dos traballadores. Diálogo social e negociación colectiva.	1. Marco xeral: a Directiva 2002/14/CE. Comités de empresa europeos: a Directiva 2009/38/CE. 3. Participación na sociedade anónima e na sociedade cooperativa: as Directivas 2001/86/CE e 2003/72/CE. 4. Referencia ás Directivas de crises e restructuracións. 5. Os interlocutores sociais europeos. 6. Diálogo social e negociación colectiva. 7. os Acordos Marco europeos.
Tema XI. A política europea de emprego. Flexiseguridade	1. A Estratexia Europea de Emprego. 2. As directrices xerais de emprego e os plans de acción nacionais. 3. A garantía xuvenil. 4. O método aberto de coordinación. 5. A flexiseguridade. 6. A rede EURES. 7. O Fondo Social Europeo.
Tema XII. Lei aplicable e competencia xudicial	1. A competencia xudicial: o Regulamento 1215/2012. En materia de contrato de traballo. 2. Lei aplicable: o Regulamento 593/2008. Doutrina xudicial. 3. Referencia aos traballadores desprazados.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	14	7	21
Seminario	13	0	13
Lección maxistral	20	0	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	35	36
Exame de preguntas obxectivas	2	23	25
Práctica de laboratorio	1	15	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos e completar os seus coñecementos
Seminario	Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma fatic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Atenderase de forma personalizada a todos os/as alumnos/as nas clases prácticas e en tutorías individuais.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Seminario	Participación e intervención nas clases prácticas, a preparación dos supostos prácticos, a realización de cuestionarios na plataforma fatic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais	15	CB2 CB3 CB5	CG1 CG3	CE7	CT4 CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluíra entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento -curto ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.	30	CB2 CB3 CB5	CG1 CG3	CE7	CT4 CT5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB3 CB5	CG1		
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.	25	CB3 CB5	CG1		

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA DO MES DE XULLO: Se o alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de maio/xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non supera a materia en ningunha das referidas convocatorias do curso académico, o/o alumno/a terá que someterse a un novo proceso de avaliación continua, salvo que opte pola avaliación final teórica e práctica.

SISTEMA DE AVALIACIÓN FINAL: Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continuación serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100 por 100 da nota final. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: Na convocatoria fin de carreira o/o alumno/a será avaliado nun único exame escrito; de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final.

DATA EXAMES: As aprobadas en Xunta de Facultade e publicadas na web da Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AA.VV. (COORDS. NOGUEIRA GUASTAVINO, M., FOTINOPOULOU BASURKO, O. y MIRANDA BOTO, J.M^a), **Lecciones de Derecho Social de la Unión Europea**, Tirant lo Blanch, Última edición

NAVARRO NIETO, F., RODRÍGUEZ-PIÑERO ROYO, M.C. e GÓMEZ MUÑOZ, J.M., **Manual de Derecho Social de la Unión Europea**, Tecnos, Última edición

---

Bibliografía Complementaria

DAVIES, A.C.L., **EU Labour Law**, Elgar European Law, 2012

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvementoda docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

No caso de que as condicións sanitarias obriguen a suspender a docencia presencial, continuarase a docencia de xeito virtual a través da plataforma de Teledocencia Faitic e das aulas vituais da Universidade de Vigo. Na medida do posible oscontidos da asignatura non se alterarán e, se fose necesaria bibliografía adicional, o profesorado a colgará en Faitic. Osestudiantes serán atendidos de xeito personalizado a través do correo electrónico ou ben de tutorías virtuais.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A avaliación poderá ser adaptada, tendo sempre en conta o obxectivo de favorecer o aprendizaxe do alumnado. Asadaptacións dependerán do momento en que se produza a cancelación da docencia presencial. En todo caso, seconservarán as notas obtidas en probas presenciais ou ben na asistencia e participación nas clases.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Selección e avaliación do persoal**

Materia	Selección e avaliación do persoal			
Código	V08G211V01904			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Domínguez Rubira, María Carmen			
Profesorado	Domínguez Rubira, María Carmen			
Correo-e	carmenrubira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Ao finalizar a materia "Avaliación e Selección de Persoal" os/as alumnos/as comprenderán a súa importancia dentro da Xestión Organizacional e saberán implementar procesos clave na Xestión de RRHH como o Proceso de Selección de Persoal (análise de Postos, reclutamento identificación de técnicas e instrumentos e entrevistas a aplicar, e Elaboración de informes), Proceso de Formación(identificación de necesidades, confección plan de formación e avaliación da Eficacia da Formación) e Avaliación do desempeño (identificación e aplicación de diversas técnicas).			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE22	Ser capaz de comprender la relación entre los procesos psicosociales y la dinámica de las relaciones laborales
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidade y multiculturalidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno é quen de levar a cabo o deseño e a elaboración dos procedementos da selección dos recursos humanos nas organizacións.	CB2 CG1 CE22 CT4 CB4 CG2 CB5 CG3 CG4 CG5

Contidos

Tema

Tema 1. Proceso da Selección de persoal.	Análise de postos, reclutamento, selección e toma de decisións.
Tema 2. Técnicas de avaliación psicolóxica do persoal.	Propiedades psicométricas. Fiabilidade e validez Modelos teóricos e ferramentas de avaliación.
Tema 3. Selección de persoal. Toma de contacto. Análise de postos. Reclutamento. Proceso de selección, fases y características. Toma de decisións.	Tipos de entrevistas. Características. Deseño e Planificación Modelos de test de intelixencia general, de aptitudes específicas e de personalidade. Técnicas proyectivas.
Tema 4. A entrevista de Selección de Persoal.	Cuestionarios de medición
Tema 5. Avaliación de aptitudes, intelixencia, habilidades e personalidade.	Formularios de solicitude. Biodatas. Referencias. Simulacións: Role-Play, Inbasket test, Business Game.
Tema 6.-Outras avaliacións: motivación laboral, avaliación do estrés laboral e da satisfacción laboral. Cuestionarios de medición.	Métodos de avaliación.
Tema 7.-Outros instrumentos predictores na selección de persoal Assessment Center.	
Tema 8.-Avaliación do rendemento. Resultados e desempeño.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Traballo tutelado	7.5	48	55.5
Estudo de casos	7.5	48	55.5
Exame de preguntas obxectivas	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnósticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...	15	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE22 CT4
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnósticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	15	CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CE22 CT4

Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.
-------------------------------	--

70 CB5 CG3 CE22

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a segunda convocatoria haberá un examen tipo test das mesmas características que na primeira. Conservarase a cualificación obtida na avaliación continua(30%).

Se debe alcanzar unha calificación mínima de 4 na proba test final para que se poda ter en conta a calificación obtida nas demais traballos do cuadrimestre.

Para aqueles alumnos que no houberen realizado a avaliación continúa o examen constará dun maior número de preguntas, de tipo test e de desenvolver que constituirá o 100% da nota.

A nota acadada na avaliación continua manterase para o curso seguinte.

Para a convocatoria de Fin de Carreira haberá un examen final de toda a asignatura que constituirá o 100% da nota final.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gómez Mejía,L.R, **Gestión de Recursos Humanos**, 5ª, Prentice Hall, 2008

Fernández Ballesteros, R., **Evaluación psicológica:concepto, métodos y estudio de casos**, 2ª, Pirámide, 2011

Larson, W.W, **Realizar entrevistas de trabajo**, 3ª, Prentice Hall, 2002

Osca,A, **Selección, evaluación y desarrollo de los RRHH**, 3ª, Díaz de Santos, 2006

Levy-Leboyer,C y Prieto,J.M., **Gestión de las competencias:cómo analizarlas, evaluarlas y desarrollarlas**, 3ª, Ed. Gestión, 2001

Salgado J.F. y Moscoso S., **La entrevista conductual estructurada: teoría,práctica y rentabilidad económica**, 1ª, Pirámide, 2001

Salgado, J.F., Moscoso, S. y Lado, M, **Reclutamiento y Selección de personal en España.**, 1ª, Prentice -hall, 2002

Camp,r; Vielhaber, M y simonetti,J, **Qué persona para qué puesto**, 2ª, Planeta, 2002

Bibliografía Complementaria

Levy-Leboyer, **FeedBack de 360ª**, 2ª, Gestión 2000, 2004

Díaz LLairo, A, **El Talento está en la red**, 1ª, Lid, 2013

Lado, Mario, **Revista de Psicología del Trabajo y de las Organizaciones 28 2 (2012) 119-131**,

Asociación Internacional de Psicología aplicada, <http://www.iaapsy.org/>,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Recursos humanos I/V08G211V01405

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Recursos humanos II/V08G211V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicología: Psicología/V08G211V01203

Psicología do traballo/V08G211V01304

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen: se manteñe a metodoloxía realizada a través da plataforma: (Prácticas) e o , isto levarase a cabo a través da plataforma Fatic (versión Moodle).
Seguirase a realizar de comprobación do aprendizaxe ó final de cada bloque temático con tempo prefixado para a sua realización.

Metodoloxías docentes que se modifican: a exposición de contidos teóricos en clase.
Mecanismo non presencial de atención al alumnado (tutorías): cando o alumno o requira pode dirixirse ó profesor no seu horario de tutorías vía correo electrónico o nas aulas virtuales concertadas.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Adaptación da avaliación a docencia non presencial:

A avaliación continua consistente na realización de casos prácticos a finalización de cada tema, un traballo tutelado, a realización de cuestionarios de comprobación do aprendizaxe e a participación na elaboración dun glosario da asignatura, constituirá o 100% da nota.

Os alumnos que non houberen elexido avaliación continua farán un exame final virtual de toda a asignatura vía Moodle que constituirá o 100% da nota.

|

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Políticas sociolaborais				
Materia	Políticas sociolaborais			
Código	V08G211V01905			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	de Cominges Cáceres, Javier			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Coñecemento das políticas sociolaborais, os seus actores principais e orientacións fundamentais de cada unha delas			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE7	Conocer el marco normativo regulador de las relaciones laborales y capacidad de asesoramiento laboral
CT2	Uso de lenguas extranjeras en las actividades de las diferentes asignaturas
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Posuir os elementos críticos sobre as principais políticas sociolaborais e capacidade de proposta para a mellora dos elementos e actuacións dos axentes sociais	CB2	CG1	CE7	CT2
	CB3	CG2		CT4
	CB4	CG3		
	CB5	CG5		

Contidos	
Tema	
Tema I.- Aproximación ás políticas sociolaborais	1.- Concepto e ámbitos das políticas sociolaborais. 2.- Límites externos ás políticas sociolaborais: políticas sociais excluídas. 3.- Contido e caracterización das políticas sociais.
Tema II.- Os actores das políticas sociolaborais	1.- O papel do sector público: intervención na vida económica e social. 2.- O papel dos actores privados. 3.- Os actores internacionais. 4.- A Unión Europea e as políticas sociolaborais. 5.- As Administracións territoriais: Estadi, CC.AA, Entidades Locais.
Tema III.- Políticas Sociolaborais: o modelo de relacións laborais en España (I)	1.- O modelo de relacións laborais na Constitución española 2.- A autonomía colectiva nas políticas sociolaborais: a concertación social. 3.- O proceso reformador constante.

Tema IV.- Políticas sociolaborais: o modelo de relacións laborais en España (II)	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Réximes xurídicos do traballo. 2.- Traballo asalariado. 3.- O emprego público. 4.- O traballo autónomo. 5.- As empresas de economía social. 6. Outros: voluntariado e bolsas.
Tema V.- Políticas sociolaborais en torno ao contrato de traballo	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Ao redor da duración do contrato. 2.- Políticas salariais. 3.- Políticas de tempo de traballo. 4.- Políticas de seguridade e saúde. 5.- Políticas de crises de empresa.
Tema VI.- Políticas de emprego (I)	<ol style="list-style-type: none"> 1.- O desemprego e os obxectivos da política de emprego. 2.- O pleno emprego. 3.- Elementos cualitativos da política de emprego. 4.- Elementos cualitativos das persoas *empleables: *empleabilidad e vulnerabilidade. 5.- Políticas activas e pasivas. 6.- A protección por desemprego como política de emprego. 7.- O sistema de colocación laboral: a *intermediación. 8.- Formación para o emprego e no emprego. 9.- O emprego como eixo da política social: a estratexia europea para o emprego. 10.- Referencia a fondos estruturais. 11.- Conclusión
Tema VII.- Políticas de emprego (II): políticas activas	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Xestión e intermediación. 2.- Fomento do emprego. Remisión a colectivos desfavorecidos. 3.- Formación para o emprego.
Tema VIII.- Políticas de emprego (III): políticas destinadas a colectivos especiais	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Políticas de igualdade e non discriminación. Marco conceptual. 2.- Emprego feminino. 3.- Persoas con discapacidade.
Tema IX.- Políticas de emprego (IV): políticas destinadas a colectivos especiais	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Mozos. 2.- Persoas de idade avanzada. 3.- Parados de longa duración. 4.- Contratados temporais. 5.- Persoas inmigrantes. 6.- Outros colectivos que poden ser discriminados pola súa orixe racial ou étnica, a súa relixión ou conviccións ou a súa orientación sexual.
Tema X.- Políticas de fomento do autoemprego	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Autoemprego individual e colectivo. 2.- Empredemento. 3.- Empredemento e economía social.
Tema XI.- As políticas pasivas: a protección do desemprego	<ol style="list-style-type: none"> 1.- A protección por desemprego e a súa lexitimidade. 2.- Niveis de protección: o nivel contributivo. 3.- O nivel asistencial. 4.- O compromiso de actividade e outras medidas de activación A súa relación cos programas de emprego. 5.- O subsidio extraordinario de desemprego. 6.- As rendas de inserción e a Renda Mínima Vital. 7.- A dimensión da empleabilidade e a súa activación. Perfís ideolóxicos. A outra cara da activación.
Tema XII.- Políticas de protección social	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Sistemas de protección social: a reforma dos sistemas de protección social. 2.- O sistema da Seguridade Social: a Seguridade Social na Constitución. 3.- Asistencia social e acción social. 4.- Sistema para a autonomía e a atención á dependencia. 5.- Sistemas privados ou complementarios de protección social.
Tema XIII.- Políticas de inclusión social e loita contra a pobreza	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Pobreza e exclusión social. 2.- Rendas mínimas de inserción. 3.- A renda básica universal. 4.- Empresas de inserción e outros mecanismos de inserción.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	0	34
Estudo de casos	15	15	30
Exame de preguntas obxectivas	2	10	12
Práctica de laboratorio	1	20	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	34	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos e supostos prácticos a fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. Para ese efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentenzas, etc. coa finalidade de coñecelos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, contidos que serán obxecto de avaliación nas diferentes probas desenvolvidas durante o curso.
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos e supostos prácticos a fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. Para ese efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos e sentenzas, etc. coa finalidade de coñecelos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os coñecementos teóricos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CB2 CB5	CG3 CG5		
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que o alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta proba suporá o 25 % da nota final.	25	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3 CG5	CE7	CT2
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30 % da nota final.	30	CB2 CB3 CB4 CB5		CE7	CT2 CT4

Resolución de problemas e/ou exercicios	<p>A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 15%.</p> <p>EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPONSA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4.00 SOBRE 10 POSIBLES. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA</p>	15
---	--	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA MAIO/XUÑO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final)

a) Avaliación continua. Ao comezo do curso, o alumnado deberá manifestar a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final. b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final (60 por 100 a parte teórica e 40 por 100 a práctica)

CONVOCATORIA ORDINARIA DO MES DE XULLO: Se o/o alumno/a non superase a materia na convocatoria ordinaria do mes de maio/xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/o alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica. Na convocatoria FIN DE CARREIRA o alumno será avaliado nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final (60 por 100 a parte teórica e 40 por 100 a práctica). As datas de exame son aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CARDONA RUBERT, M^a.B. y CABEZA PEREIRO, J. (coords.), **POLÍTICAS SOCIOLABORALES**, 1, Civitas, 2014

Bibliografía Complementaria

AAVV, **CÓDIGO NORMAS LABORAIS**, ULTIMA EDICIÓN

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONALES PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

CIRCUNSTANCIAS EXCEPCIONAIS:

1. No apartado [resolución de problemas e/ou exercicios], a porcentaxe do 15%, se aplicará sobre a resolución dos exercicios realizados polo alumno de forma individual e presentados a través da plataforma FAITIC.
  2. O exame final para os alumnos de avaliación continua consistirá nun cuestionario virtual [teórico e práctico-. A calificación obtida nesta proba suporá o 55% da nota final.
  3. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun exame final. Se tratará da solución dun cuestionario virtual -teórico e práctico-, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica de empresas				
Materia	Dirección estratéxica de empresas			
Código	V08G211V01906			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OP	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	González Loureiro, Miguel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudiaranse aspectos relacionados co procesos estratéxico, tanto de análise, de deseño como de implementación estratéxica.			

Competencias	
Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG3	Capacidade para el aprendizaxe continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG5	Capacidade para desenvolver su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE16	Conocer técnicas y procedimientos de organización de una empresa
CT1	Capacidade de análise y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el traballo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno ten que ser capaz de entender a xestión empresarial, tanto para entender a importancia estratéxica de cada unha das áreas funcionais, como para ter nocións básicas de dirección de empresas.	CB1 CG1 CE16 CT1 CB2 CG3 CT3 CB3 CG5 CT4 CB4 CB5

Contidos
Tema

Introducción e conceptos básicos de dirección estratéxica	Elementos básicos da dirección estratéxica: concepto, compoñentes, niveis Fases do proceso da dirección estratéxica Evolución dos sistemas de dirección na empresa Hacia unha visión integradora da dirección estratéxica
A misión e os obxectivos empresariales	Misión Visión Obxectivos empresariales
Análise do contorno da empresa	Concepto e tipoloxía de contorno Análise do contorno xeral presente e futuro Delimitación do contorno específico Análise da estrutura da industria A segmentación de mercados: grupos estratéxicos
Análise interna. A cadea de valor. A Teoría de Recursos e Capacidades	O diagnóstico interno da empresa Análise por comparación con competidores A cadea de valor A análise DAFO A teoría de recursos e capacidades
Estratexia competitiva: Liderazgo en costes e diferenciación	Estratexia e vantaxe competitiva A vantaxe competitiva en costes A vantaxe competitiva en diferenciación O posicionamiento á metade e a combinación estratéxica O reloxo estratéxico
Direccións e métodos de desenvolvemento	A estratexia corporativa Determinación do campo de actividade da empresa Estratexias de desenvolvemento: direccións A estratexia de expansión A estratexia de diversificación Métodos de desenvolvemento
Estratexias de diversificación	A estratexia de diversificación relacionada A estratexia de diversificación non relacionada
Estratexias de Integración Vertical	Concepto de integración vertical Razóns para a integración vertical A cuasi-integración vertical
A cooperación empresarial	Concepto de cooperación Tipos de alianzas estratéxicas
Estratexias de internacionalización	A empresa multinacional Estratexias de entrada en mercados exteriores

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	15	30	45
Lección maxistral	36	14	50
Exame de preguntas obxectivas	1	27	28
Exame de preguntas obxectivas	1	26	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnóstico e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Orientación, apoio e resolución de dúbidas e problemas cos que se atope o alumno/a
Estudo de casos	Orientación, apoio e resolución de dúbidas e problemas cos que se atope o alumno/a

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Estudo de casos	Valoraranse os casos entregados ao longo do curso.	35	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG3 CG5	CE16
Exame de preguntas obxectivas	Valoraranse os coñecementos da primeira parte da materia (análise estratéxica), a terminoloxía empregada, as respostas ben estruturadas e con argumentos sólidos e coherentes, a capacidade de expresión e comunicación das ideas e a presentación	32.5		CG1 CG5	CT1 CT3 CT4
Exame de preguntas obxectivas	Valoraranse os coñecementos da segunda parte da materia (formulación, implantación e control da estratexia), a terminoloxía empregada, as respostas ben estruturadas e con argumentos sólidos e coherentes, a capacidade de expresión e comunicación das ideas e a presentación	32.5		CG1 CG5	CT1 CT3 CT4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a superación da asignatura requirese ao menos obter a calificación de 5 puntos sobre 10 en ambas probas de resposta curta e na entrega de casos.

O/A alumno/a terá dereito a obter o 100% da calificación tanto en 1ª como en convocatorias sucesivas, xa que as entregas dos estudos de casos poden facerse a través da plataforma MOOVI

Convocatoria de xullo: Si o alumno superou algunha parte durante o curso, gardarase a nota desa parte para o exame final e presentarase da(s) parte(s) que teña suspensa(s). Non se gardarán partes para outros anos académicos

Na convocatoria fin de carreira haberá un único exame con varias partes e haberá tanto preguntas teóricas como preguntas de aplicación como un mini-caso ou frase a comentar para avaliar esa parte práctica e que permitirá obter o 100% da nota

As datas dos exámenes está aprobadas por Xunta de Facultade e publicadas na páxina web e nos taboleiros do centro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Navas Lopez, J.E; Guerras Martin, L.A., **Fundamentos de Dirección Estratéxica de la Empresa**, 1ª, Thomson Civitas, 2012

Navas Lopez, J.E; Guerras Martin, L.A, **Fundamentals of Strategic Management**, 2ª, Civitas, 2018

Guerras Martin, L.A; Navas López, J. E., **Casos de Dirección estratéxica de la empresa**, 5ª, Thomson, 2014

Bibliografía Complementaria

Fernández Sánchez, E., **Dirección Estratéxica de la empresa**, Delta, 2004

Johnson, G.; Scholes, K.; Whittington, R., **Fundamentos de Estrategia**, Pearson, 2010

Guerras Martín, L.A.; Navas López, J.E., **La Dirección Estratéxica de la Empresa**, 4ª, Thomson Civitas, 2007

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Organización da empresa/V08G211V01202

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense as metodoloxías docentes, pero serán impartidas de xeito virtual síncrono a través da plataforma de campus remoto

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías serán por correo electrónico, teléfono e a través de campus remoto no despacho individual do profesor

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Ningunha

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Poderase facilitar á estudiantado a través de moovi algúns novos recursos virtuais

* Outras modificacións

Ningunha

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Manterase o seu peso

* Probas pendentes que se manteñen

A entrega de casos

* Probas que se modifican

Examen de preguntas obxectivas parte 1 => Examen de preguntas tipo test parte 1 a través de moovi

Examen de preguntas obxectivas parte 2 => Examen de preguntas tipo test parte 2 a través de moovi

---

DATOS IDENTIFICATIVOS**Investigación cualitativa aplicada ás relacións laborais**

Materia	Investigación cualitativa aplicada ás relacións laborais			
Código	V08G211V01907			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OP	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Varela Caruncho, María Luz			
Profesorado	Durán Vázquez, José Francisco Varela Caruncho, María Luz			
Correo-e	lvarela@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é que o alumnado coñeza as principais técnicas cualitativas de investigación social e que sexa capaz de aplicarlas na análise da realidade laboral.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG5	Capacidade para desenvolver su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE20	Aplicar los conocimientos de la sociología para interpretar social y críticamente la relación laboral por el efecto o resultado que produce en el proceso de trabajo (vida de la empresa), en las divisiones sociales del mercado laboral y en la estructuración social de las sociedades
CT1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión
CT3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderazgo e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades en as relacións interpersonais que favorezcan a eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadano e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Entender a dimensión e definición cualitativa dos fenómenos sociolaborais e do marco do traballo.	CB2	CG1	CE20	CT1
	CB3	CG2		CT3
	CB4	CG3		CT4
Iniciarse na lóxica e métodos da investigación cualitativa para xerar información necesaria no desempeño da profesionalidade.	CB5	CG5		CT5

Coñecer as diferentes estratexias e técnicas da investigación cualitativa.

Saber realizar o deseño dunha investigación cualitativa sobre problemas do ámbito sociolaboral.

Contidos

Tema

Tema 1. As orixes históricas e o fundamento moderno da investigación social cualitativa.	1. Orixe e desenvolvemento da investigación cualitativa 2. Perspectivas da investigación cualitativa. 3. A investigación social cualitativa na actualidade.
Tema 2. Tipos de metodoloxías cualitativas e a elección de técnicas cualitativas máis apropiadas ao entendemento dos problemas sociolaborais.	1. Estratexias metodolóxicas para a investigación cualitativa. 2. Principais técnicas cualitativas e a súa adecuación á análise da realidade sociolaboral.
Tema 3. O deseño da investigación cualitativa aplicada ao marco das relacións laborais.	1.O proceso de investigación 2.Formulación do problema e definición de obxectivos. 3.Modelo de análise: Conceptos craves e hipóteses 4.Técnicas de recollida da información. 5.Análise da información e elaboración do informe.
Tema 4. A entrevista cualitativa no marco sociolaboral.	1.A entrevista en profundidade. 2.Fases e desenvolvemento da entrevista. 3.O guión da entrevista. 4.Transcrición da entrevista. 5.Análise da información e redacción do Informe.
Tema 5. A Observación no marco sociolaboral.	1. Perspectivas metodolóxicas sobre a observación. 2. Tipos de observación. 3. A observación participante: -O escenario e o contacto coas persoas. -O guión de observación. -A recollida da información. -Análise da información e redacción do informe.
Tema 6. As técnicas grupais: A interpretación dos discursos dos diferentes actores das relacións laborais.	1. As técnicas grupais. 2. O Grupo de Discusión. -Orixe e desenvolvemento dos Grupos de Discusión. -A elaboración do guión -Organización e funcionamento dos GDs. -Análise da información e elaboración do informe.
Tema 7. A metodoloxía do estudo de casos no marco da empresa.	Estudo de caso no marco das relacións laborais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	45	65
Traballo tutelado	15	43	58
Estudo de casos	16	11	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Desenvolvemento teórico dos contidos do programa da materia, tratando de desenvolver a capacidade de pensamento e de análise da realidade social e laboral actual nas súas distintas dimensións.
Traballo tutelado	O alumnado deberá realizar un traballo de investigación aplicada ao marco das relacións laborais, poñendo en práctica as técnicas cualitativas desenvolvidas o longo do curso.
Estudo de casos	O alumnado deberá resolver os casos propostos polo/a docente a partir do guión que lle facilitarán

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	En cada unha das sesións maxistrais responderase as dúbidas do alumnado relacionadas co desenvolvemento de cada unha das unidades do temario.
Traballo tutelado	Nas clases prácticas tutorizaranse os traballos de grupo.
Estudo de casos	En cada un dos casos propostos resolveráanse as dúbidas do alumnado que se poidan plantexar.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Valoraranse os traballos realizados tendo en conta os obxectivos, a metodoloxía, os resultados e as conclusións.	70	CB2 CG1 CE20 CT1 CB3 CG2 CT3 CB4 CG3 CT4 CB5 CG5 CT5

Estudo de casos	Valorarase a resolución dos casos prácticos propostos dacordo cos criterios metodolóxicos establecidos previamente.	30	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG5	CE20	CT3 CT4 CT5
-----------------	---	----	--------------------------	--------------------------	------	-------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado terá que asistir polo menos ao **75%** das sesións presenciais para ser avaliado nesta modalidade.

Esta avaliación continua realizarase tal e como figura no apartado de Avaliación.

Renuncia á Avaliación Continua: O alumnado pode renunciar explícitamente á avaliación continua solicitando por escrito ao profesorado da materia, antes da 3ª semana de docencia.

AVALIACIÓN FINAL

O alumnado que non se acolla á modalidade de avaliación continua realizará un examen final, teórico-práctico, sobre todos os contidos da materia. Este examen suporá o 100% da nota.

NOTA

"As datas e horarios das probas de avaliación final son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobadas pola "Xunta de Facultade" para o curso 2021-2022.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Arroyo Mendez, M.; Sádaba Rodríguez, I. (coords.), **Metodología de la investigación social**, Síntesis, 2012

Callejo, J., **Introducción a las técnicas de Investigación Social**, Ramón Areces, 2009

Cea D'Ancona, A, **Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social**, Síntesis, 1996

Delgado, J.M.; Gutierrez, J. (coords)., **Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias Sociales**, Síntesis, 1994

García Ferrando, M.; Alvira, F.; Alonso, L.E.; Escobar, M. (comps), **El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación**, Alianza, 2015

Ruiz Olabuenaga, J.I., **Metodología de la investigación cualitativa**, Universidad de Deusto, 2012

Sanz Hernández, A, **Herramientas para la investigación de lo social en las organizaciones**, Mira Editores, 2006

Vallés, M., **Técnicas cualitativas de investigación social**, Síntesis, 1997

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Ante calquer eventualidade derivada do COVID 19 por mor da cal a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial a actividade docente impartirase mediante o Campus Remoto

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Fiscal				
Materia	Práctica Fiscal			
Código	V08G211V01908			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua impartición				
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Barreiro Carril, María Cruz			
Profesorado	Barreiro Carril, María Cruz			
Correo-e	mcruzbarreiro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Practica Fiscal é unha materia de o segundo cuatrimestre de o 4 Curso de Grado en Relacións Laborais e Recursos Humanos, que ten por finalidade o estudo de a liquidación e xestión de os impostos, con especial referencia a os impostos sobre a renda de as persoas físicas, xurídicas e o imposto sobre o valor engadido, así como de as relacións xurídicas que xorden entre a Administración e os obrigados tributarios.</p> <p>Esta materia optativa cumpre con u obxectivo de que o alumno de este grado teña os coñecementos xerais de Dereito Financeiro e Tributario, parte xeral e especial, así como as cuestións prácticas directamente relacionadas con algunhas de as saídas profesionais que se recollen en a memoria de o Titulo.</p> <p>Os contidos, algún de eles con carácter transversal, de a materia obxecto de estudo se estruturan en 5 grandes apartados:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dereitos e garantías de os contribuyenes en os procedementos tributarios de comprobación e investigación. - Os recursos en materia tributaria. - Determinación de a débeda tributaria en os impostos directos e indirectos. - A determinación de as retenciones e ingresos a conta. - O cumprimento de as obrigacións formais e facturación. 			

Competencias	
Código	

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias

Contidos	
Tema	
Os elementos cuantitativos de a obrigación tributaria	1. A Base Imponible. 2. Métodos de determinación de a base. 3. Comprobación de Valores. 4. Base Liquidable. 5. Tipo de Gravame. 6. Cota tributaria. 7. Débeda tributaria.
A aplicación de os tributos. Principios xerais e normas comúns	1. Dereitos de os obrigados tributarios. 2. Información e Asistencia a os obrigados tributarios. 3. Consultas tributarias. 4. Actuación de valoración. 5. Deber de información por parte de terceiros. 6. Deber de resolver de a Administración. 7. Efectos de a falta de resolución expresa. Réxime de o silencio administrativo en os procedementos tributarios. 8. A caducidade. 9. A prescripción. 10. A Proba. 11. As notificaciónes
A liquidación tributaria	1. O acto de liquidación. 2. Contido de a liquidación. 3. Clases de liquidación: liquidación provisiones e definitiva. 4. As declaracións tributarias. 5. As autoliquidaciones. 6. As comunicacións de datos. 7. Declaracións, autoliquidaciones e comunicacións complementarias
A xestión Tributaria	1. Procedemento iniciado mediante declaración. 2. Procedementos derivados de as autoliquidación: Verificación de datos, Comprobación limitada, Devolución, Comprobación de Valores.
A inspección de os tributos	1. Procedemento de inspección. 2. Clases de actas. 3. As liquidaciones derivadas de o procedemento inspector. 4. Prazo de as actuacións inspectoras. 5. Aplicación de o método de estimación indirecta
Liquidación de o Imposto sobre a Renda de as Persoas Físicas.	1. Réximes de determinación de a Base Imponible: Estimación directa e obxectiva. 2. Base imponible e Liquidable. 3. Débeda tributaria. 4. As obrigacións a conta: retenciones, ingresos a conta e pagos fraccionados.

Liquidación de o Imposto sobre Sociedades	1. Base imponible e liquidable. 2. Débeda tributaria. 3. Deberes e obrigacións a cargo de o suxeito pasivo. 4. Pagos Fraccionados. 5. Deber de reter. 6. Obrigacións de facturación
Liquidación de o Imposto sobre o Valor Engadido	1. Feito Imponible. 2. Deveno de o imposto. 3. Repercusión de o IVE. 4. Base imponible. 5. Tipo de gravame. 6. Dedución de o imposto. Regra xeral e supostos especiais. 7. Deberes e obrigacións a cargo de o obrigado tributario.
A revisión en vía administrativa. Procedementos especiais de revisión en materia tributaria	1. Declaración de nulidad de pleno dereito. 2. Declaración de lesividad. 3. Revogación. 4. Rectificación de erros. 5. Devolución de ingresos indebidos.
O recurso de reposición. Reclamaciones Económico-Administrativas	1. Recurso de reposición. 2. Recurso de reposición en a esfera local. 3. Reclamaciones Económico Administrativas: actos reclamables. 4. Acumulación de reclamaciones. 5. Suspensión de a ejecución de o acto impugnado. 6. Resolución e efectos de a falta de resolución en prazo. 7. Recurso ordinario de alzada. 8. Recurso de anulación. 9. Recurso contra ejecución. 10. Recurso extraordinario de revisión. 11. Procedemento abreviado ante órganos unipersonales.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	15	15	30
Lección maxistral	34	32	66
Exame de preguntas obxectivas	2	30	32
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	19	21
Observación sistemática	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade en a que se formulan problema e/ou exercicios relacionados con a asignatura. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas , a interpretación de os resultados.
Lección maxistral	Exposición por parte de o profesor de os contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de un traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver

Atención personalizada

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Proba final que consta de unha práctica escrita en a que o alumno terá que resolver un ou varios casos prácticos. Para os alumnos que se someten a o sistema de avaliación continua esta proba representará o 30% de a súa nota final. Para os alumnos que NON se someten a o sistema de avaliación continua, a súa cualificación estará integrada por o 100% de a cualificación obtida en o exame práctico escrito, sendo este último diferente a o que realicen os alumnos de avaliación continua.	30	
Resolución de problemas e/ou exercicios	En os Seminarios realizaranse probas de resposta curta exclusivamente a os alumnos que se sometan a avaliación continua. A nota media de os distintos exames de resposta curta constituirán o 50% de a nota final de devanditos alumnos	50	
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.	20	

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA OPORTUNIDADE DE EXAME:1.- Os alumnos que se someten a avaliación continua serán evaluados conforme a os criterios que se indicaron máis arriba: proba final (30%), probas de resposta curta ou test (50%) e Outras (20%). Para ser

evaluado de forma continua é necesaria a asistencia a as clases teóricas e prácticas con regularidade (en ningún caso a inasistencia a clase poderá ser superior a o 10% de as horas de docencia).2.- Os alumnos que NON se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos de devandito sistema, a súa cualificación estará integrada por o 100% de a cualificación obtida en o exame práctico escrito, en os que se evaluarán todas as competencias.SEGUNDA OPORTUNIDADE DE EXAME:1.- En o exame de xullo realizarase unha proba final, que constará de unha práctica escrita en a que se resolverán un ou varios casos prácticos.2.- Os alumnos que se someteron a o sistema de avaliación continua conservarán a nota que obteñan en o curso.3.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos de devandito sistema, a súa cualificación estará integrada por o 100% de a cualificación obtida en o exame práctico escrito, sendo este último diferente a o que realicen os alumnos de avaliación continua.4.- Os alumnos que se someteron a o sistema de avaliación continua e non superen a proba final, nin en primeira nin en a segunda oportunidade de exame, a nota obtida a través de devandito sistema poderáselles conservar en o curso académico seguinte.CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: O exame da convocatoria de Fin de carreira será unha proba teórico-práctica escrita, cuxa cualificación será o 100% da nota. Non se terá en conta en ningún caso a avaliación continua do ano anterior.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MALVÁREZ PASCUAL, L; MARTÍNEZ GÁLVEZ, P; RAMÍREZ GÓMEZ, S; SANCHEZ PINO, A.J.,, **Régimen Fiscal de la Empresa**, última edición, Tecnos, última edición

MERINO JARA, I. (Dir.),, **Derecho tributario. Parte especial. Lecciones adaptadas al EEES**, última edición, Tecnos, última edición

I, **Legislación Básica del Sistema Tributario Español**, Última Edición, Tecnos, 2020

Código tributario, Última Edición, Thomson-Reuters Aranzadi, 2020

Bibliografía Complementaria

PÉREZ ROYO, F. (dir), **Curso de Derecho Tributario: Parte Especial**, última edición, Tecnos, 2020

MARTÍN QUERAL, J; TEJERIZO LÓPEZ, JM; CAYÓN GALIARDO, A., **Manual de Derecho Tributario. Parte Especial.**, última edición, Thomson-Reuters Aranzadi, 2020

CAZORLA PRIETO, L. M., CHICO DE LA CÁMARA, P. (Dir.),, **Introducción al sistema tributario español**, Última Edición, Thomson-Reuters Aranzadi, 2020

MALVÁREZ PASCUAL, L. A., RAMÍREZ GÓMEZ, S., SÁNCHEZ PINO, A.J.,, **Lecciones del sistema fiscal español**, Última Edición, Tecnos, 2020

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Grao/V08G211V01991

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito financeiro e tributario I/V08G211V01504

Dereito financeiro e tributario II/V08G211V01702

Plan de Continxencias

Descrición

DOCENCIA:

No caso de que a docencia non se poida levar a cabo de forma presencial por motivos sanitarios, as clases impartiranse de maneira remota a través das Aulas virtuais e co apoio da plataforma de *Teledocencia *Faitic.

As sesións maxistras e os seminarios prácticos impartiranse polo profesorado responsable utilizando o complemento da aula Virtual habilitada no Campus remoto da Universidade de Vigo. O profesorado estará a disposición para apoiar a resolución de dúbidas e as sesións de *tutorización realizaranse a través de medios *telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia), baixo a modalidade de concertación previa. Para os seminarios, desde a plataforma *Faitic facilitarase ao alumnado unha serie de supostos prácticos cunha semana de antelación, debéndose preparar pola súa banda para a sesión correspondente. A través da aula virtual o docente levará a cabo unha explicación dos supostos prácticos expostos e farase unha posta en común entre o profesor e o alumnado para establecer as pautas de solución, o que permitirá verificar a adquisición das correspondentes competencias e *asimilación de contidos.

A avaliación continua desenvolverase conforme ao previsto na guía docente e o *cronograma, establecéndose como medios para avaliar as competencias do alumnado as actividades descritas a continuación. As probas de avaliación continua realizaranse a través da plataforma *Faitic conforme ao sinalado no *cronograma. Por outra banda, as entregas dos supostos prácticos indicados faranse ao docente responsable e valoraranse a efectos da cualificación da avaliación continua, con arranxo ao previsto na guía docente. Así mesmo, para a avaliación continua valorarase a participación activa e de calidade por parte do alumnado, a tenor do establecido na guía docente.

EXAME:

Cando as razóns sanitarias impidan a celebración dos exames *presencialmente, o exame final realizarase segundo o

establecido na guía docente un exame práctico escrito para o que se utilizará a plataforma *Faitic cun sistema de tempos controlados que garanta que o traballo se realice de forma individual. A avaliación continua e os exames realizados ponderaranse na cualificación final segundo o establecido na guía docente da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Auditoría laboral				
Materia	Auditoría laboral			
Código	V08G211V01909			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Suárez Porto, Vanessa María			
Profesorado	Suárez Porto, Vanessa María			
Correo-e	vsuarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia centrada no estudo pormenorizado do análise da eficiencia, eficacia e coherencia das estratexias, procesos e técnicas da dirección de recursos humanos nas empresas			

Competencias	
Código	

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias

Contidos	
Tema	
Auditoría Estratéxica da función empresarial de recursos humanos	1. Auditoría da Dirección estratéxica de recursos humanos
Auditoría dos procesos empresariais de compensación de recursos humanos	1. As actividades empresariais de compensación de recursos humanos 2. Auditoría das actividades empresariais de compensación de recursos humanos
A auditoría na función empresarial de recursos humanos	1. Concepto de auditoría 2. A auditoría dentro das actividades da función de recursos humanos. 3. Tipoloxía da auditoría 4. Métodos de auditoría
Auditoría dos procesos empresariais de desenvolvemento de recursos humanos	1. As actividades empresariais de desenvolvemento de recursos humanos 2. Auditoría das actividades empresariais de desenvolvemento de recursos humanos
Auditoría dos procesos empresariais de adquisición de recursos humanos	1. As actividades empresariais de adquisición de recursos humanos 2. Auditoría das actividades empresariais de adquisición de recursos humanos

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Estudo de casos	10	15	25
Prácticas con apoio das TIC	3	6	9
Estudo previo	0	40	40
Lección maxistral	35	30	65
Resolución de problemas de forma autónoma	0	8	8
Exame de preguntas obxectivas	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
Descrición	
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Estudo de casos	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios/cuestións/problemas/casos prácticos por parte do alumno/a, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos específicos e axeitados, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.
Prácticas con apoio das TIC	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios de aplicación práctica de diversas técnicas por parte do alumno/a a través das TIC en aulas de informática, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a.
Estudo previo	Traballo autónomo do alumno/a que consistirá na procura, lectura e traballo de documentación, preparación de propostas de resolución de problemas e/ou exercicios, así como na preparación de probas avaliadas.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O alumnado debe desenvolver de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios polo que é preciso que o alumno traballe previamente o material explicado polo profesor/a.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios/cuestións/problemas/casos prácticos por parte do alumno/a, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos específicos e axeitados, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.
Prácticas con apoio das TIC	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios de aplicación práctica de diversas técnicas por parte do alumno/a a través das TIC en aulas de informática, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor/a.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Avaliarase a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas idóneas, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos na realización de presentacións, resolución de problemas, casos e exercicios no tempo e condicións establecidos polo profesor/a. A aplicación desta técnica será presencial e se corresponde coas prácticas da materia.	40	
Prácticas con apoio das TIC	Avaliarase a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas idóneas empregando as TICs, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos na realización de presentacións, resolución de problemas, casos e exercicios no tempo e condicións establecidos polo profesor/a. A aplicación desta técnica será presencial e se corresponde coas prácticas da materia.	20	
Exame de preguntas obxectivas	Avaliarase dos contidos teóricos da materia o longo do curso.	40	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen dous sistemas de avaliación excluíntes: 1) o sistema de avaliación continua e 2) o sistema de avaliación non continua.

En calquer caso a entrega de calquera práctica puntuable implica automaticamente a elección do sistema de avaliación continua.

1) SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA

A nota obtida polo alumno nas distintas actividades presenciais, a excepción da proba final, terá vixencia para as convocatorias ás que da dereito a matrícula de cada curso académico.

As actividades de avaliación continua só se poderán entregar nas datas e sesións establecidas; ademais poderanse facer probas de avaliación continua o longo do cuadrimestre.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos así como da dispoñibilidade de medios.

Os exames das convocatorias ordinarias e extraordinarias desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.

2) SISTEMA DE AVALIACIÓN NON CONTINUA

Os alumnos que elixan a avaliación non continua deben comunicar por escrito a súa elección nas tres primeiras semás do cuadrimestre académico no que se imparte a materia e cuia recepción debe ser confirmada polo profesor/a. Dado que deben posuír o mesmo nivel competencial que os alumnos de avaliación continua o seu proceso de avaliación consistirá nun examen final, a realizar nas datas establecidas polo decanato para as distintas convocatorias, que consistirá nunha prueba escrita de carácter teórico e práctico sobre os contidos tratados tanto nas clases teóricas como nas prácticas e que representará o 100% da nota final.

Os exames das convocatorias ordinarias e extraordinarias desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.

IIMPORTANTE: O calendario de exames publícase ó inicio do curso polo Decanato da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, pero dito calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consulten a páxina web da facultade, por se hai cambios.

RELACIÓN DE BOAS PRÁCTICAS:

1. Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles, ordenadores portátiles, tablets ou similares nas sesións de traballo. Estes deben estar desconectados, agás autorización expresa do profesor/a.
2. Non está permitido comer nin beber (agás auga) na clase.
3. É imprescindible asistir ás sesións de aula co material necesario para o seu desenvolvemento.
4. O plaxio total ou parcial nas actividades entregadas levará a invalidación das mesmas.
5. Para a realización dos exames só se permite o uso de elementos de escritura e calculadora.
6. O alumno deberá presentarse ao exame debidamente identificado, co D.N.I, pasaporte ou carné de conducir, non sendo válido outro documento.
7. Tódolos exames e probas puntuables deberán ser entregados a súa finalización e baixo ningún concepto poderán ser sacados fora da aula.
8. A revisión de exames terá lugar só no horario e lugar establecido polo profesor/a.

No caso de incumprimento das normas anteriores, o profesor/a poderá adoptalas medidas que estime oportunas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

NEVADO PEÑA, D., **Control de la Gestión Social: La auditoria de los Recursos Humanos**, Universidad de Castilla-La Mancha, 1999

FUENTES GARCIA, F.J., **Introducción a la auditoria sociolaboral**, AVICAM, 2015

BAS; E.; CALVO, R. y GARCIA, M., **Auditoria Sociolaboral**, Asociación Española de Auditores sociolaborales, 2015

SÁNCHEZ, J., **Fundamentos de auditoria de Recursos Humanos**, McGraw Hill, 2014

Bibliografía Complementaria

ALBIZU GALLASTEGUI, E. e LANDETA RODRÍGUEZ, J, **Dirección Estratégica de los Recursos Humanos**, 2ª ed, Pirámide, 2011

FITZ ENZ; J., **Cómo medir la gestión de los Recursos Humanos**, Deusto, 1997

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Organización da empresa/V08G211V01202

Recursos humanos I/V08G211V01405

Dirección estratéxica de empresas/V08G211V01906

Recursos humanos II/V08G211V01503

Outros comentarios

Esta guía anticipa as liñas de actuación que se deben levar co alumno/a na materia e se concibe de forma flexible. En consecuencia pódense requirir reaxustes ou comentarios adicionais ó longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase, e/ou do grupo de destinatarios e/ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Neste caso aportarase ó alumnado a información e as pautas concertas que o profesor/a estime necesarias.

Plan de Continxencias

Descrición

Metodoloxía docente:

Non sufriría modificacións, agás no medio, que utilizaríamos as aulas virtuais para desenvolver a materia e os alumnos deberán remitir os traballos ou casos a través da plataforma faitic.

Atención personalizada:

No caso de non poder manter a presencialidade, para calquera dúbida ou consulta teremos tutorías tamén de maneira virtual, que se indicaría no seu caso.

Avaliación:

As probas realizadas de forma presencial pasarán a ter un peso maior, que indicaría no seu caso. O que non varía é a porcentaxe do 20% que se lle da as prácticas con apoio das tic

---

DATOS IDENTIFICATIVOS**Emprego público**

Materia	Emprego público			
Código	V08G211V01910			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Casas de Ron, José M ^a			
Profesorado	Casas de Ron, José M ^a			
Correo-e	jjpontevedra@mitramiss.es			
Web				
Descrición xeral	Estudio do Emprego Público. As súas fontes, o acceso á función pública, os seus dereitos individuais e colectivos, ámbito de aplicación, contratación e extinción			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE28	Conocer las políticas de empleo y las organizaciones públicas encargadas de diseñar e implementar las políticas públicas de empleo
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
O alumno coñece e estuda o réxime xurídico do persoal ao servizo da Administración.	CB2	CG1	CE28	CT1
	CB4	CG2		CT4
	CB5	CG3		CT5
		CG4		
		CG5		

Contidos

Tema

Bloque 1. Fontes e clases de persoal ao servizo das Administracións Públicas. Acceso á función pública: requisitos, sistemas selectivos, órganos de selección e procedemento selectivo. Dereitos e deberes dos funcionarios públicos

Lección I. Fontes e clases de emprego público

- 1.- As fontes do Dereito do Emprego Público
- 2.- O Estatuto Básico do Empregado Público
- 3.- Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia
- 4.- Persoal con lexislación específica propia
- 5.- Normas específicas aplicables ás distintas Administracións públicas
- 6.- Concepto e clases de empregados públicos
  - a) Persoal funcionario de carreira
  - b) Persoal funcionario interino
  - c) Persoal laboral: fixo, indefinido e temporal
  - d) Persoal eventual
  - e) Persoal directivo profesional
  - f) Persoal estatutario dos servizos de saúde e persoal con lexislación específica

Lección II. O acceso á función pública, a organización e a carreira profesional

- 1.- Principios reitores
- 2.- Requisitos xerais
- 3.- Acceso ao emprego público de nacionais doutros Estados e funcionarios españois de Organismos Internacionais
- 4.- Persoas con discapacidade
- 5.- Órganos de selección e sistemas selectivos
- 6.- Adquisición da condición de funcionario de carreira
- 7.- Oferta de emprego público
- 8.- Relacións de postos de traballo (RPT)
- 9.- A provisión de postos de traballo por concurso e libre designación; o grao persoal; o cesamento no posto de traballo; outras formas de provisión de postos de traballo
- 10.- A mobilidade dos funcionarios públicos

Lección III. Os dereitos individuais dos funcionarios públicos

- 1.- A promoción interna: clases, vertical e horizontal
- 2.- A retribución: concepto, soldo, trienios, pagas extraordinarias, complementos
- 3.- Indemnizacións por razón do servizo
- 4.- Xornada de traballo
- 5.- Os permisos
- 6.- Vacacións

Lección IV. Situacións administrativas

- 1.- Servizo activo
  - 2.- Servizos especiais
  - 3.- Servizo noutras Administracións Públicas
  4. Excedencia
  - 5.- Suspensión de funcións
  - 6.- Reingreso o servizo activo
  - 7.- Situacións do persoal laboral
-

Bloque 2. A contratación laboral na Administración Pública. A laboralización da función pública. Os contratos laborais das Administracións Públicas. Relacións colectivas entre funcionarios e laborais

Lección V. Ámbito de aplicación do EBEP ao persoal laboral
 1.- Criterios para determinar as funcións correspondentes ao persoal laboral
 2.- A selección do persoal laboral das Administracións Públicas. Procesos de selección

Lección VI. A contratación laboral na Administración Pública
 1.- Clases de persoal laboral
 2.- Modalidades de contratación
 3.- Determinación legal dos postos de traballo reservados os funcionarios públicos e a contratación laboral nas Administracións públicas

Lección VII. A laboralización da función pública
 1.- Dereitos e deberes do persoal laboral.
 2.- Promoción profesional.
 3.- Réxime retributivo.
 4.- Xornada, permisos e vacacións.
 5.- Deberes dos empregados públicos laborais.

Lección VIII. A extinción do contrato de traballo
 1.- Despedimento disciplinario.
 2.- Despedimento fundado en causas económicas, técnicas, organizativas ou de produción.
 3.- Outras causas de extinción.

Lección IX. Relacións colectivas entre funcionarios e laborais.
 1.- A liberdade sindical e a negociación colectiva dos empregados públicos.
 2.- Participación e representación dos empregados públicos
 3.- O dereito de reunión e asemblea
 4.- Conflictos colectivos de traballo
 5.- A folga

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	15	10	25
Lección maxistral	36	0	36
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	34	36
Exame de preguntas obxectivas	2	20	22
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	15	15
Proxecto	0	16	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe
Estudo de casos	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escritura, que incluíra entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.	30 CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30 CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuadrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.	25 CB2 CB4 CB5 CG1 CG2 CG5
Proxecto	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a realización de cuestionarios na plataforma fatic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola área de Dereito do Traballo e, en xeral, calquera actividade desenvolvida polo alumnado á marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuadrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 15%.	15 CG1 CG2 CG5 CE28

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA COMÚN MAIO/XUÑO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final).

a) Avaliación continua. Ao comezo do curso, o alumnado deberá manifestar a súa vontade de someterse ao sistema de avaliación continua. Para poder optar por este sistema, deberá acreditar asistencia ao 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E EN PRÓBALAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPONSA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4.00. POLA CONTRA, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA AVALIACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AÍNDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA.

b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua, serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final.

CONVOCATORIA COMÚN DO MES DE XULLO: Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria común do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA

FIN DE CARREIRA: Na convocatoria fin de carreira o/a alumno/a será avaliado/a nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final. As datas de exames son aprobadas pola Xunta da Facultade e publicadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

MONEREO PÉREZ, J.L y otros, **Manual de emprego público**, Última edición, Comares, último

AA.VV (Coord. MONEREO PÉREZ, J.L), **Manual de Derecho Administrativo Laboral**, Última edición, Tecnos, último

PALOMAR OLMEDA, A, **Derecho de la Función Pública: régimen jurídico de los funcionarios públicos**, Última edición, Dykinson, último

ROCA FERNÁNDEZ-CASTANYS, M.L y otros, **Manual básico de Derecho del empleo público**, Última edición, Tecnos, último

SÁNCHEZ MORÓN, M, **Derecho de la Función Pública**, Última edición, Tecnos, último

---

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS

No caso de que as condicións sanitarias obriguen a suspender a docencia presencial, continuarase a docencia de maneira virtual a través da plataforma de Teledocencia Faitic e das aulas virtuais da Universidade de Vigo. Na medida do posible os contidos da materia non se alterarán e, se fose necesaria bibliografía adicional, o profesorado a porá a disposición do alumnado en Faitic. Os estudantes serán atendidos de maneira personalizada a través do correo electrónico ou ben de titorías virtuais.

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

A avaliación poderá ser adaptada, tendo sempre en conta o obxectivo de favorecer a aprendizaxe do alumnado. As adaptacións dependerán do momento no que se produza a cancelación da docencia presencial. En todo caso, conservaranse as notas obtidas en probas presenciais ou ben na asistencia e participación nas clases.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas de negociación colectiva**

Materia	Técnicas de negociación colectiva			
Código	V08G211V01911			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OP	Curso 4	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Airas Cotovad, Xurxo Anxo			
Profesorado	Airas Cotovad, Xurxo Anxo Martínez Fernández, Rafael			
Correo-e	xurxoairas@hotmail.com			
Web	http://http://fccxxt.webs.uvigo.es/es/			
Descrición xeral	Nesta materia o alumno/a coñecerá os coñecementos básicos da estrutura e proceso da negociación colectiva, as partes que participan no proceso negociador, os estilos, ferramentas de negociación, a importancia dos aspectos formais e a necesidade de cuantificar as propostas e acordos.			

Competencias

Código	
--------	--

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Contidos

Tema	
Tema 1.- Definición de Negociación no marco da Negociación Colectiva. Tipos e Características.	1.1 Definición de Negociación. Consideracións Previas. 1.2. Tipos de Negociación. 1.3 Estilos de Negociación.
Tema 2.- As partes da Negociación Colectiva.	2.1. A representación dos traballadores e o seu procedemento de elección 2.2. A representación patronal 2.3. Os diferentes axentes da negociación. A comunicación no proceso.
Tema 3.- As materias da Negociación Colectiva.	3.1. Contido Obrigatorio. 3.2. Contido non obrigatorio. 3.3. Procedementos de interpretación e resolución de conflitos.
Tema 4.- O proceso de negociación.	4.1. Etapas da negociación colectiva. 4.2. Aspectos formais a ter en conta. 4.3. A comunicación verbal e non verbal durante a negociación. A intelixencia emocional no proceso negociador. 4.4. Conflictividade. Conflito e folga. Os mecanismos de solución extraxudicial de conflitos
Tema 5.- O peche da Negociación.	5.1. A redacción dos acordos, a interpretación dos conceptos. 5.2. A valoración económica dos acordos. 5.3. A presentación do acordo e a comunicación externa. Gañadores e Vencidos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	13.5	10	23.5
Lección maxistral	34	0	34
Resolución de problemas e/ou exercicios	18	26	44
Estudo de casos	20	26	46
Simulación ou Role Playing	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Formulación e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, *etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe
Estudo de casos	Entrevistas, conversacións e aclaración de dúbidas que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Metodoloxía destinada a resolución de problemas concretos, analizando a información, búsqueda de fontes e propostas de solucións

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Estudo e resolución de caso concretos	10	
Lección maxistral	valorarase a participación activa dos estudantes na sesións maxistrals	50	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Prueba tipo test	15	
Simulación ou Role Playing	Dinámica de traballo e Role play sobre os casos que se resolverán na clase	25	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Oportunidade de MAYO-XUÑO

A nota final será a suma de todas as metodoloxías arriba indicadas.

Oportunidade de XULLO

Aquelas persoas que non aprobasen ou non se presentasen na convocatoria de xuño, conservaráselles a nota da avaliación continua para a convocatoria de xullo.

Avaliación final

Os alumnos que non seguisen a avaliación continua poderán ir a un único exame final escrito. O exame supoñerá o 100% da nota e constará dunha parte teórica (60%) e unha parte práctica (40 %).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ovejero Bernal, A., **Técnicas de Negociación**, McGraw- Hill, 2004

Mundate Jaca, L y Medina Díaz, F.J., **Gestión del conflicto, negociación y mediación**, Pirámide, 2007

Pease, A., **El arte de negociar y persuadir**, Amat, 2011

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Investigación cualitativa aplicada ás relacións laborais/V08G211V01907

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Recursos humanos I/V08G211V01405

Dirección estratéxica de empresas/V08G211V01906

Recursos humanos II/V08G211V01503

Plan de Continxencias

Descrición

En caso de producirse circunstancias excepcionais, procederse a impartición das clases teóricas en formato on-line, quedando suprimida a parte practica da asignatura, pasando a parte de avaliación correspondente a esta, na sua parte proporcional, a parte de teoría.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Igualdade e mercado de traballo				
Materia	Igualdade e mercado de traballo			
Código	V08G211V01912			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	de Cominges Cáceres, Javier			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición	Coñecemento do principio de igualdade e a súa aplicación práctica ao mercado de traballo xeral			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CG5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
CE7	Conocer el marco normativo regulador de las relaciones laborales y capacidad de asesoramiento laboral
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética y con responsabilidade social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer o marco normativo regulador das relacións laborais e capacidade de asesoramento laboral.	CB2	CG1	CE7	CT4
	CB3	CG3		
	CB5	CG4		
		CG5		

Contidos	
Tema	
Lección 1. Igualdade e non discriminación. Antecedentes e delimitación.	1.- Fontes normativas do dereito de igualdade e non discriminación no ámbito laboral: internacionais e estatais 2.- As dimensións da igualdade como valor, principio e dereito 3.- Igualdade formal, a igualdade material. 4. Concepto de discriminación: A non discriminación. Prohibicións de discriminacións directas e indirectas. 5.- Accións positivas e discriminación inversa.

Lección 2.- Marco xurídico. As causas de discriminación	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Exposición xeral das causas de discriminación: artigo 14 da Constitución Española e 17 do Estatuto dos Traballadores 2.- Discriminación por orixe racial ou étnico 3.- Discriminación por relixión ou conviccións 4.- Discriminación por razón de sexo, por razón de xénero e por razón da orientación sexual 5.- Discriminación por idade 6.- Discriminación por discapacidade e enfermidade 7.- Outras causas de discriminación 8.- A discriminación múltiple
Lección 3. A igualdade por razón de xénero non acceso ao emprego e na formación e promoción profesional.	<ol style="list-style-type: none"> 1.- O acceso ao emprego dende unha perspectiva de xénero. 2.- Discriminacións directas e indirectas no acceso ao emprego 3.- A igualdade na formación e promoción. 4.- Medidas de acción positiva e medidas de igualdade de oportunidades
Lección 4. A igualdade por razón de xénero nas condicións de traballo	<ol style="list-style-type: none"> 1.- No traballo a tempo parcial. 2.- No traballo a distancia 3.- No traballo temporal e nas ETT 4.- Garantías de estabilidade fronte a extincións discriminatorias.
Lección 5. Igualdade na retribución e beneficios sociais	<ol style="list-style-type: none"> 1. Principio de igualdade retributiva por razón de sexo: recoñecemento normativo 2. Causas da brecha salarial por razón de sexo 3.- O concepto de retribución 4.- O concepto de igual valor 5.- Aplicabilidade directa e dereitos fundamentais 6. Brecha nos beneficios sociais
Lección 6. A igualdade por razón de xénero nos dereitos de conciliación da vida familiar e laboral.	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Principios esenciais e estruturais dos dereitos de conciliación 2.- Aproximación ao réxime legal dalgúns dereitos de conciliación (reducción de xornada por coidado de fillos o familiares, permiso de lactancia, excedencia por coidado de fillos o familiares) 3.- O tempo de traballo e a xornada flexible.
Lección 7. Maternidade e saúde laboral	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Evolución normativa da protección por maternidade: a triple perspectiva da saúde, a igualdade e o xénero. 2.- Réxime xurídico dos dereitos de maternidade: permiso por nacemento, risco durante o embarazo e risco durante a lactancia natural.
Lección 8. Acoso e as súas distintas manifestacións	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto de acoso discriminatorio 2. Acoso por razón de sexo 3. Acoso por razón de xénero 4. Acoso por razón de orientación sexual 5. Outras manifestacións do acoso discriminatorio 6.- O deber empresarial de protección fronte ao acoso. 7. Tutela fronte ao acoso discriminatorio
Lección 9. O principio de igualdade na negociación colectiva	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tutela da igualdade na negociación colectiva 2. Os plans de igualdade. 3. Boas prácticas en materia de igualdade nos convenios colectivos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	36	72
Estudo de casos	15	15	30
Práctica de laboratorio	5	0	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	26	27
Exame de preguntas obxectivas	1	10	11
Proxecto	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Estudo de casos	Atenderanse todas as dúbidas que teñan as alumnas/os.
Lección maxistral	Atenderanse todas as dúbidas que teñan as alumnas/os.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Práctica de laboratorio	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba /exame final. Trátase dunha proba/exame práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.	25	CG5 CE7 CT4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/exame final. Trátase dunha proba teórica e escrita que incluírá entre catro e sete preguntas de desenvolvemento -corto ou medio- sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.	30	CG1 CG3 CG4
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do exame final. As datas de celebración de cada tes/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30	CG4 CE7 CG5
Proxecto	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 15%.	15	CB2 CG5 CE7 CT4 CB3 CB5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA COMÚN MAIO/XUÑO (sistema de avaliación continua/sistema de avaliación final)

a) Avaliación continua. O alumno que desexe ser sometido ao sistema de avaliación continua deberá acreditar unha asistencia ao 80 % das clases teóricas e prácticas. En caso contrario, sempre poderá acollerse ao sistema de avaliación final.

EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPONSA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4.00 SOBRE 10 POSIBLES. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA A CONVOCATORIA DE XULLO, NA QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA.

b) Avaliación final. Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua serán avaliados nun exame final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final (a parte teórica representará un 60 por 100 da nota, e a parte práctica un 40 por 100)

CONVOCATORIA COMÚN DO MES DE XULLO

Se o/a alumno/a non superase a materia na convocatoria común do mes de xuño, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante curso conservarase para a convocatoria do mes de xullo. Con todo, se non superase a materia nas dúas citadas convocatorias do curso académico, o/a alumno/a tería que someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

Na convocatoria fin de carreira o/a alumno/a sera avaliado nun único exame escrito, de carácter teórico e práctico que representará a 100 por 100 da nota final.

As datas de exame son aprobadas pola Xunta de Facultade e están publicada na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AAVV(DIR. CABEZA PEREIRO y FERNÁNDEZ DOCAMPO), **Conciliación de la vida familiar y laboral y corresponsabilidad entre sexos**, Tirant Lo Blanch, 2011

Lousada Arochena, José Fernando, **El derecho fundamental a la igualdad efectiva de mujeres y hombres : fundamentos del derecho a la igualdad de género y, en especial, su aplicación en el Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social**, Tirant Lo Blanch, 2014

Lousada Arochena, José Fernando (Coord.), **Curso de igualdad y diversidad en las relaciones laborales**, Tirant Lo Blanch, 2018

Bibliografía Complementaria

Gemma Fabregat Monfort, **La Discriminación de género en el acceso al mercado de trabajo : la posibilidad de una nueva tutela a la luz de la Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres**, Tirant Lo Blanch, 2008

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito do traballo I/V08G211V01302

Dereito do traballo II/V08G211V01403

Dereito da seguridade social II/V08G211V01501

Dereito sindical II/V08G211V01601

Plan de Continxencias

Descrición

No suposto de ocorrer novos brotes e por conseguinte novos confinamentos, está previsto o seguintes:

Con respecto á docencia, realizarase a través do campus remoto mediante o aula virtual

Con respecto a avalización, realizarase a través de faitic e do correo electrónico

---

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito civil patrimonial				
Materia	Dereito civil patrimonial			
Código	V08G211V01913			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Noriega Rodríguez, Lidia			
Profesorado	Noriega Rodríguez, Lidia			
Correo-e	lidianr@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)Materia que acerca al concepto de Derecho civil, la persona física y jurídica, las cosas y el patrimonio, así como los derechos subjetivos. Permite conocer instituciones jurídicas esenciales en el Derecho civil.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT2	Uso de lenguas extranjeras en las actividades de las diferentes asignaturas
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias		
Trátase dunha materia de formación básica que achega ao concepto de dereito civil, a persoa física e a persoa xurídica, as cousas e o patrimonio así como dos dereitos subjetivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no dereito civil.	CB2	CG1	CT1
	CB3	CG4	CT2
	CB4		CT3
			CT4
			CT5

Contidos

Tema	
1.- Dereito de obrigacións.	O art. 1089 CC. A obrigación e as súas clases. O pago ou cumprimento. A liberación do deudor por medios equivalentes ao pago
2.- O incumplimento e a extinción de as obrigacións	O incumplimento e a extinción de as obrigacións: causas e efectos. Garantías de as obrigacións. Extinción de as obrigacións.
3.- O contrato	Elementos esenciais, naturais e accidentais. Efectos de o contrato. Ineficacia de o contrato. Interpretación de o contrato
4.- Contratos traslativos de o dominio.	A compraventa. A dobre venda. Compraventas especiais. A permuta. a donación.
5.- Contratos de arrendamento.	Arrendamento de cousas: arrendamentos urbanos. O leasing. Arrendamento de servizos e arrendamentos de obra.
6.- O contrato de sociedade. O contrato de fianza. Concepto. Carácter. Problemática.	

7.- O contrato de mandato. O contrato de préstamo. O contrato de depósito. O contrato de transacción. O arbitraje.	Concepto. Caracteres. Problemática.
8.- Dereitos reais	A propiedade: concepto, caracteres, visión actual. Pluralidade de propietarios. Propiedade horizontal. Aprovechamiento por quendas de bens inmuebles. Propiedades especiais. O Rexistro de a Propiedade.
9.- Dereitos reais limitados.	A peza. A hipoteca inmobiliaria: constitución, clases e extensión.
10. Matrimonio, familia e sucesións.	Réxime económico matrimonial: Réxime primario. Capitulacións matrimoniais. Réxime de gananciais. Réxime de separación de bens. A sucesión mortis causa e as lexítimas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	20	56
Estudo de casos	15	17	32
Exame de preguntas obxectivas	1	30	31
Estudo de casos	1	30	31

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición do profesor dos contidos sobor a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/o directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten de desenrolar
Estudo de casos	Proba en a que o alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real con a finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adiestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Entrevistas que o alumno mantén con o profesorado da materia para o asesoramente ou desenrolo das actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Exame de preguntas obxectivas	Probas que evalúan o coñecemento que inclúe preguntas pechas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparejamiento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	70	CB2 CB3 CB4	CG4	
Estudo de casos	Proba en a que o alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real con a finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adiestrarse en procedementos alternativos de solución.	30	CB2 CB3 CB4	CG4	CT1 CT3 CT4 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnos de avaliación continua: Propoñeráse a realización dun traballo individual ou en grupo que, en caso de valoración positiva, significará que a realización da proba obxectiva o é aos sos efectos de mellora de cualificación. Alumnos de avaliación non continua: poderán obter o 100% da calificación mediante a realización dun exámen de preguntas obxectivas e a realización dun caso práctico/estudo de casos. Alumnos con necesidades especiais: aplicarase o protocolo acordado coa oficina correspondente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Rosillo Fairén, Alejandro, **Derecho civil patrimonial selección de casos prácticos. Obligaciones y contratos, reales e inmobiliario registral**, 2ª, Editorial Dykinson, 2017

Lasarte Álvarez, Carlos, **Curso de derecho civil patrimonial: introducción al derecho**, 23, Tecnos, última edición

ARIJA/BERGEL/CRESPO/MARTÍN/MATO/SANTOS., **Lecciones de Derecho Civil patrimonial**, Tecnos, 2017

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial.

No caso de que o sistema fose totalmente non presencial:

ADAPTACIÓN DA METODOLOXÍA

A metodoloxía docente mantense: daranse clases teóricas e clases prácticas, coa diferenza de que poderán ser seguidas tamén no campus remoto.

As tutorías faranse no campus remoto polo profesor, no seu despacho virtual, e tamén por medio do correo electrónico.

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

* O sistema de avaliación mantense, coa diferenza que se deberá facer a través da plataforma Faitic.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas en empresas**

Materia	Prácticas en empresas			
Código	V08G211V01981			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Farto Piay, Tomás			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	A materia optativa "práctica externas" ten como obxectivo aplicar os coñecementos teóricos adquiridos no Grao en RRLL e RRHH á práctica.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
CE7	Conocer el marco normativo regulador de las relaciones laborales y capacidad de asesoramiento laboral
CT1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
CT2	Uso de lenguas extranjeras en las actividades de las diferentes asignaturas
CT3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Aplicar os coñecementos teóricos do Grado á práctica	CB1	CG1	CE7	CT1
	CB2	CG2		CT2
	CB3	CG3		CT3
	CB4	CG4		CT4
	CB5			CT5

Contidos

Tema

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	0	9	9
Prácticum, Practicas externas e clínicas	135	0	135

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de problemas e elaboración polo/a alumno/a das memorias previstas na normativa de prácticas externas da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Realización da práctica externa na empresa ou institución pública asignada ao estudante de conformidade coa normativa de prácticas externas do grado en Dereito da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo da Universidade de Vigo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Atención personalizada polo/a titor/a externo/a e académico/a
Resolución de problemas de forma autónoma	Atención e resolución de dúbidas, durante a fase de elaboración de memorias, polo titor/a académico/a

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas de forma autónoma	Elaboración e presentación do informe de prácticas externas polo alumnado (4 sobre 10); e calificación do titor/a académica en atención a valoración xeral (1 sobre 10)	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Informe realizado polo titor da entidade na que o estudante realice as prácticas.	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE7

Outros comentarios sobre a Avaliación

1.- Avaliaranse as competencias e aspectos non superados na primeira convocatoria

2.- A avaliación das prácticas levarase a cabo polo titor/a académico/a asignado ao alumnado. O devadito titor académico/a elaborará un Informe de Valoración Final no que determinará a cualificación final, tendo en conta que para poder superar a materia, é necesario non faltar inxustificadamente a máis dun 10% das horas que conforman a práctica, así como entregar ao titor/a académico/a no prazo de quince días naturais a contar desde o día en que conclúen as prácticas, o Informe de Prácticas Externas, axustándose ao modelo incorporado ao Anexo I da presente normativa.

3.- A calificación, sobre 10 puntos, será o resultado da suma dos seguintes elementos:

- o 50% da calificación, sobre 10 puntos, que figure no Informe de Seguimento emitido polo titor/a da entidade externa.
- o 40% da calificación, sobre 10 puntos, que o titor/a académico outorgue ao informe de prácticas externas entregada polo alumnado.
- o 10% restante da calificación, sobre 10 puntos, atribuirase polo titor académico en atención a valoración global que realice do conxunto da actividade desenvolvida polo alumno/a. En particular, deberá tomar en consideración o nivel de cumprimento global durante todo o período de prácticas.

Bibliografía. Fontes de información**Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria****Recomendacións**

Outros comentarios

Recomendase completar esta guía coa lectura da normativa do Centro relativa as Prácticas Externas.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se modifican

No caso de imposibilidade de realizar as prácticas presenciais en entidades externas, e non se poidan realizar de xeito telemático, cada alumno/a redactará unha memoria/informe final que supervisará un titor/a que teña a condición de titor/a académico.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías se desenvolverán de xeito telemático, a través do despacho virtual do campus remoto, asignado ao titor/a académico.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas que se modifican

No caso de que non exista posibilidade de realizar as prácticas presenciais nunha empresa, non se poidan realizar de xeito telemático, e o/a estudante teña a única alternativa de redactar a memoria/informe final, esta terá un valor do 100% da nota final. Será avaliada polo titor/a académico, en canto responsable das prácticas.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo de Fin de Grao**

Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	V08G211V01991			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Riquelme Vázquez, Pablo			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Elaboración dun traballo sobre unha das materias impartidas na titulación			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para buscar, analizar e sintetizar información para construír argumentos e emitir xuízos en diferentes ámbitos de actuación profesional
CG2	Capacidade para comunicar e defender de forma oral e escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
CG3	Capacidade para el aprendizaxe continuado e autónomo que permita a actualización de coñecementos en el exercicio de su actividad profesional
CG4	Capacidade para el aprendizaxe continuo de nuevas tecnologías aplicables al exercicio profesional
CE29	Ser capaz de desenvolver un traballo de investigación escrito, presentarlo oralmente en público, aplicando los coñecementos adquiridos durante los estudos de Grado de RRLL y RRHH
CT1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión
CT2	Uso de linguas estranxeras en las actividades de las diferentes asignaturas
CT3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderazgo e capacidade para el traballo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
CT4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadano e como profesional, respetando la diversidad e multiculturalidad
CT5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidade en relación con su significado e relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Co Traballo Fin de Grao o alumno deberá demostrar, ademais de ter adquirido as competencias e habilidades necesarias para a obtención do título de Graduado en RRLL, habilidades propicias para a preparación, presentación e defensa dunha investigación ou compilación, a partir de material inédito ou orixinal.	CB1 CG1 CE29 CT1 CB2 CG2 CT2 CB3 CG3 CT3 CB4 CG4 CT4 CB5 CT5

Contidos

Tema

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	4	135	139
Traballo	0.5	10.5	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	De xeito individual, o estudante elaborará un documento sobre o tema da materia. Este traballo autónomo do alumno inclúe a identificación de fontes de información, lectura e manexo de información, recollida de información e a redacción e edición final do traballo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
TraballoValorarase o contido do traballo así como a súa estrutura: introdución, xustificación, obxecto do estudo, conclusións, bibliografía e outras fontes de información. Asemade, valorarase a capacidade de expresión oral e escrita do futuro graduado.	100	CB1 CG1 CB2 CG2 CB3 CG3 CB4 CG4 CB5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a presentación e defensa pública do Traballo Fin de Grao é requisito previo imprescindible superar a totalidade do resto das materias do plan de estudos do Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos

As datas de defensa pública do Traballo Fin de Grao son aprobadas pola Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Universidade de Vigo, **Reglamento Uvigo para a realización de traballos fin de grao**, Última modificación

Facultade de ciencias xurídicas e do traballo, **Normativa interna para elaboración de traballo fin de grao**, Última modificación

Bibliografía Complementaria

ERRER, V.; CARMONA, M.; SORIA, V., **El trabajo de fin de grado: guía paraestudiantes, docentes y agentes colaboradores**, McGraw-Hill/Interamericana de España, 2013

FONDEVILA GASCÓN, J.F.; OLMO ARRIAGA, J.L., **El trabajo fin de grado en las ciencias sociales y jurídicas: guía metodológica**, Ediciones Internacionales Universitarias, 2013

GARCÍA SANZ, M.P.; MARTÍNEZ CLARES, P., **Guía práctica para la realización de trabajos fin de grado y trabajos fin de máster**, Universidad de Murcia, 2012

MIRÓN CANELO, J.A., **Guía para la elaboración de trabajos científicos: grado, máster y postgrado**, Rego, 2013

Recomendacións

Outros comentarios

Dunha banda convén sinalar que, para a presentación e defensa pública do Traballo Fin de Grao, é requisito previo imprescindible superar todas as materias restantes do plan de estudos do Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos.

Doutra banda, sintetízase a continuación o Anexo III da Normativa interna do centro para a elaboración do traballo de fin de Grao en Dereito e en Relacións Laborais e Recursos Humanos (no que segue: NITFG). A NITFG está dispoñible en:

O devandito anexo contén ás normas de presentación dos Traballos de Fin de Grao:

- Os TFG poderán presentarse e defenderse en galego, castelán ou calquera outra lingua que contemple a memoria das titulacións.
- Os TFG que se presenten deberán conter necesariamente o plantexamento do tema, o seu desenvolvemento e as conclusións obtidas. Así mesmo, os TFG irán precedidos de tres apartados previos: un resumo (en castelán ou galego e inglés) seguido dunha listaxe de palabras clave do estudo (en castelán ou galego e inglés), unha listaxe de abreviaturas e un sumario global.
- Os traballos terán una extensión comprendida entre as 30 e 50 páxinas. Os anexos non se terán en conta no cómputo total de páxinas sinalado anteriormente.
- Os traballos deberán remitirse en letra Times New Roman tamaño 12 e terán entreliñado de 1,5. As notas ao pé de páxina terán tamaño 10 da mesma letra e entreliñado sinxelo (1,0).
- As marxes superior, inferior, esquerda e dereita do documento serán de 2,5 cm.
- A presentación deberá conter unha portada na que conste o título do traballo, a autor ou autor, a titora ou titor, o curso académico, a convocatoria e a titulación.
- Os epígrafes seguirán a enumeración árabe co seguinte formato: 1. Maiúscula grosa. 1.1 Minúscula grosa. 1.1.1 Minúscula grosa cursiva. a) Minúscula cursiva.
- As citas e referencias bibliográficas deben seguir as pautas máis comúns ás que se adaptan as investigacións xurídicas. O alumnado interesado atopará máis detalles sobre esta cuestión nas páxinas 21 e seguintes da NITFG.
- Nos TFG debe incluírse un epígrafe final no que se recolla toda a bibliografía, ordenada alfabeticamente, que se consultou para a súa elaboración.
- As notas ao pé irán incluídas ao longo do texto, segundo se vaian precisando, e non ao final do traballo.

Plan de Continxencias

Descrición

As circunstancias excepcionais que no seu caso poidan producirse, non afectan o desenvolvemento da asignatura. O alumnado terá a posibilidade de preparar o TFG cos seus tutores/as a través de medios electrónicos e tutorías virtuais.
